HOFOR Forsyning Holding P/S · Ørestads Boulevard 35 · 2300 København S · CVR-nr.: 26 85 36 05

Årsrapport

2022

HOFOR

Udgivet 31. marts 2023

HOFOR A/S
Ørestads Boulevard 35
2300 København S
CVR-nr. 10073022
Telefon: 33 95 33 95
Mail: hofor@hofor.dk

Forsidefoto: *Multiforsyningstunnel under Islands Brygge, København*
Grafik og design: Polygraphic
Fotokreditering: HOFOR, Carsten Andersen, Albertslund Kommune, Brøndby Kommune, Herlev Kommune, Hvidovre Kommune
Denne rapport kan hentes på www.hofor.dk eller sendes som PDF i mail.

Årsrapporten for HOFOR Forsyning Holding P/S kan endvidere fås hos Erhvervsstyrelsen.

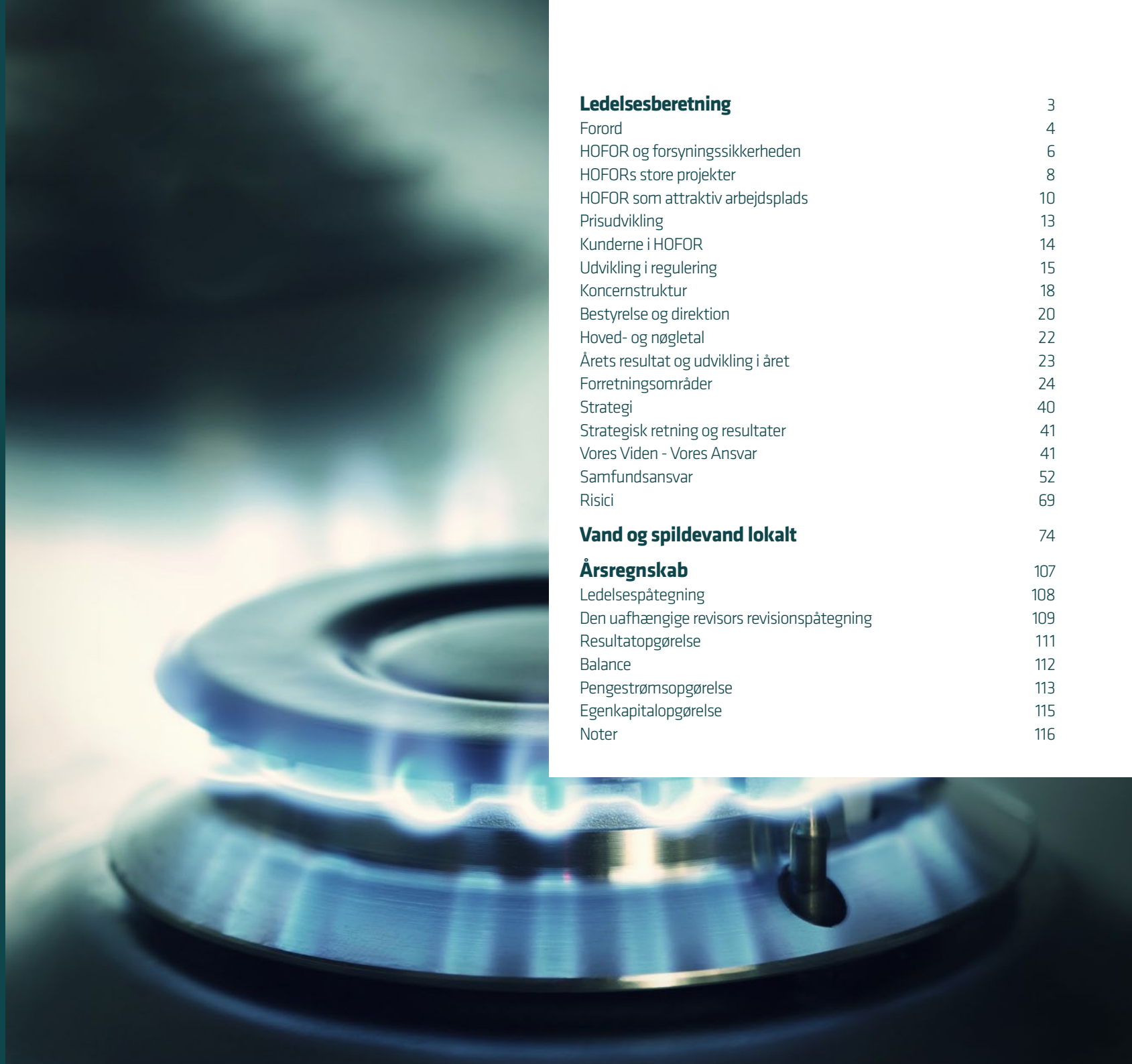

Ledelsesberetning 3
Forord 4
HOFOR og forsyningssikkerheden 6
HOFORs store projekter 8
HOFOR som attraktiv arbejdsplads 10
Prisudvikling 13
Kunderne i HOFOR 14
Udvikling i regulering 15
Koncernstruktur 18
Bestyrelse og direktion 20
Hoved- og nøgletal 22
Årets resultat og udvikling i året 23
Forretningsområder 24
Strategi 40
Strategisk retning og resultater 41
Vores Viden - Vores Ansvar 41
Samfundsansvar 52
Risici 69

Vand og spildevand lokalt 74

Årsregnskab 107
Ledelsespåtegning 108
Den uafhængige revisors revisionspåtegning 109
Resultatopgørelse 111
Balance 112
Pengestrømsopgørelse 113
Egenkapitalopgørelse 115
Noter 116

Ledelses-beretning

Forord

2022 har været et år præget af markante udfordringer for forsyningssektoren: nyere tids største energikrise, miljøfremmede stoffer i vores natur og fortsatte konsekvenser af klimaændringerne. Verden har forandret sig, og derfor skal vi i HOFOR også forandre os, så vi kan bevare forsyningssikkerheden i fremtiden. Den grønne omstilling er stadig central i alt, vi foretager os, og energikrisen har kun understreget, at det er den vej, vi skal.

2022 har på mange måder været et voldsomt år. Krigen i Ukraine har naturligt spillet en stor rolle, og konsekvenserne af invasionen har været vidtrækkende. Energipriserne har fluktueret voldsomt, hvilket har medført forhøjet inflation, og der har været udbredt frygt for både el- og varmeregningen og forsyningssikkerheden. Samtidig har der været stor bekymring for forurening af vores nærmiljø og grundvand fra især PFAS. Det er gået op for offentligheden, at problemerne med miljøfremmede stoffer er store og kræver, at vi bliver bedre til at beskytte grundvandet for at sikre forsyning af sundt drikkevand. Samtidig er behovet for at klimatilpasse vores byer fortsat stort, idet ændrede vejrmønstre stiller nye krav til vores evne til at lede regnvand ud af byerne på en forsvarlig måde.

Forsyningssikkerhed er ikke et stadie, man opnår én gang for alle – det er en kontinuerlig stræben efter robusthed. Vi skal derfor fortsætte med at udvikle HOFOR og vokse, hvis vi skal kunne matche vores kunders behov i de kommende år. Vi skal rekruttere mange nye medarbejdere i et arbejdsmarked, der mangler arbejdskraft. Vi skal styre igennem energikrisen uden at give køb på hverken kundepriser eller grønne ambitioner. Vi skal eksekvere en voksende anlægsportefølje i en anlægsbranche, hvor priserne stiger konstant. Vi skal finde nok vand, der er rent nok til at overholde kravene. Det er betydelige udfordringer, som vi tager meget alvorligt.

Energiløsninger, der ruster os til fremtiden

HOFOR har længe været i gang med at gøre fjernvarmen til et mere bæredygtigt produkt ved at mindske spild og optimere de brændsler, vi bruger. Energikrisen stiller nye krav til HOFOR, både på kort og lang sigt. På kort sigt håndterer vi krisen ved at opdatere vores beredskab ud fra verdenssituationen, opfordre til at spare på energien, og samtidig har vi ændret på brændselsindkøbet til varmeproduktionen. På længere sigt arbejder vi for forsyningssikkerheden ved at gå mod et flerstrenget og mere fleksibelt fjernvarmesystem, hvor mange forskellige varmekilder bidrager til en stabil ydelse for kunderne. I 2022 har vi aftalt med en række aktører at undersøge muligheden for geotermi i hovedstadsområdet nærmere, og vi har arbejdet videre med at indføre alternative varmekilder såsom overskudsvarme og varmepumper. Når vi på den måde bliver mere uafhængige af fossile brændsler og implementerer flere forskellige varmeteknologier, bliver vores forsyning mere robust, og vi tager vigtige skridt i den grønne omstilling. El spiller en stadig større rolle i varmesystemet, og det er en udvikling, vi forventer vil fortsætte.

Et væsentligt skridt mod øget uafhængighed på energimarkedet er også udvidelsen af vores elproduktion fra vindmøller og solcelleparker. I 2022 er vi bl.a. begyndt at sende strøm ud fra en ny solcellepark og samtidig arbejder vi på at komme i gang i med at anlægge vindmølleparken Aflandshage, der skal ligge i Øresund syd for Amager. Der er stadig lang vej til målet og fortsat mange barrierer, der skal overvindes, før vingerne snurrer i 2026.

Vand, vi tør stole på

Igen i 2022 var der fokus på uønskede stoffer som PFAS og DMS i vores grundvand. Kunderne kan dog fortsat drikke vandet trygt, da HOFOR har et grundigt testsystem, der sikrer, at alle grænseværdier overholdes. Samtidig er HOFOR i fuld gang med at modernisere og nybygge de regionale vandværker for at stabilisere vandleverancen. Hvis HOFOR ikke kan bruge alt grundvandet i fremtiden, kan forsyningssikkerheden blive udfordret. Det kan betyde, at vi i en periode må rense grundvandet på nogle vandværker for at have nok sundt drikkevand til alle i hovedstadsområdet.

Når vi på den måde bliver mere uafhængige af fossile brændsler, bliver vores forsyning mere robust, og vi tager vigtige skridt i den grønne omstilling.

Fortsat fokus på bæredygtighed i hele koncernen

Midt i energikrisen er det vigtigt ikke at miste synet for de større mål. I HOFOR skal alle forretningsområder fortsat bidrage til at sende forsyningen i en mere bæredygtig retning. Som energiproducent, bygherre og arbejdsplads skal vi tage del i samfundsansvaret og designe løsninger, der gør så lidt skade på planeten og menneskerne på den som muligt. Vi rapporterer ud fra FNs global compact og har stort fokus på at dokumentere og kommunikere om vores initiativer for at øge bæredygtigheden. På den måde kan vi skubbe på for den positive udvikling i både forsynings- og anlægsbranchen. Krisetid gør det ikke nemmere at prioritere mere bæredygtige løsninger, men den grønne omstilling er kommet for at blive i HOFOR.

Susanne Juhl
Formand

Henrik Plougmann Olsen
Adm. direktør

December

Totalrådgiver **kontrakt** indgået for nybygning af Tinghøj Beholderanlæg

Ny principaftale om **geotermi** med CTR, Innargi og VEKS

Tunnelboremaskine til Kalvebod Brygge Skybrudstunnel **døbt**

Der er leveret **strøm** fra solcelleparken Vust Holme

November

Energistyrelsen giver etableringstilladelse til Aflandhage **Vindmøllepark**

Oktober

Rejsegilde for ny multiforsyningscentral i Nordhavn, der håndterer både køling, varme og spildevand

September

Værket ved Søndersø indviet, så 300.000 kunder får **blødere vand**

Danmarks største **UV-anlæg** til drikkevand indviet på Tinghøj Beholderanlæg

Juni

Kontrakt indgået på **solcelleparken** Vust Holme

Marts

Ny biogasaftale mellem HOFOR og BIOFOS øger andelen af biogas i bygas til **70 %**

Strandboulevarden Skybrudstunnel på Østerbro **indviet**

Januar

Fjernkøling udvider nettet og når **kunde nr. 100**

HOFOR 2022

HOFOR og forsyningssikkerheden

HOFOR arbejder året rundt for høj forsyningssikkerhed af drikkevand, fjernvarme, bygas og fjernkøling til hovedstadsområdet.

Det handler blandet andet om at sikre, at produktionsanlæg og ledningsnet er velfungerende og i drift, når der er brug for det, men også at sikre adgang til f.eks. rene grundvandsressourcer til drikkevand og brændsler, gas mv. til produktion og forsyning af fjernvarme og bygas.

Energi- og inflationskrisen har haft indvirkning på flere områder for HOFOR og for vores kunder, blandt andet forsyningssikkerheden, priser, likviditet, forsyningskæder og tilgang til råvarer og materialer og it-beredskab.

Energikrisen i Europa

I 2022 har HOFOR haft ekstra fokus på forsyningssikkerhed som følge af energikrisen, der udviklede sig efter Ruslands angreb på Ukraine. HOFOR iværksatte allerede tidligt i foråret arbejdet med beredskabsplaner i forlængelse af angrebet og aktiverede koncernens kriseledelse for at sikre, at forsyningssikkerheden blev opretholdt.

Amagerværket, der producerer fjernvarme til København

Krigen mellem Rusland og Ukraine har været den primære årsag til energikrisen, da forsyningen af gas fra Rusland til Europa blev begrænset, og der opstod en frygt for, at forsyningen ville stoppe helt. Dette kombineret med blandt andet mangel på vandkraftenergi fra Sverige og Norge samt udfordrede atomkraftværker i Europa fik prisen på gas til at stige voldsomt. Stigningen i gasprisen har betydet en tilsvarende voldsom stigning i elpriserne, som nåede et historisk højt niveau ultimo august 2022.

I kombination med stigende efterspørgsel efter nedlukningen under COVID-19-pandemien, udfordringer i forsyningskæder og de stigende energipriser har det samtidig betydet en høj inflation.

Opretholdelse af forsyningssikkerhed

Et grundlag for, at HOFOR kan opretholde forsyningssikkerheden for vand, bygas, fjernkøling og fjernvarme er bl.a. tilgængelighed af reservedele, materialer og brændsler til produktion af bygas og fjernvarme. HOFOR har derfor i 2022 arbejdet aktivt for at sikre adgang til kritiske reservedele og materialer til nødvendige reparationer og investeringer. I forhold til forsyningssikkerheden af brændsler har energikrisen betydet en øget efterspørgsel efter bl.a. biomasse, som anvendes på Amagerværket. Den øgede efterspørgsel og restriktioner mod Rusland har udover prisstigninger på biomasse betydet, at HOFOR har iværksat en række tiltag for at sikre forsyningen af brændsler i varmesæsonen 2022/2023 og kommende varmesæson. Fjernvarmeproduktionen i København er sammensat af en række produktionsenheder, herunder Amagerværket, som alle har skullet arbejde med at sikre forsyningskæden af brændsler for opretholdelse af forsyningssikkerheden til fjernvarmekunderne uden at give køb på bæredygtighed.

Elpriser og EUs prislofts betydning for fjernvarmeprisen

I forlængelse af at elpriserne steg til historisk høje niveauer i august 2022, vedtog EU-kommissionen en forordning, der indfører et prisloft på indtægter fra elproduktion på 180 EUR pr. MWh i perioden 1. december 2022 til 30. juni 2023. Der er reelt tale om et loft over indtægter fra produktion af el, da indtægter over 180 EUR pr. MWh forventes beskattet op til 100 %.

Grundet folketingsvalget og ny regering er forordningen ikke implementeret i Danmark endnu, selvom den skulle være trådt i kraft den 1. december 2022. Høringen er udsendt 27. januar 2023 og skal igennem den normale høringsperiode. Lovgivningen forventes at virke med tilbagevirkende kraft fra 1. december 2022 og til og med 30. juni 2023, og indtægter over prisloftet beskattes med 90 %.

Væsentligst for HOFOR er, at høringen indeholder et øget indtægtsloft for elproduktion fra fast biomasse, samt at den del af HOFORs indtægter, der anvendes til at reducere varmeprisen, undtages loftet. Begge dele er vigtige elementer i forhold til at holde varmeprisen i HOFOR i ro, da overskud fra elproduktionen overføres til varmekunderne og dermed reducerer effekten fra de øgede brændselsomkostninger som følge af prisstigninger på brændsel.

Trods de udfordringer energikrisen har medført, har HOFOR opretholdt forsyningssikkerheden i 2022.

HOFOR har derfor i 2022 arbejdet aktivt for at sikre adgang til kritiske reservedele og materialer til nødvendige reparationer og investeringer.

HOFORs store projekter

En af HOFORs kerneopgaver er at opføre de anlæg, der skaber forsyningssikkerhed både i dag og i fremtiden. Samtidig skal HOFOR bidrage til den grønne omstilling med strøm fra vindmøller og solceller. Derfor spiller store anlægsprojekter en væsentlig rolle i HOFOR.

Gennem de seneste mange år har HOFOR investeret mellem 2 og 3 mia. kr. i anlæg, og det beløb vil stige markant over de kommende år, efterhånden som flere større projekter bliver sat i gang.

Klimatilpasning skal minimere risiko for oversvømmelser

Det regner mere, og det regner kraftigere, hvilket medfører et stigende behov for at beskytte byerne. Et af flere virkemidler er at tænke regnvandshåndtering ind i byrummet. Flere af HOFORs ejerkommuner har derfor udarbejdet klimatilpasningsplaner, der udpeger de områder, der har størst behov for vandafledning, når skybrudsregnen falder. Skybrudsplanerne medfører en lang række klimatilpasningsprojekter, der varierer i størrelse fra store skybrudstunneler til lokale forsinkelsesløsninger. I 2022 påbegyndte HOFOR anlægsarbejdet på Kalvebod Brygge Skybrudstunnel, som skal lede regnvand væk fra nogle af de områder, der blev ramt hårdest under det historiske skybrud i juli 2011. I de kommende år forventer HOFOR, at mængden af klimatilpasningsprojekter vil stige støt, i takt med, at vi får arbejdet os ind i skybrudsplanens projekter, der har brug for bedre afledning.

Forsyningssikkerheden for vand styrkes med nye vandværker

Da HOFOR i september 2022 kunne indvie første etape af Værket ved Søndersø, markerede det en vigtig milepæl i det store vandværksprogram, der skal sikre stabile vandleverancer og blødgjort vand til hele HOFORs forsyningsområde. Værket ved Søndersø

1. etape af Værket ved Søndersø stod færdig i 2022

Anlægsarbejde bliver aldrig populært, men HOFOR gør en stor indsats for at mindske generne mest muligt for beboere, forbipasserende og forretningsdrivende. Klar, løbende kommunikation og grundigt interessentarbejde er forudsætninger for at lykkes. Dette arbejde foregår i tæt samarbejde og koordinering med kommunerne.

leverer 19 % af vandet til HOFORs forsyningsområde, og med blødgøring på vandværket er den samlede mængde af blødgjort vand i HOFORs produktion oppe på 25 %. Værket ved Søndersø står dermed – sammen med Brøndbyvester Vandværk og værket ved Marbjerg – klar til at skabe forsyningssikkerhed, mens resten af HOFORs syv regionale vandværker bliver nybygget frem mod 2029. De igangværende og kommende projekter i programmet drager alle nytte af erfaringerne fra Værket ved Søndersø, idet alt fra design til problemløsning på byggepladsen kan trække på den store vidensindsamling fra Søndersø-projektet. På de kommende vandværks byggerier vil også indgå overvejelser om installationer, der kan bruges til at rense vandet for f.eks. DMS og PFAS, da forurenet grundvand bliver et stadig mere presserende problem for forsyningssikkerheden.

Store projekter skaber udfordringer

Det er altid udfordrende at bygge store anlæg i befolkningstætte områder. Naboer bliver påvirket af arbejdslys og lyde fra byggepladsen, trafikken bliver forstyrret af hegn og afspærringer, og byggeprocessen kræver en lang række tilladelser fra myndighederne. Anlægsarbejde bliver aldrig populært, men HOFOR gør en stor indsats for at mindske generne mest muligt for beboere, forbipasserende og forretningsdrivende. Klar, løbende kommunikation og grundigt interessentarbejde er forudsætninger for at lykkes. Dette arbejde foregår i tæt samarbejde og koordinering med kommunerne.

Samtidig er det en udfordrende tid at udføre anlægsarbejde i. Stigende materialepriser fordyrer projekterne og gør det vanskeligt at budgettere projekter, der strækker sig over mange år. Leveringskæder i hele verden har været maksimalt pressede, og forsyningssikkerheden skal opretholdes, mens anlægsarbejdet pågår. Arbejdskraften er også mindsket, bl.a. fordi udviklingen af fjernvarmenettet er en prioritet mange steder i Danmark, og hele arbejdsmarkedet har kørt i højt gear. Samlet set er det således en turbulent tid at være bygherre i, hvilket kræver godt samarbejde med både entreprenører og rådgivere.

Anlægsarbejde kræver fokus på arbejdsmiljø

Sikkerhed på byggepladsen har været et omdrejningspunkt i hele HOFOR i 2022. LTIF-tallet, der angiver arbejdsulykker med fravær pr. 1 mio. arbejdstimer, var i 2021 på 9,7 og således over måltallet på 6,75.

Alle skal kunne komme sikkert igennem deres arbejdsdag, og derfor har opkvalificering på arbejdsmiljøområdet været en kerneindsats. Det har medført flere indmeldinger om forhold, der skal undersøges og udbedres, så fremtidige ulykker kan undgås. Arbejdet med at skabe en kultur med mere fokus på arbejdsmiljø fortsætter i 2023 og i årene frem.

HOFOR som attraktiv arbejdsplads

HOFOR løfter mange vigtige samfundsopgaver. Der bliver udviklet, bygget nyt og renoveret, så HOFORs kunder kan nyde stabile forsyningsløsninger. Byerne vokser, og visionen er, at denne udvikling skal være bæredygtig, så man også kan bo i byerne om 100 år. Som medarbejder i HOFOR er man derfor med til at opnå mål, der gør en forskel for mennesker, virksomheder og miljøet. Man bliver en del af den grønne omstilling i Danmark.

For at lykkes, kræver det faglig viden og færdigheder i verdensklasse, og HOFOR skal kunne tiltrække samt fastholde dygtige medarbejdere. Der bliver brug for endnu flere kolleger, der kan bidrage til at løfte vores mange projekter og realisere visionen om at skabe bæredygtige byer. Det er en udfordring i et presset arbejdsmarked, hvor det er svært at fastholde arbejdskraften. Det er lykkedes HOFOR at vokse fra ca. 1300 medarbejdere til ca. 1500 over de seneste fem år, men det forventes, at dette tal skal stige yderligere, da HOFOR skal følge med det øgede antal projekter i koncernen.

HOFOR har længe haft fokus på at være en attraktiv arbejdsplads, og særligt udvikling af den enkelte medarbejder, trivsel og arbejdsmiljø samt fleksibilitet har haft opmærksomhed.

Kompetenceudvikling via en karrieremodel

I HOFOR er der stort fokus på kompetenceudvikling og på medarbejdernes løbende mulighed for at tilegne sig nye færdigheder eller rokere internt. Mere end 20 % af de ledige stillinger bliver besat internt i HOFOR. Det drejer sig både om forfremmelse, men også et skift på tværs af forretningen til en anden rolle. HOFOR har en karrieremodel, der med tre forskellige spor lægger op til, at man kan gøre karriere inden for ledelse, projektledelse eller specialistvejen. Med karrieremodellen

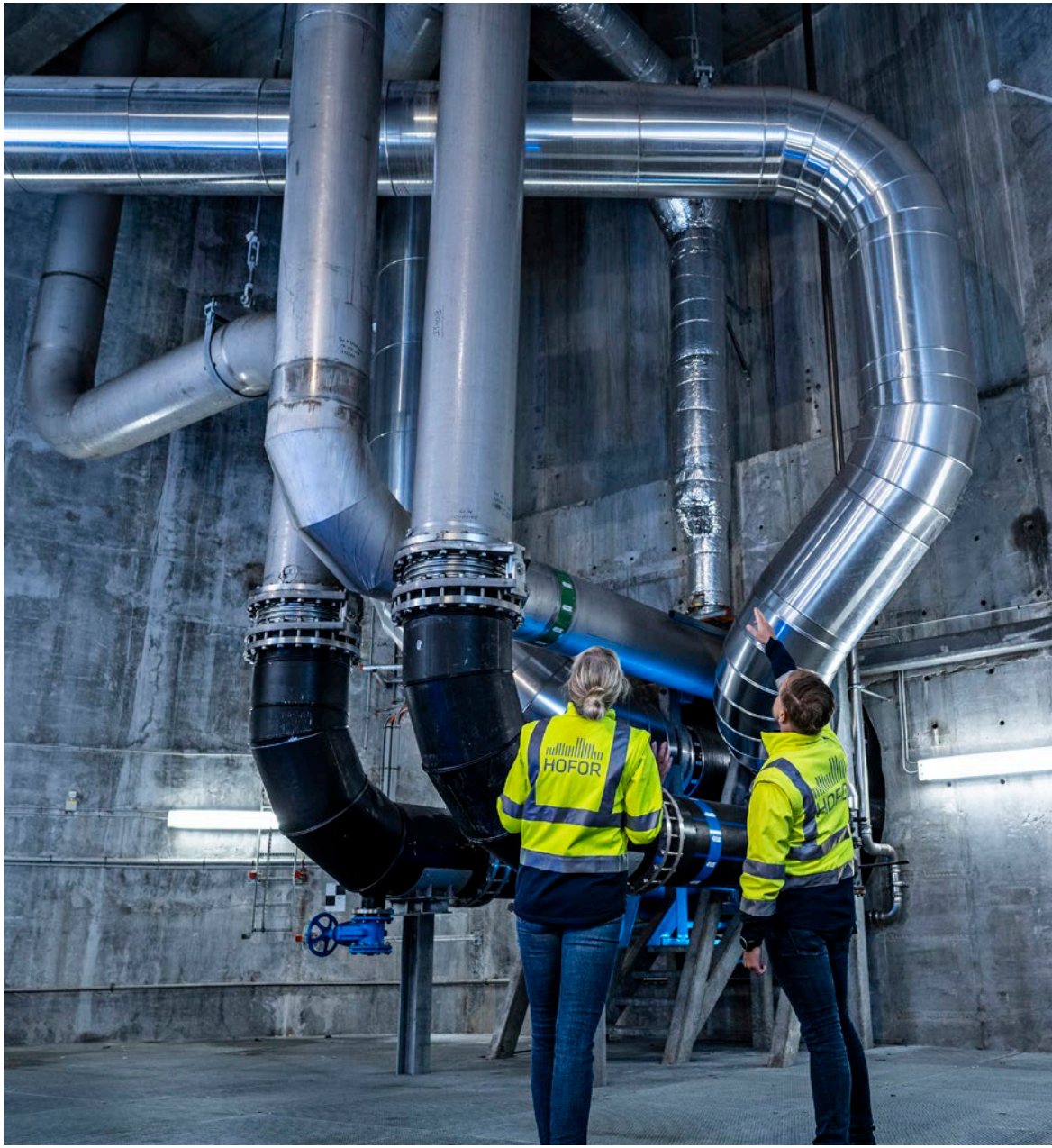

HOFOR-medarbejdere inspicerer tunnellen ved Islands Brygge

følger en ramme med muligheder, der bidrager til at realisere ambitioner og potentiale. Denne drøftes løbende mellem medarbejder og leder, og får et ekstra fokus til den årlige udviklingssamtale. Sådan sikrer vi, at medarbejderne er i stand til at løse nuværende og kommende arbejdsopgaver samt projekter, og får mulighed for at udvikle sig i rollen eller til at arbejde et andet sted i organisationen.

Trivsel og arbejdsmiljø i fokus

Ud over HOFORs fokus på medarbejderudvikling er trivsel samt psykisk og fysisk arbejdsmiljø højt på dagsordenen. Trivsel blandt medarbejderne er helt centralt for at have en velfungerende arbejdsplads, målingerne viser, at trivslen i HOFOR generelt er høj. Det er et resultat af struktureret arbejde med trivselsmålinger, ledelsesudvikling og fokus på løbende dialog og forbedring i samarbejdet i den enkelte forretning og på tværs af koncernen.

Hyppige trivselsmålinger sætter fokus på at tale sammen og skabe gode arbejdsfællesskaber i de forskellige enheder. God trivsel skaber gode arbejdsfællesskaber og resultater. Den løbende trivsel understøttes af to årlige trivselsmålinger og en APV hvert andet år. Arbejdsmiljø indgår også i dialogen i dagligdagen. Alle faste møder begynder med et Arbejdsmiljø-øjeblik, hvor der sættes fokus på sikkerhed og trivsel.

Fleksibilitet giver balance

Balancen mellem arbejdsliv og privatliv er vigtig og varierer fra person til person. Derfor har HOFOR fokus på at tilgodese medarbejderens behov og ønsker ved at skabe fleksibilitet i dagligdagen, der passer til den enkeltes stilling. Mulighed for hjemmearbejde og fleksible arbejdstider har stor betydning for mange, da det bidrager til selvbestemmelse, når den enkelte medarbejder skal tilrettelægge hverdagen. Der er desuden omsorgsdage til småbørnsforældre og mulighed for seniorordninger, typisk med nedsat arbejdstid og nogle gange en ny rolle.

Samlet set gør HOFOR således en stor indsats for at være en attraktiv arbejdsplads.

God trivsel skaber gode arbejdsfællesskaber og resultater. Den løbende trivsel understøttes af to årlige trivselsmålinger og en APV hvert andet år.

Middelgrundens Vindmøllepark, København

Prisudvikling

HOFOR meldte i slutningen af 2022 nye kundepriser ud på varme, vand og spildevand.
Energikrisen i Europa og høj inflation har medført stigende omkostninger, og HOFOR har derfor på nogle forsyningsarter måttet hæve priserne mere end oprindeligt planlagt. HOFOR tjener ikke penge på at levere fjernvarme, vand og aflede spildevand. Økonomien skal hvile i sig selv, og prisstigninger giver derfor ikke et større overskud til HOFOR. Med udviklingen i HOFORs priser i 2022 ligger den samlede udgift for en gennemsnitslejlighed i København på niveau med 2020.

Fjernvarmeprisen stiger 7 %
Efter tre år med prisfald steg prisen på fjernvarme i Københavns Kommune 7 % fra 1. januar 2023. Stigningen afspejler HOFORs øgede udgifter til bl.a. brændsler, og den kommer efter to år med faldende pris. Hidtil har HOFOR kun reguleret priser én gang om året, men i fremtiden forventes en mere løbende tilretning af priserne, så kunderne ikke efterlades med store efterregninger. Samtidig kan lovgivning fra EU om beskatning af overnormal indtjening på elproduktion få konsekvenser for de københavnske fjernvarmekunder, da HOFOR benytter en del af overskuddet fra elproduktionen til at reducere varmeprisen.

Nye priser på vand og spildevand i HOFORs forsyningsområde
Kundernes pris på vand og spildevand varierer i de otte kommuner, HOFOR forsyner, og pr. 1. januar 2023 sker der ændringer i syv af kommunerne. Ændringerne spænder fra en stigning på 3 % til et fald på 1 %, men priserne i alle kommunerne ligger fortsat under landsgennemsnittet. Prisen dækker kvalitetskontrolleret vand i hanen, bortledning og rensning af spildevand, anlæg og drift af regnvandshåndteringsanlæg, vedligehold og modernisering af vandværker samt moms og afgifter til staten.

Prisen på bygas steg i oktober 2022
I oktober 2022 måtte HOFOR regulere prisen på bygas fra 825 til 1.100 kr. om året for fastpriskunder. For kunder på målt forbrug steg prisen på et abonnement 1. oktober 2022 fra 875 kr. til 1.100 kr. om året. Dertil skal lægges det faktiske forbrug, hvor prisen – også pr. 1. oktober 2022 – steg fra 6,0 kr. pr. m³ til 11,0 kr. pr. m³. Med afgifter og moms er den nye pris 15,53 kr. pr. m³. Priserne stiger som naturlig konsekvens af de stigende bio- og naturgaspriser.

Kundernes pris på vand og spildevand varierer i de otte kommuner, HOFOR forsyner, og pr. 1. januar 2023 sker der ændringer i syv af kommunerne.

Prisen for en m³ vand inkl. spildevandsafledning

Prisen for en m³ vand/spildevandsafledning inkl. moms og afgifter i HOFORs forsyningsområde i 2023 sammenholdt med landsgennemsnittet i 2022-priser.

Læs mere om prisudviklingen over tid i HOFORs forsyningsområde i afsnittene om de lokale vand- og spildevandsselskaber.

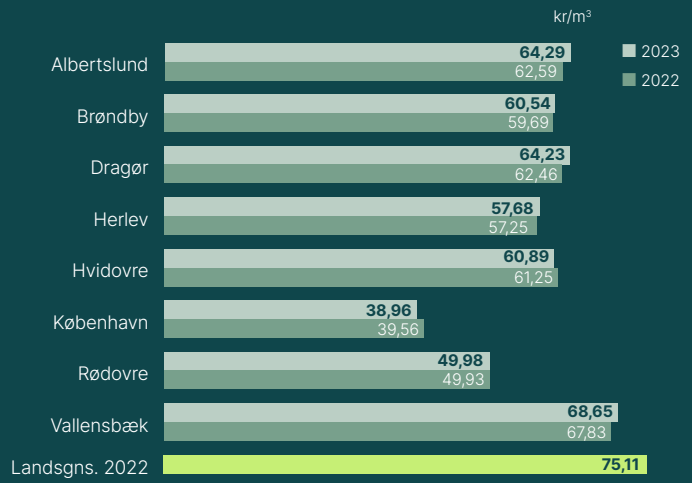

Udvikling i samlet årlig udgift for en gennemsnitlig lejlighed i København inkl. afgifter og moms

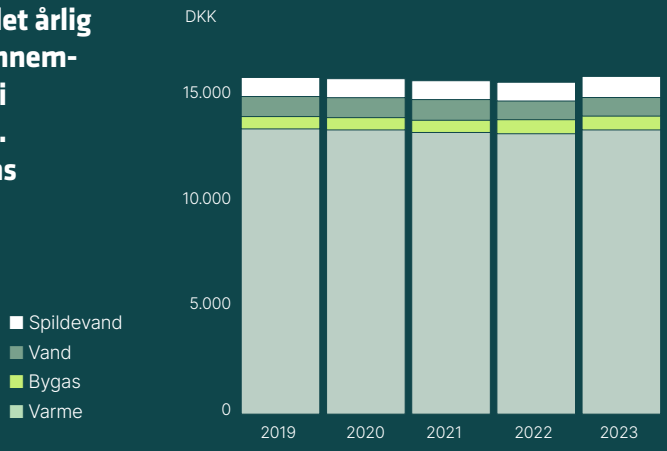

Som multiforsyning for otte kommuner har HOFOR en bred kundeskare. Fra virksomheder til ejere, lejere, udlejere og varmemestre i større ejendomme. Fælles for dem er, at de forbruger og betaler for HOFORs produkter og services, og derfor har de en væsentlig indflydelse på den omstilling til mere vedvarende energi og mere bæredygtige produkter i forsyningerne, som HOFOR arbejder på at realisere. Samspillet mellem HOFOR og kunderne er essentielt for at få den bedst mulige udnyttelse af ressourcer. Derfor iværksættes løbende kampagner, som skal hjælpe kunderne til at tage energi- og ressourceeffektive valg ved f.eks. at skrue ned til 19°, at slukke for varmen om sommeren og at spare på vandet. Desuden fortsætter arbejdet med f.eks. HOFORs ForsynOmeter-kunder, der får rådgivning i at regulere og reducere deres forbrug.

HVEM ER VORES KUNDER?

Definition: *En person eller virksomhed, som betaler eller forbruger HOFORs produkter og services. Her ses en række eksempler på kunder og interessenter. Tegningen er ikke udtømmende.*

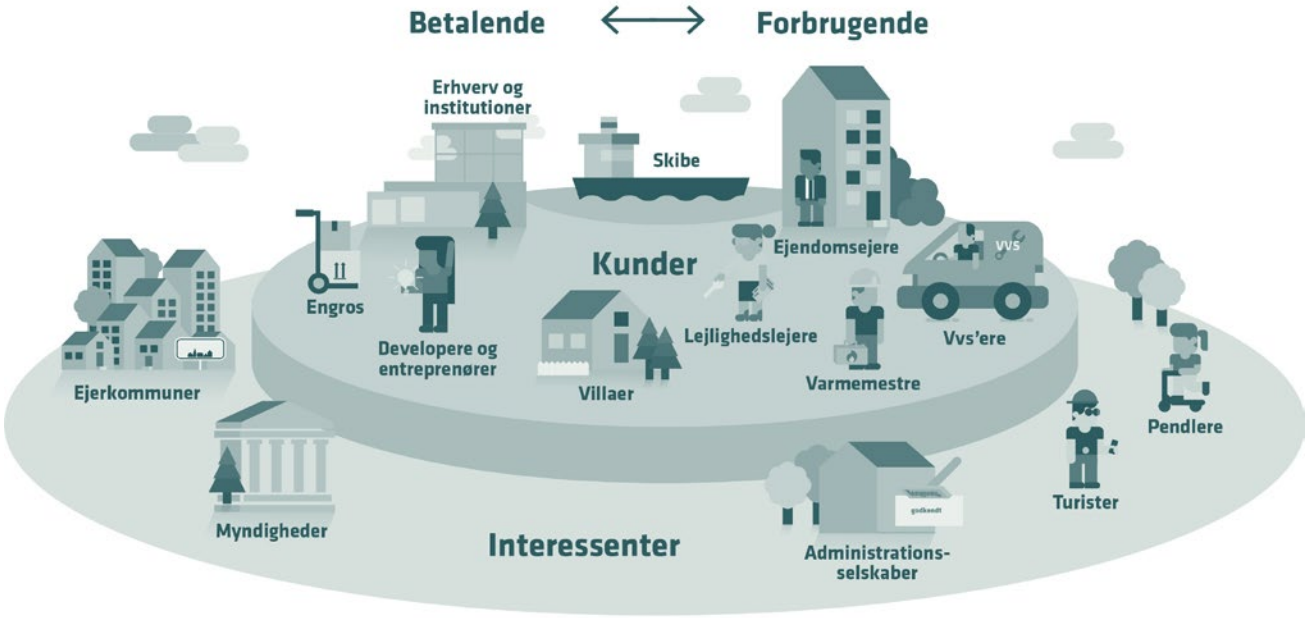

891.000
vandkunder

271.000
bygaskunder

893.000
spildevandskunder

113 storkunder i fjernkøling

665.000
fjernvarmekunder

Udvikling i regulering

HOFOR påvirkes af regulering indenfor alle forretningsområder. Reguleringen udvikler sig løbende og ændrer de betingelser, som HOFOR opererer under. Her følger de væsentligste ændringer i 2022 samt forventninger til lovgivning i starten af 2023, som vil påvirke forsyningerne fremadrettet.

HOFORs hovedkontor i Ørestad, Amager

Klimaaftale om grøn strøm og varme
Klimaaftalen fra 2022 indeholder en lang række tiltag for at bringe Danmark tættere på målet om 70 % reduktion af CO_2-udledningen i 2030 ift. 1990.

Vigtigst for HOFOR er blandt andet forslag til en ny økonomisk regulering af fjernvarmen. Centralt er indførsel af et prisloft på forbrugerpriserne på fjernvarmen svarende til prisen på en individuel VE-varmeforsyningsløsning, f.eks. en varmepumpe. Prisloftet skulle være meldt ud og trådt i kraft fra 1. januar 2023. Pga. valget og dannelsen af den nye regering blev denne deadline ikke nået. Prisloftet er udtryk for den større konkurrence, der opleves fra individuelle og mindre varmepumper. Fremtidigt niveau og udformning af prisloft har betydning for, hvor og hvordan fjernvarme kan tilbydes fremover. Et andet fokus er eventuel fjernelse af krav til samfundsøkonomi, der hidtil har været et vigtigt element i at værdisætte den kollektive fordel i fjernvarmen.

Det er også målsætningen i klimaaftalen at udfase naturgas fra både individuel opvarmning og på sigt også fra fjernvarmen. Det har to effekter for fjernvarmen i HOFOR. For det første vil det betyde en større tilslutning til fjernvarmen, og for det andet vil naturgas skulle udfases fra dagens spidslastproduktion, der udgør en mindre del af fjernvarmeproduktionen særligt i kolde vintertimer. I klimaaftalen indgår også øget produktion af biogas og øget produktion fra vindmøller på havet og på land samt fra solceller.

Dertil kommer en række andre tiltag, som er mindre indgribende for fjernvarmen, men som kan få betydning. Især har HOFOR fokus på, hvordan myndighederne implementerer nye afskrivningsregler, da det kan få betydning for fjernvarmeprisen og investerings- og finansieringsmulighederne, hvis det implementeres uhensigtsmæssigt.

Elpriser og EU's elprisloft
EU-kommissionen har som følge af de høje energiprisstigninger særlig i andet halvår 2022 vedtaget en forordning, der pålægger EU-landene at beskatte indtægter fra elproduktion, der overstiger 180 EUR pr. MWh. Provenuet skal bruges til at afbøde effekterne for forbrugerne af de høje energipriser, f.eks. ved at uddele støtte til gaskunder eller lempe afgifter på el. Grundet folketingsvalget og ny regering, er forordningen ikke implementeret i Danmark endnu, selvom den skulle være trådt i kraft den 1. december 2022. Høringen er udsendt 27. januar 2023 og skal igennem den normale høringsperiode. Lovgivningen forventes at virke med tilbagevirkende kraft fra 1. december 2022 og til og med 30. juni 2023.

Væsentligst for HOFOR er, at høringen indeholder et øget elindtægtsloft for elproduktion fra fast biomasse samt at den del af HOFORs indtægter, der anvendes til at reducere varmeprisen, undtages loftet. Begge dele vil have en positiv effekt for varmeprisen.

For vandforsyningen er det en særlig udfordring, at de stigende elpriser ikke indgår i indtægtsrammereguleringen. Det giver markante udfordringer for særligt nogle af vandselskaberne. HOFOR arbejder i samarbejde med andre forsyninger at få tilpasset reguleringen på dette punkt.

Henstilling af betaling for el, gas og varme ud over 2021-prisloft som forbrugerbeskyttelse
For at beskytte forbrugerne mod meget høje energipriser indførte regeringen i 2022 prisloft på forbrugerpriser på el, gas og fjernvarme på niveau med prisen i 2021. Betalinger over loftet kunne efter ansøgning fastfryses for kunderne. Det er en støtteordning udformet som et lån, der skal betales tilbage over en ikke fastsat årrække, når priserne har fundet et stabilt leje igen. Kunderne skal ansøge deres energiselskab om at få henstilling med betaling ud over prisloftet. HOFORs priser ligger under de angivne lofter og indførsel af prisloft har ikke haft påvirkning i HOFOR.

Det er afgørende vigtigt for økonomien i HOFORs 16 vand- og spildevandsselskaber, at de underlægges en regulering, der afspejler det nødvendige aktivitetsniveau, og som giver mulighed for at realisere klimatilpasning og andre forbedringer af servicen for vores kunder. Dette er ikke tilfældet i den nuværende regulering.

Aftale om grøn skattereform
I juni 2022 blev der bredt i folketinget indgået en grøn skattereform, der fastsætter en ensartet CO_2-afgift på 750 kr./ton CO_2. Der er dertil et par undtagelser, som bl.a. betyder, at kvoteomfattende virksomheder får halveret deres afgift, da de også skal betale for kvoter. Det gælder dog ikke for kvoteomfattende rumvarmeproducenter, da man ønsker at fastholde det nuværende afgiftsniveau for fossil varmeproduktion.

Der lægges en bund i CO_2-afgiften, så afgiften kan forhøjes, hvis EU's kvotepris ikke bliver mindst 750 kr./ton CO_2 i 2030. Reformen indfases gradvist fra 2025 frem mod 2030.

HOFOR forventer at blive minimalt påvirket af den nye CO_2-afgift, da anvendelsen af fossilt brændsel er marginal og afgiftsniveauet samlet set forventes stort set uændret.

Reformen lægger derudover op til en støtte til fangst og lagring af CO_2 gennem et udbud.

Ny vandsektorlov giver udfordringer med fornyelse og vedligehold
HOFORs vand- og spildevandsselskaber er siden 2017 reguleret med en indtægtsramme, der skal dække alle aktiviteter i selskabet – både drift og anlæg. Rammen fastsættes på baggrund af historiske omkostninger og matcher derfor ikke nødvendigvis det økonomiske behov i det enkelte selskab. Flere af HOFORs vandselskaber har en indtægtsramme, der er utilstrækkelig i forhold til de aktiviteter (både drift, vedligehold og reinvesteringer), der er nødvendige for at opretholde forsyningen i rimeligt omfang i selskabets område.

I efteråret 2018 blev indgået en politisk aftale om at justere den økonomiske regulering, så der fremadrettet skal ske en tilpasning af de økonomiske rammer ud fra de faktiske omkostninger. Denne nye regulering er endnu ikke konkretiseret og trådt i kraft.

Et lovforslag kom i høring i 2022, som HOFOR kommenterede sammen med flere andre store forsyningsselskaber. Efterfølgende er færdiggørelse og udmøntningen af lovforslaget endnu en gang udskudt og forventes tidligst at træde i kraft i 2025 og 2026 for hhv. vand- og spildevandsselskaberne. Dermed fortsætter det økonomiske pres på flere af selskaberne.

Det er afgørende vigtigt for økonomien i HOFORs 16 vand- og spildevandsselskaber, at de underlægges en regulering, der afspejler det nødvendige aktivitetsniveau, og som giver mulighed for at realisere klimatilpasning og andre forbedringer af servicen for vores kunder. Dette er ikke tilfældet i den nuværende regulering.

Der er mange forhold i reguleringen, som påvirker økonomien fx effektiviseringskrav, hvor alle selskaber skal effektivisere den løbende drift og administration såvel som anlægsomkostninger. I HOFOR har der siden fusionen været stor succes med at opnå effektiviseringer. Det er dog ikke muligt til stadighed at opretholde effektivisering på alle afholdte omkostninger og særligt ikke på nye anlæg i f.eks. vandværker og skybrudstunneler og bassiner, der i anlæg og udbud bliver fuldt optimeret.

Pålægges der effektivisering af allerede afholdte anlægsomkostninger, forringer det den løbende drift og dermed forsyningssikkerheden og servicen overfor kunderne. Konsekvensen kan blive et stop for anlægsprojekter, f.eks. de skybrudsprojekter, der skal sikre kunderne mod klimaforandringerne.
HOFOR har derfor fokus på detaljerne i den kommende regulering og samarbejder med andre forsyninger og aktører. I seneste vurdering omhandlede udfordringerne bl.a. egenkapitalens tilhørsforhold, indførelsen af et negativt forrentningselement, manglende mulighed for at effektivisere på nye investeringer, manglende hensyntagen til inflation ved overgang til nye reguleringsperioder og omfanget af den såkaldte forbrugerbeskyttelsesmekanisme, hvor op mod 30 % af sektoren afskæres fra at udnytte de fleksible rammer.

Usikkerhed om vejbidrag
Alle kommuner i Danmark betaler et årligt vejbidrag til spildevandsselskaberne for afledning af regnvand fra kommunale veje. Kommunens betaling for afledning af vejvand er reguleret i betalingsloven, og det fremgår heraf, at vejbidraget skal udgøre højst 8 % af anlægsudgifterne til kloakledningsanlæggene.

Der er pt. usikkerhed om, hvordan procentandelen skal fastsættes, efter Forsyningssekretariatets metode blev underkendt ved Højesteret i februar 2016.

HOFOR har efter aftale med ejerkommunerne valgt at fastsætte procenten på baggrund af en model, der sikrer faste og objektive kriterier spildevandsselskaberne og ejerkommunerne imellem. Modellen er baseret på udkast til en afregningsmodel aftalt mellem KL og DANVA. Det var forventningen, at denne model ville blive indført for hele branchen i løbet af 2017, men den foreligger endnu kun i udkast. Da det er seks år siden, er der usikkerhed om, hvorvidt udkastet fra 2017 stadig forventes udmøntet i lovgivning.

Rentvandstank på det nybyggede Værket ved Thorsbro, der forventes indviet i 2023

Juridisk struktur

HOFOR er kommunalt ejet . Forskellige dele af koncernen har forskellige ejerkommuner.

- Selskabet HOFOR Forsyning Komplementar A/S er ejet af Københavns Kommune. Selskabets funktion er at være komplementar i selskaberne HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Fjernvarme P/S og HOFOR Bygas P/S.
- Selskabet HOFOR Forsyning Holding P/S er ejet af Københavns Kommune. Selskabet ejer datterselskaberne HOFOR Fjernvarme P/S, HOFOR Bygas P/S og HOFOR Holding A/S.
- Selskabet HOFOR Holding A/S ejer datterselskaberne HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, HOFOR Energiproduktion A/S og ejer herudover 73,59 % af aktiekapitalen i selskabet HOFOR Vand Holding A/S og 61,37 % af aktiekapitalen i selskabet HOFOR Spildevand Holding A/S.
- Selskabet HOFOR Fjernkøling A/S ejer datterselskabet HOFOR DC A/S.
- Selskabet HOFOR Vind A/S ejer datterselskaberne HOFOR VE Komplementar ApS og HOFOR Fjerritslev SOL K/S.
- Selskabet HOFOR Vand Holding A/S er ejet af kommunerne Albertslund (3,19 %), Brøndby (5,98 %), Dragør (1,92 %), Herlev (3,40 %), Hvidovre (6,64 %), København via selskabet

KONCERNSTRUKTUR:

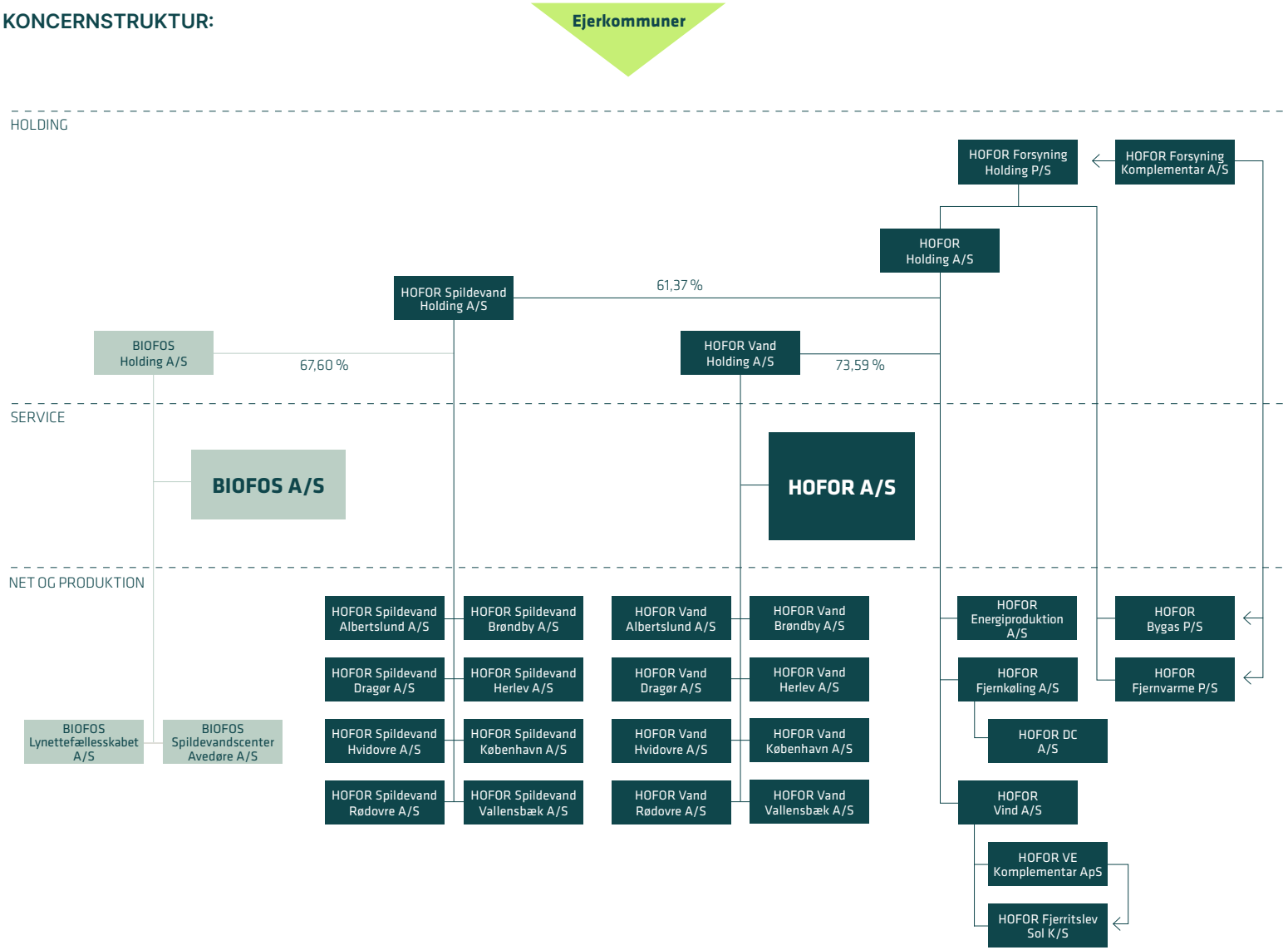

HOFOR Holding A/S (73,59 %), Rødovre (3,94 %) og Vallensbæk (1,34 %). Selskabet ejer vandselskaberne i ovennævnte kommuner og serviceselskabet HOFOR A/S.

- Selskabet HOFOR Spildevand Holding A/S er ejet af kommunerne Albertslund (6,73 %), Brøndby (7,44 %), Dragør (2,49 %), Herlev (4,65 %), Hvidovre (9,70 %), København via selskabet HOFOR Holding A/S (61,37 %), Rødovre (4,36 %) og Vallensbæk (3,26 %). Selskabet ejer spildevandsselskaberne i ovennævnte kommuner og 67,60 % af hovedstadsområdets rensekoncern BIOFOS.

HOFORs medarbejdere er ansat i selskabet HOFOR A/S, der fungerer som serviceselskab for alle selskaberne i HOFOR (bortset fra BIOFOS). Serviceselskabet udfører alle opgaver inden for drift, vedligehold og administration samt ny- og reinvesteringer for net- og produktionsselskaberne (dog står net- og produktionsselskaberne selv for varmekøb, køb af vand fra andre vandselskaber, brændsler mv.). Net- og produktionsselskaberne køber ydelser og investeringer af serviceselskabet til omkostningsbestemte priser, mens tredjepart handler på markedsvilkår. Samtlige udgifter og indtægter i serviceselskabet viderefaktureres til net- og produktionsselskaberne. Med undtagelse af en minimal forrentning af egenkapitalen og enkelte udlejningsaktiviteter oparbejder serviceselskabet hverken over- eller underskud.

Organisatorisk struktur

Pr. 1. januar 2023 overgik HOFOR til en ny organisering, der skal sikre HOFORs evne til at levere stabil drift, samtidig med at der eksekveres på det stærkt stigende antal anlægs- og udviklingsprojekter, som skal til for at nå de strategiske mål.

I den nye organisation flytter kerneforretningen ind i direktørgruppen, idet der oprettes fem direktørområder: Vand & Spildevand, Energi, Forsyningsstrategi & Vind, Byggeri & Anlæg samt Økonomi & Kundecenter.

De nye områder skal samlet set skabe mere transparente og effektive beslutningsgange. Samtidig strømlines strategiarbejdet på både kort og lang sigt, og digitalisering får en tydeligere plads. Derudover er ambitionen et tættere samarbejde med ejere og andre interessenter, så nye behov opfanges tidligere.

ORGANISATORISK STRUKTUR:

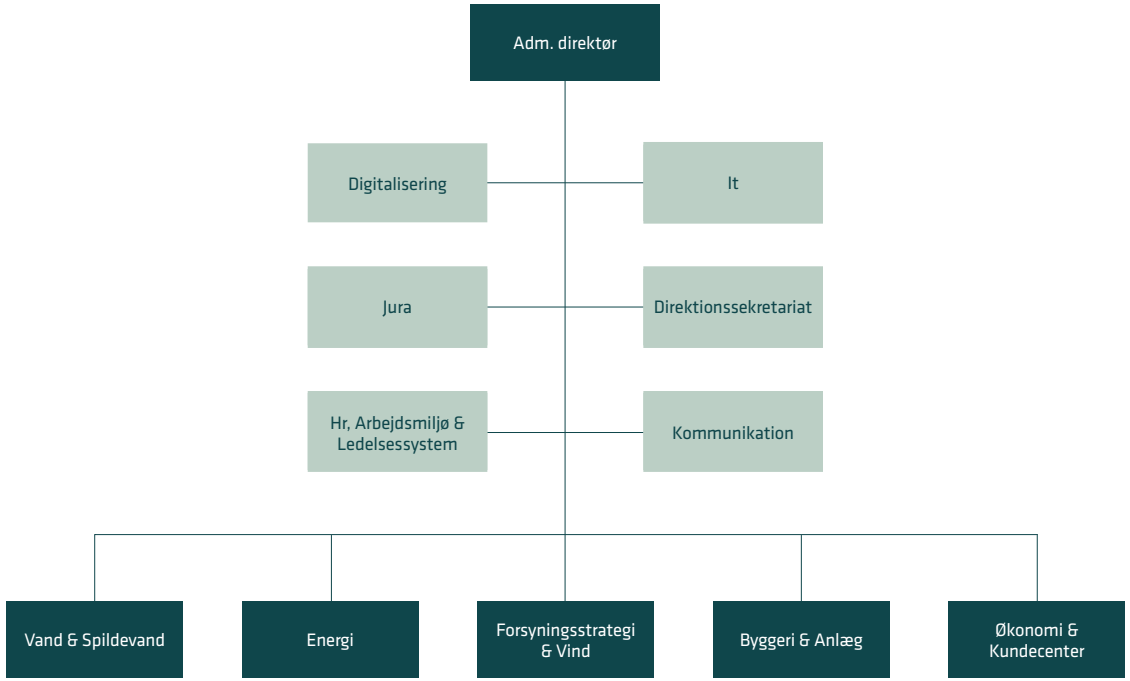

Adm. direktør Henrik Plougmann Olsen

Bestyrelsesformand Susanne Juhl

Bestyrelse og direktion

HOFOR består af flere selskaber og har derfor flere bestyrelser med eksterne medlemmer og medarbejdervalgte medlemmer.

På tidspunktet for årsrapportens aflæggelse består bestyrelsen i HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Forsyning Komplementar A/S samt HOFOR Holding A/S af:

Susanne Juhl, formand i HOFOR-koncernen

Formand i BIOFOS-koncernen. Næstformand i M.J. Eriksson A/S. Bestyrelsesmedlem i Politiken Fonden og Politiken Holding A/S, Evida A/S og Danmarks Tekniske Universitet, DTU. Formand for revisionsudvalget i Evida A/S. Medlem af regeringens ekspertgruppe for en grøn skattereform

Lars Henrik Weiss, næstformand

Medlem af Københavns Kommunes Borgerrepræsentation (S). Medlem af Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget

Karina Vestergård Madsen

Socialborgmester. Medlem af Københavns Kommunes Borgerrepræsentation (Ø). Formand for Socialudvalget og medlem af Økonomiudvalget. Bestyrelsesmedlem i KBH Film & Fotoskole

Andreas Boisen

Cand.jur.

Karl Vogt-Nielsen

Fhv. rådgiver om klima, energi og forsyningssektoren generelt og fortsat engageret i spørgsmål på disse felter

Sarah C.B. Christensen*

Vandkvalitetsspecialist i HOFOR A/S

Jane Meller Thomsen*

Projektleder i HOFOR A/S

Sofie Chili Buch*

Miljøteknolog i HOFOR A/S

* Medarbejdervalgt

DIREKTIONEN:

Henrik Plougmann Olsen, adm. direktør

Bestyrelsesmedlem i Dansk Fjernvarme, DANVA, Green Power Denmark og DI's hovedbestyrelse. Endvidere bestyrelsesmedlem i DGI Byen

Bestyrelsesformand Susanne Juhl tapper vand på det nyindviede Værket ved Søndersø

På tidspunktet for årsrapportens aflæggelse består bestyrelsen i HOFOR Vand Holding A/S og HOFOR Spildevand Holding A/S af:

Susanne Juhl
Formand i HOFOR-koncernen

Kent Max Magelund
Borgmester i Brøndby Kommune

Lars Gravgaard Hansen
Kommunalbestyrelsesmedlem i Albertslund Kommune

Martin Wood Pedersen
Kommunalbestyrelsesmedlem i Dragør Kommune

Thomas Gyldal Petersen
Borgmester i Herlev Kommune

Charlotte Munch
Kommunalbestyrelsesmedlem i Hvidovre Kommune

Britt Jensen
Borgmester i Rødovre Kommune

Henrik Rasmussen
Borgmester i Vallensbæk Kommune

Sarah C.B. Christensen*
Vandkvalitetsspecialist i HOFOR A/S

Jane Meller Thomsen*
Projektleder i HOFOR A/S

Sofie Chili Buch*
Miljøteknolog i HOFOR A/S

Christina Otzen*
Pressechef i HOFOR A/S

* Medarbejdervalgt

DIREKTIONEN:

Henrik Plougmann Olsen
Adm. direktør

Forbrugerrepræsentanter:

På tidspunktet for årsrapportens aflæggelse er der endvidere følgende forbrugerrepræsentanter i bestyrelsen for HOFORs 16 vand- og spildevandsselskaber:

Povl Markussen
Centerleder i Albertslund Verdensmål Center

Anders Jørn Jensen
Centerleder i Miljøpunkt Nørrebro. Bestyrelsesmedlem i Radius Elnet A/S

På tidspunktet for årsrapportens aflæggelse består bestyrelsen i HOFOR A/S af:

Susanne Juhl
Formand i HOFOR-koncernen

Kent Max Magelund
Borgmester i Brøndby Kommune

Niels Carsten Bluhme
Selvstændig rådgivende ingeniør

Andreas Boisen
Cand.jur.

Karl Vogt-Nielsen
Fhv. rådgiver om klima, energi og forsyningssektoren generelt og fortsat engageret i spørgsmål på disse felter

Sarah C.B. Christensen*
Vandkvalitetsspecialist i HOFOR A/S

Jane Meller Thomsen*
Projektleder i HOFOR A/S

Sofie Chili Buch*
Miljøteknolog i HOFOR A/S

* Medarbejdervalgt

DIREKTIONEN:

Henrik Plougmann Olsen
Adm. direktør

Hoved- og nøgletal

6,71 mia. kr.
nettoomsætning

15,8 mia. kr.
egenkapital

39,5 mia. kr.
balancesum

2,33 mia. kr.
investeringer

mio. kr.	2022	2021	2020	2019	2018
Hovedtal					
Nettoomsætning	6.711	4.973	5.205	5.329	6.671
Andre driftsindtægter	56	86	131	91	58
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer mv.	-4.001	-3.500	-3.264	-3.183	-3.357
Bruttoresultat	**2.767**	**1.559**	**2.072**	**2.237**	**3.373**
Personaleomkostninger	-813	-778	-710	-677	-612
Af- og nedskrivninger	-1.402	-1.378	-1.198	-1.270	-1.833
Driftsresultat	**551**	**-598**	**164**	**291**	**927**
Finansielle poster, netto	-287	-179	-159	-158	-173
Resultat før skat	**265**	**-777**	**4**	**132**	**754**
Skat af årets resultat	-52	140	-14	-33	1
Årets resultat efter skat	**213**	**-637**	**-10**	**99**	**755**
Investering i materielle anlægsaktiver	2.326	2.065	2.490	2.863	3.189
Balancesum	39.503	37.740	36.284	34.977	33.890
HOFOR Forsyning Holdings P/S andel af egenkapitalen	11.122	10.510	11.059	11.143	11.155
Minoritetsaktionærers andel af egenkapitalen	4.658	4.729	4.696	4.636	4.609
Egenkapital i alt	**15.780**	**15.238**	**15.755**	**15.779**	**15.763**
Nøgletal					
Overskudsgrad, %	8,2	-12,0	3,1	5,5	13,9
Bruttomargin, %	41,2	31,4	39,8	42,0	50,6
Aktiver/Egenkapital	2,5	2,5	2,3	2,2	2,2
Egenkapitalforrentning, %	2,0	-5,9	-0,1	0,9	7,0
Antal medarbejdere	1.526	1.477	1.421	1.373	1.331

Nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Finansforeningens anbefalinger. De nøgletal, der er anført i hoved- og nøgletalsoversigten, er beregnet således:

Overskudsgrad:	Resultat af primær drift x 100 / Nettoomsætning
Bruttomargin:	Bruttoresultat x 100 / Nettoomsætning
Aktiver/Egenkapital:	Samlede aktiver / Egenkapital i alt
Resultat til analyseformål:	Ordinært resultat efter skat
Egenkapitalforrentning:	Resultat til analyseformål x 100 / Gennemsnitlig egenkapital

Årets resultat og udvikling i året

Hovedtallene for HOFOR er baseret på koncernregnskabet for HOFOR Forsyning Holding P/S.

Koncernregnskabet for 2022 omfatter indtægter og udgifter for samtlige koncernselskaber for et helt år og omfatter alle aktiver og passiver for samtlige selskaber i HOFOR-koncernen.

Koncernens samlede nettoomsætning inkl. andre driftsindtægter blev 6.767 mio. kr. En stigning på 1.709 mio. kr. i forhold til 2021.

Nettoomsætningen er væsentlig positivt påvirket af urealiserede finansielle resultater på elprisafdækning på 1.038 mio. kr. i forhold til 2021.

Koncernen anvender prissikring til at håndtere elprisrisici på elproduktionen. Hen over vinteren 2021 og sommeren 2022 steg elpriserne, som i forvejen er relativt volatile, til rekordhøje niveauer med en mangedobling af priserne. Allerede 31. december 2021 var værdien af de indgåede prissikringsaftaler vedrørende fremadrettet elsalg negative med 939 mio. kr. En andel af prissikringsaftalerne er realiseret i 2022. Værdien af de tilbageværende aftaler pr. 31. december 2022 har i forhold til værdien 1. januar 2022 medført en urealiseret gevinst på 159 mio. kr., som er tillagt i nettoomsætningen for 2022. Der er her tale om en tidsmæssig forskydning, da de finansielle resultater på prissikringen indregnes løbende, mens indtægter fra den faktiske elproduktion, som prissikringen afdækker, først indregnes senere.
Ses der bort fra ovenstående, er nettoomsætningen inkl. andre driftsindtægter steget med 671 mio. kr. i forhold til 2021. Stigningen kan primært henføres til følgende forhold:

- Salget af fjernvarme er steget med 384 mio. kr. primært som følge af, at stigende brændselspriser i 2022 betyder øgede omkostninger til produktion af fjernvarme og dermed får betydning for varmeprisen.
- Salget af el steg 254 mio. kr. Stigningen skyldes primært, at el produceret på Amagerværet (AMV) steg med 231 mio. kr. som følge af højere elpriser. Salg af el produceret på vindmøller og solceller mv. er steget med 23 mio. kr. primært som følge af højere elpriser og mere vind i forhold til 2021.
- Salget af forbrugsydelser inkl. abonnementsbetalinger for vand, spildevand og rensning er faldet 24 mio. kr., hvilket hovedsageligt hænger sammen med fald i priser.
- Salget af bygas steg 104 mio. kr., hvilket primært skyldes stigning i prisen som følge af stigende naturgaspriser.
- Salget af fjernkøling er steget med 15 mio. kr. i forhold til 2021 primært som følge af tilgang af kunder og prisregulering.

Koncernens omkostninger til råvarer og hjælpematerialer samt andre eksterne omkostninger steg med 501 mio. kr. i forhold til sidste år. Stigningen vedrører primært følgende forhold:

- Udgifter til indkøb og produktion af fjernvarme og el er steget med 337 mio. kr., hvilket hovedsageligt skyldes stigende brændselspriser.
- Udgifter til udvikling af nye sol- og vindmølleaktiviteter, primært havvindparker, er faldet med 41 mio.kr. som følge af aktivering af udgifter til havvindsprojekt i 2022.

Koncernens samlede personaleomkostninger er steget med 35 mio. kr., hvilket skyldes en stigning i gennemsnitligt antal ansatte, som er gået fra 1477 til 1526.

Regnskabsmæssige af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver er steget med 24 mio. kr. Nettostigningen i regnskabsmæssige afskrivninger kan primært henføres til højere afskrivninger på vand- og spildevand på 25 mio. kr., som kan henføres til, at afskrivning på Værket ved Søndersø er påbegyndt fra 2022 samt afskrivninger på medfinansieringsprojekter.

Finansielle poster steg netto 108 mio. kr. Heraf kan 85 mio. kr. henføres til kurstab på værdipapirer. Rentestigning har øget de finansielle poster i øvrigt, mens der er en positiv påvirkning af en stigning i indtægter fra tilknyttede og associerede selskaber på 13 mio. kr.

Årets ordinære resultat før skat og minoritetsinteresser er et overskud på 265 mio. kr., hvilket er 1.042 mio. kr. højere end underskuddet i 2021 på 777 mio. kr.

Den positive udvikling i årets resultat skyldes blandet andet den positive effekt af højere elpriser på indtjeningen fra elproduktion samt urealiseret gevinst på prissikring af elprisen på 159 mio. kr. vedrørende fremtidigt salg af el.

Koncernen har som forventet sidste år været påvirket af stigende råvare- og energipriser i 2022. Stigningerne i elpriserne har påvirket indtjening på elproduktion positivt, mens omkostninger til bl.a. el, brændsel og gas, som indgår i drift og produktion, har været påvirket negativt.

Tages de store usikkerheder på energimarkederne i betragtning indfriede årets resultatet før skat koncernens forventninger til regnskabsåret 2022.

Forventninger for det kommende år
Koncernen, som drifter kritisk infrastruktur i hovedstadsområdet, forventes fortsat at være påvirket af den igangværende energi- og inflationskrise i 2023. Der vil fortsat være usikkerhed omkring udvikling i materiale-, brændsels- og energipriser, hvilket samlet set kan betyde, at omkostninger til drift og produktion i et vist omfang vil blive påvirket negativt, mens fortsat høje elpriser vil bidrage positivt.

Samlet set forventer koncernen trods usikkerhed et bedre regnskabsmæssigt resultat for 2023 i forhold til 2022.

Badegæster ved Kalvebod Brygge, København

Vand

HOFOR leverer rent drikkevand til ca. 900.000 kunder i HOFORs forsyningsområde. Derudover sælger HOFOR drikkevand til en række andre vandselskaber i hovedstadsområdet.

Vandproduktionen begynder på HOFORs kildepladser, der ligger spredt i forsyningsområdet, og omkringliggende kommuner. Boringerne pumper grundvand op og leder det til et af vandværkerne. HOFOR driver syv større vandværker og seks mindre vandværker, der tilsammen producerer ca. 52 mio. m^3 vand om året. På alle vandværkerne iltes og filtreres vandet for at opnå den ønskede kvalitet og smag. Vandet fra to af de nordlige vandværker ledes til HOFORs store vandreservoir ved Tinghøj. Til sidst ledes vandet ud til kunderne via et stort ledningsnet, der overvåges digitalt. På tre vandværker bliver vandet blødgjort vha. pelletteknologi, hvor kalk i vandet binder sig til sandkorn og fjernes. Ca. 25 % af det producerede vand i HOFOR bliver blødgjort.

HOFOR arbejder aktivt med at beskytte de områder, hvor grundvandet indvindes. Der findes fortsat flere miljøfremmede stoffer i grundvandet, og derfor arbejder HOFOR med skovrejsning og lokale aftaler med naboer i indvindingsområder for at beskytte grundvandet mod nedsivning af miljøfremmede stoffer.

Vandproduktionen er certificeret efter ISO 22000, Dokumenteret DrikkevandsSikkerhed (DDS), hvilket betyder, at vandet behandles som en fødevare. Alle materialer, der er i kontakt med vandbanen, bliver vurderet for at sikre, at der ikke sker afsmitning til drikkevandet. Vandkvaliteten kontrolleres løbende med tests på kildepladserne, på vandværkerne, i ledningsnettet og hos slutbrugeren.

HOFORs otte vandselskaber har hver selvstændig økonomi og individuelle priser. De drives under ét for, at kunderne i alle kommuner får del af stordriftsfordelene. For nærmere information om udviklingen i de enkelte kommuner
→ se side 74-106 i denne rapport.

891.000 kunder

2.000 km rør

52 mio. m^3 vand

429 mio. kr. nettoomsætning

6,3 mia. kr. anlægsaktiver

2,1 mia. kr. egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED DRIKKEVAND NU OG I DE KOMMENDE ÅR

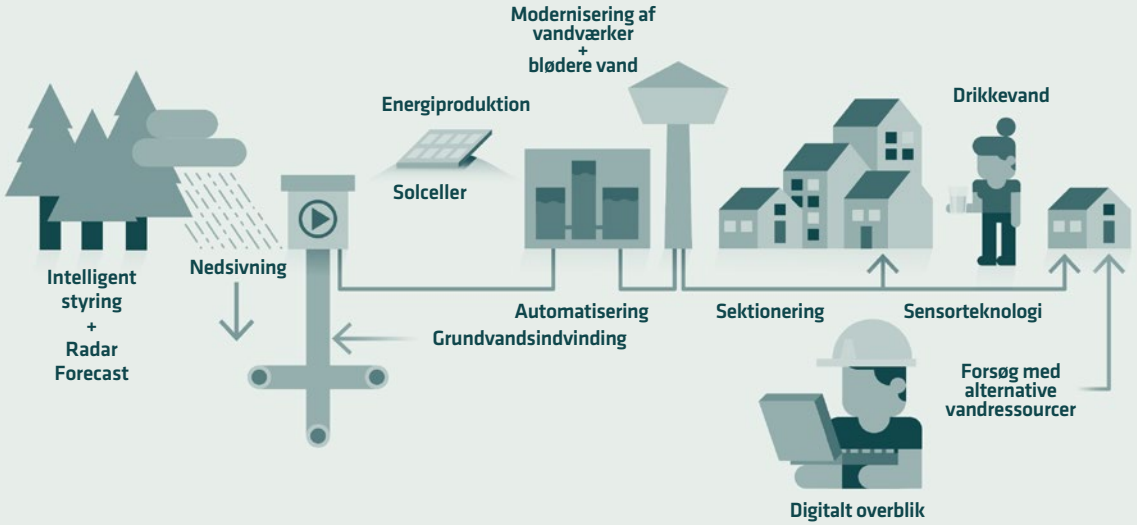

mio. kr.	2022	2021
Nettoomsætning	429	466
Driftsresultat	-59	36
Finansielle poster, netto	-47	-31
Årets resultat før skat	-105	5
Balancesum	6.643	5.783
Anlægsaktiver	6.347	5.619
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	881	762
Egenkapital	2.087	2.152

Her leverer HOFOR vand

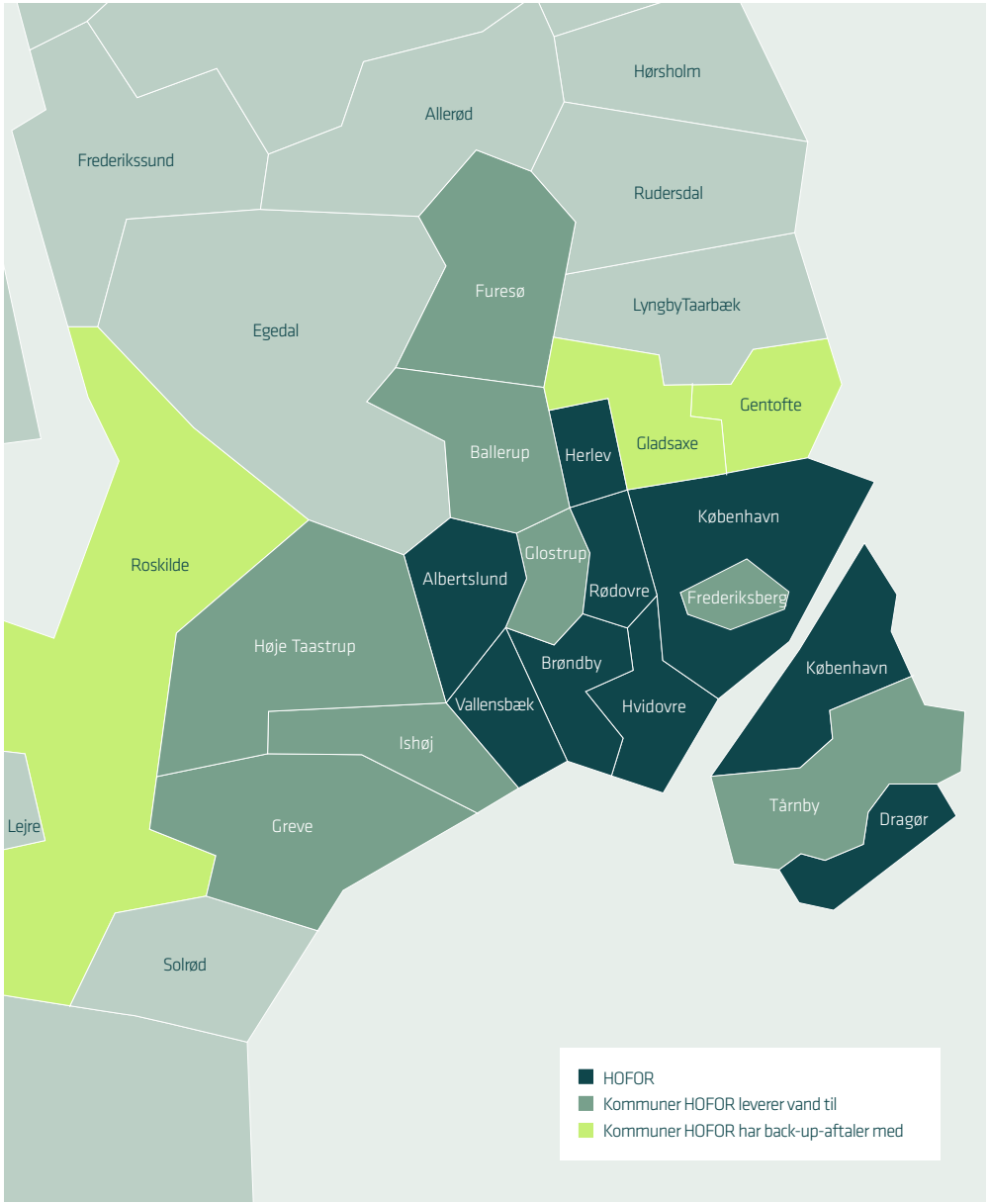

HOFORs vandværker

Spildevand

HOFOR afleder regn- og spildevand for ca. 900.000 kunder i HOFORs forsyningsområde.

Spildevandet fra kunderne sendes gennem HOFORs ledningsnet til Renseanlæg Lynetten, Renseanlæg Avedøre og Renseanlæg Damhusåen og Dragør Renseanlæg. En mindre mængde i det nordlige Herlev sendes til Måløv Rens i Ballerup.

HOFORs kloaksystemer er enten fælleskloakerede, hvor ledningsnettet er énstrenget og både leder spildevand og regnvand til renseanlæg, eller separatkloakerede, hvor der dels er ledninger med spildevand, der ledes til renseanlæg, dels ledninger med regnvand, der ledes til f.eks. et vandløb. Udfordringer med stigende regnmængder bliver større. For at dæmme op for dette sætter HOFOR i samarbejde med kommunerne blandt andet ind med anlæg til lokal afledning af regnvand (LAR), regnvandstunneler, og forbedrer og renoverer eksisterende kloakledninger til transport af spildevand og regnvand. HOFOR er således med til at designe multifunktionelle byrum, som også kan håndtere fremtidens regnvandsmønstre.

Hele spildevandssystemet lever op til standarderne i Dokumenteret SpildevandsSikkerhed (DSS), som er certificeret efter ISO 9001. Det sikrer, at HOFOR løbende vurderer risiko i spildevandshåndtering og forbedrer systemet. HOFORs otte spildevandselskaber har hver selvstændig økonomi og individuelle priser. De drives under ét, for at kunderne i alle kommuner får del af stordriftsfordelene. For nærmere information om udviklingen i de enkelte kommuner → se side 74-106 i denne rapport.

893.000 kunder

4.000 km rør

40,6 mio. m³ spildevand

808 mio. kr. nettoomsætning

11,8 mia. kr. anlægsaktiver

5,6 mia. kr. egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED SPILDEVAND NU OG I DE KOMMENDE ÅR

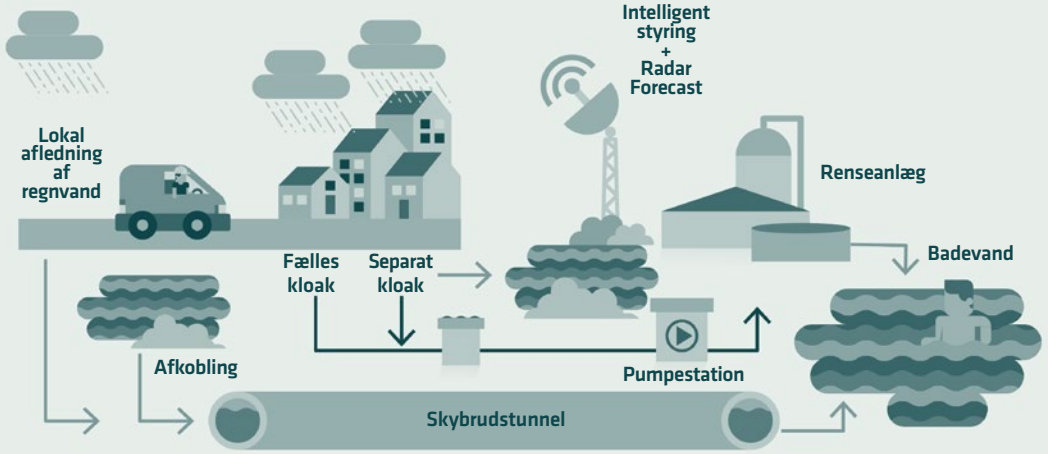

mio. kr.	2022	2021
Nettoomsætning	808	826
Driftsresultat	20	7
Finansielle poster, netto	-66	-54
Årets resultat før skat	-86	-47
Balancesum	12.551	12.033
Anlægsaktiver	11.820	11.500
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	604	525
Egenkapital	5.611	5.670

Her håndterer HOFOR spildevand

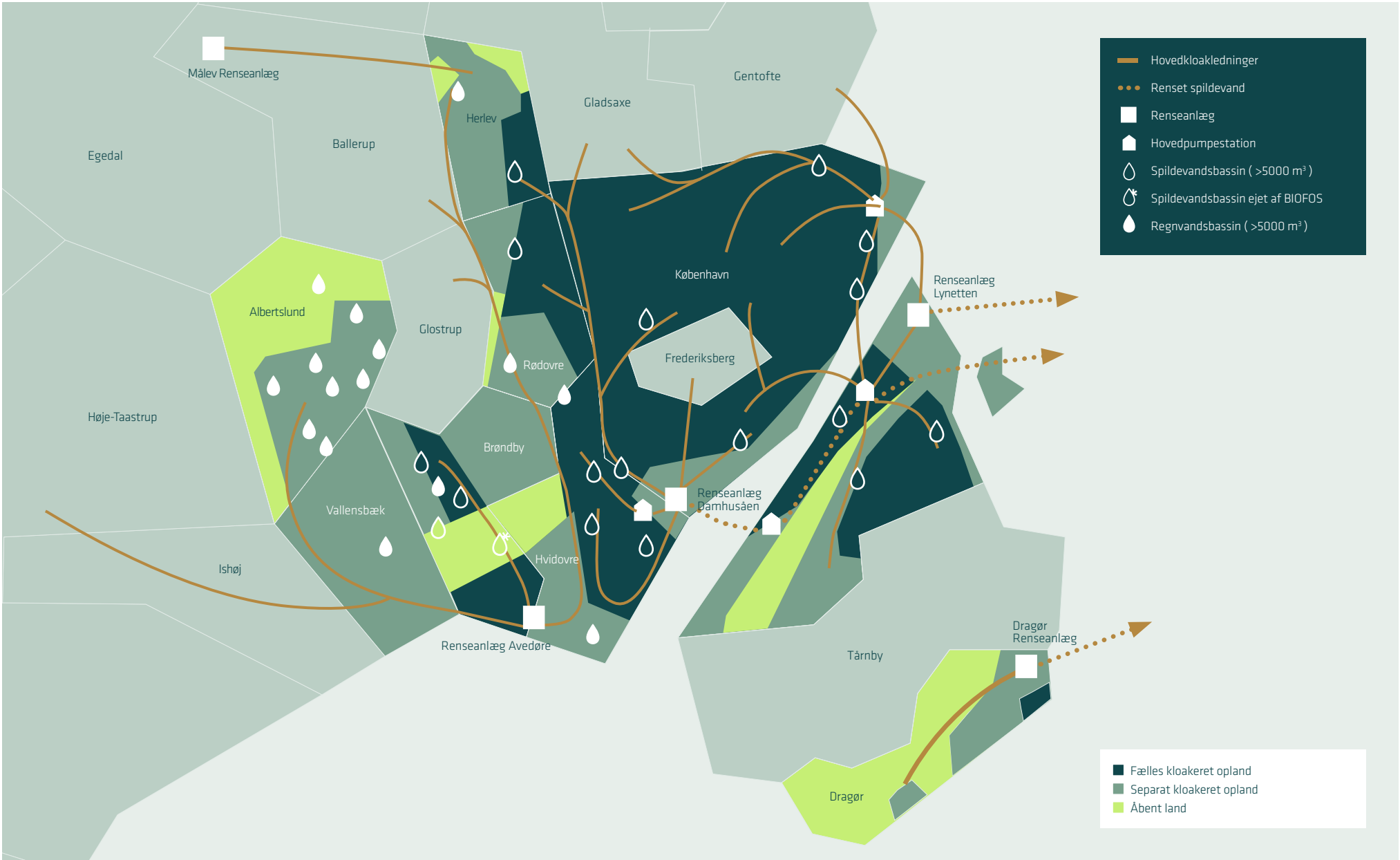

Fjernkøling

Renseanlæg

BIOFOS renser spildevandet fra ca. 1,2 mio. kunder fra 15 kommuner i hovedstadsområdet på tre renseanlæg: Renseanlæg Lynetten, Renseanlæg Avedøre og Renseanlæg Damhusåen.

På BIOFOS rensningsanlæg renses spildevand i tre forskellige procestrin, inden det rensede spildevand ledes ud i Øresund eller Køge Bugt. BIOFOS udvinder biogas af spildevandsslammet på alle tre anlæg og brænder det udrådnede slam i to slamforbrændingsanlæg på Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Avedøre.

I 2021 er der på to af renseanlæggene, Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen, nye funktionskrav, der afløser krav til mængden af bypass af mekanisk renset spildevand som følge af kraftige nedbørshændelser.

De nye krav medfører, at de to anlæg skal præstere mindst til deres designede kapacitet, også ved kraftige regnhændelser, og således ikke længere alene reguleret ved en specifik mængde. Disse funktionskrav er beregnet efter en ny metode, der ikke hidtil har været anvendt over for renseanlæg i Danmark. Begge renseanlæg overholdt både disse nye krav og de krav, der var gældende til 2020. Det anses som tilfredsstillende resultater, der bidrager til at skabe et bæredygtigt vandmiljø i Køge Bugt og Øresund.

På renseanlæggene producerer BIOFOS CO_2-neutral biogas, fjernvarme og elektricitet til forsyningsnettet. BIOFOS arbejder målrettet på at reducere energiforbruget og forøge energiproduktionen og salget. Spildevandet i Dragør renses på et lokalt anlæg i Dragør. Endvidere får en mindre del af Herlev Kommune sit spildevand renset på Måløv Rens, der er en del af Novafos-koncernen.

1.200.000 kunder

BIOFOS ejer 3 renseanlæg

105 mio. m³ spildevand

495 mio. kr. nettoomsætning

3,2 mia. kr. anlægsaktiver

3,4 mia. kr. egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED SPILDEVAND

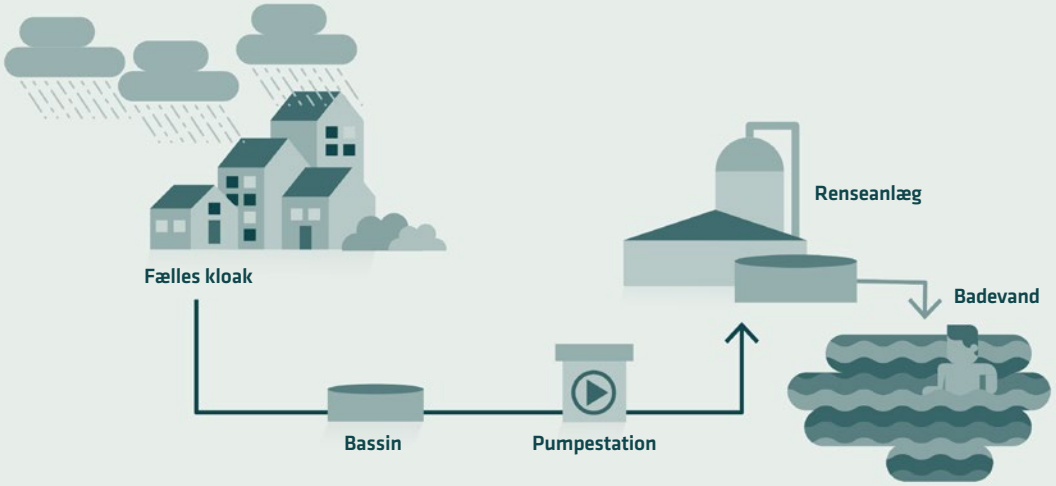

mio. kr.	2022	2021
Nettoomsætning	497	516
Driftsresultat	21	79
Finansielle poster, netto	-57	-1
Årets resultat før skat	-36	77
Balancesum	3.742	3.803
Anlægsaktiver	3.196	3.021
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	316	207
Egenkapital	3.382	3.418

Årets resultat er negativt påvirket af væsentlig øgede udgifter til el- og kemikalieforbrug som følge af prisstigninger samt et større kursfald på værdipapirer. Læs nærmere herom i Årsrapporten for BIOFOS Holding A/S, når denne offentliggøres.

Renseanlægget Lynetten set fra luften

Kraftvarme

HOFOR ejer Amagerværket, der er et centralt kraftvarmeværk i København, som producerer både el og fjernvarme.

Fra 2020 er der på Amagerværket udelukkende blevet produceret el og varme med certificeret bæredygtig biomasse som brændsel. Biomassen indkøbes fra en lang række lande for at sikre robusthed i forsyningskæden. Den består af dels træpiller og dels træflis fra lavværditræ såsom grene og toppe fra udtynding og affaldstræ fra produktionsvirksomheder.

Amagerværket dækker ca. 25 % af varmebehovet og ca. 30 % af elbehovet i Københavns Kommune. Værket leverer el og varme fra to blokke:

- Blok 1, der blev sat i drift i 2009, bruger træpiller som brændsel og har en kapacitet på ca. 65 MW el og 277 MW varme
- Blok 4, der blev sat i drift i 2020, bruger træflis som brændsel og har en kapacitet på ca. 150 MW el og 415 MW varme, eller ca. 585 MW varme, når der udelukkende produceres varme.

Amagerværket spiller en central rolle i at sikre en stabil og bæredygtig forsyning af fjernvarme og udgør en grundsten i den fælles fjernvarmeforsyning i København, samt til det samlede fjernvarmenet i hovedstadsområdet. Arbejdet med indkøring, tilretning og optimering af den nyere blok 4 fortsætter i de kommende år, så Amagerværket fortsat kan bidrage og sikre en stabil, miljømæssigt ansvarlig og CO_2-neutral produktion.

HOFOR arbejder fortsat på at bidrage til udviklingen af den grønne omstilling på energiområdet. En del af dette arbejde indebærer undersøgelser af, hvordan CO_2 fra energiproduktion kan indfanges og lagres (CCS, Carbon Capture and Storage). Amagerværket undersøges som potentiel lokation for et fremtidigt anlæg.

10.721 TJ
varme fra produktion med biomasse

729 GWh
el fra produktion med biomasse

2,4 mia. kr.
nettoomsætning

7,6 mia. kr.
anlægsaktiver

435 mio. kr.
egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED KRAFTVARME NU OG I DE KOMMENDE ÅR

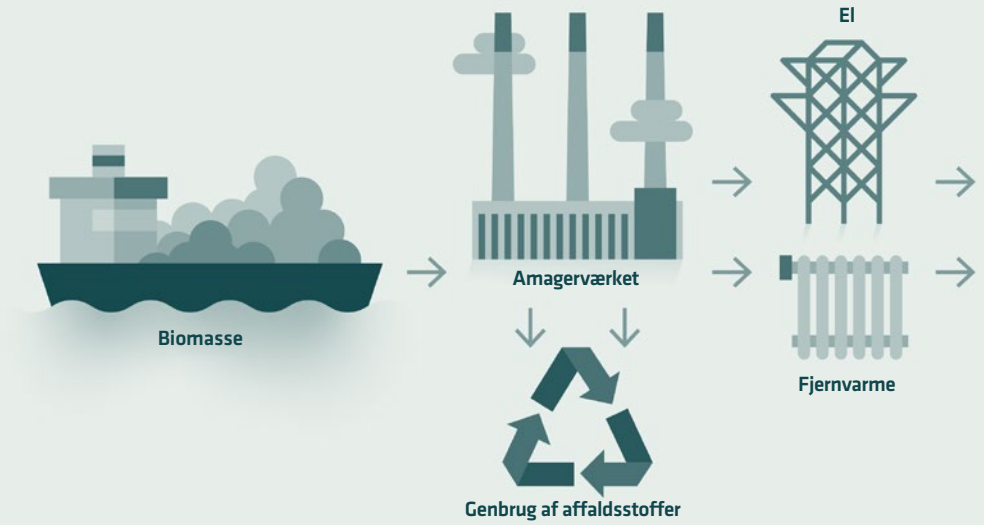

mio.kr	2022	2021
Nettoomsætning	2.421	1.112
Driftsresultat	378	-449
Finansielle poster, netto	-34	-21
Årets resultat før skat	344	-470
Balancesum	9.005	8.818
Anlægsaktiver	7.639	7.722
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	45	321
Egenkapital	435	-4

Nettoomsætning og årets resultat før skat samt egenkapital er væsentlig påvirket af urealiserede gevinster på elprissikring. I årets resultat før skat indgår således en gevinst på 140 mio. kr. mod et tab på 627 mio. kr. sidste år. Læs nærmere herom under "Årets resultat og udvikling i året" eller i Årsrapporten for HOFOR Energiproduktion A/S, når denne offentliggøres.

Amagerværket fik ny aftenbelysning i 2021

Fjernvarme

HOFOR leverer 85 % CO_2-neutral fjernvarme til ca. 665.000 kunder i Københavns Kommune.

HOFOR Fjernvarme køber den største del af varmen til kunderne som grundlastvarme fra de store kraftvarmeværker både direkte køb og indirekte via transmissionsselskabet CTR. Ca. to tredjedele af varmen tilkøbes hos CTR, mens den resterende tredjedel købes direkte af varmeproducenter eller produceres på egne spidslastanlæg, varmepumper og fra industriel overskudsvarme. En stor del af varmen produceres på affaldsforbrændingen hos ARC og på Amagerværket, sidstnævnte ejes af HOFOR Energiproduktion.

Fjernvarmen distribueres som varmt vand i et lukket rørsystem til forbrugerne.

I alle større ejendomme fjernaflæses fjernvarmeforbruget i dag og det udrulles til øvrige fjernvarmekunder frem mod 2025.

HOFOR arbejder mod en flerstrenget fjernvarmeforsyning, hvor store varmepumper spiller en stadig større rolle og hvor HOFOR i højere grad udnytter synergier i køle-/varmeproduktion, geotermi og overskudsvarme fra f.eks. industrien. Mængden af biomasse reduceres i takt med, at andre teknologier teknisk og økonomisk udgør central produktion. Til ny decentral produktion skal skaffes arealer i byen tæt på forbrugerne, som HOFOR samarbejder med Københavns kommune om. Den indsats skal ses ift. beslutningen i Borgerrepræsentationen om at belyse mulighederne for at opstille en plan for, at kommunen kan arbejde hen imod at udfase træbaseret biomasse som primær energikilde i fjernvarme senest i 2030 under hensyntagen til forsyningssikkerhed og varmepris for de københavnske kunder. HOFOR er centralt inddraget i arbejdet. Fleksibiliteten hos kunderne er supplerende med til at optimere udnyttelsen af systemet samt at reducere behovet for spidslast. HOFOR arbejder også på et mere fleksibelt fjernvarmesystem, hvor bl.a. overskudsvarme kan aftages i større omfang fx fra Carbon Capture-anlæg.

666.000
kunder

1.490
km rør

3.952
GWh leveret vand

3,1 mia. kr.
nettoomsætning

6,5 mia. kr.
anlægsaktiver

3,1 mia. kr.
egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED FJERNVARME NU OG I DE KOMMENDE ÅR

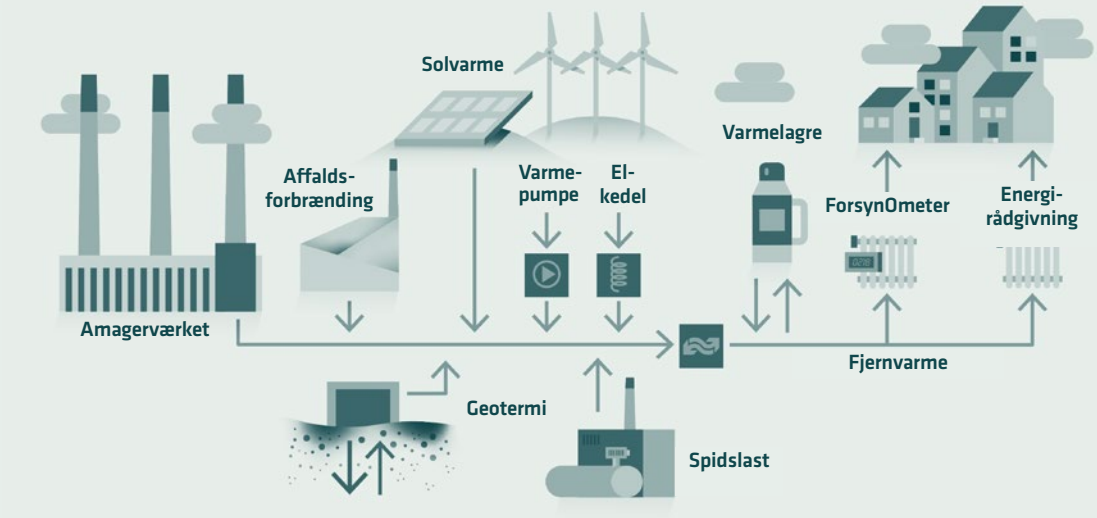

mio. kr.	2022	2021
Nettoomsætning	3.076	2.816
Driftsresultat	236	74
Finansielle poster, netto	-47	-49
Årets resultat før skat	188	25
Balancesum	7.410	7.149
Anlægsaktiver	6.519	6.697
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	240	225
Egenkapital	3.053	2.865

Her leverer HOFOR fjernvarme

Bygas

HOFOR producerer og leverer bygas til ca.270.000 kunder. Derudover varetager HOFOR Bygas myndighedsrollen som godkendt gasdistributionsselskab.

Bygas fremstilles af naturgas og biogas. HOFOR modtager og behandler biogas fra spildevandsslam fra renseanlæggene, og som dernæst anvendes på HOFORs fire gasværker. På gasværkerne blandes biogas, naturgas og atmosfærisk luft, hvorved der produceres en gas med korrekt gaskvalitet, som udsendes via et 860 km langt ledningsnet til kunderne i København, på Frederiksberg samt dele af Hvidovre, Rødovre og Tårnby kommuner.

Den bygas, HOFOR sælger, er i dag over 60 % CO_2-neutral. Målet er at kunne levere 100 % CO_2-neutral bygas i 2025.

Bygasforsyningen agerer på markedsvilkår og får løbede flere erhvervskunder og færre husholdningskunder. Mange erhvervs- og industrikunder har tilsluttet sig bygasnettet, og HOFOR leverer f.eks. bygas til hospitaler, vaskerier, restauranter, industri- og proceskunder.

HOFOR Bygas er godkendt af Sikkerhedsstyrelsen som gasdistributionsselskab og varetager derfor myndighedsrollen i forsyningsområdet. HOFOR har et kvalitetsstyringssystem for gasforsyningens processer, som er certificeret i henhold til ISO 9001 for distribution af bygas og syn af forbrugerinstallationer. Det betyder, at organisationen stiller krav til at skabe forbedringer, har et system til kvalitetsstyring, og arbejder for en konkurrencedygtig leverance.

271.000
kunder

860 km
rør

25,4 mio
m³ bygas

235 mio. kr.
nettoomsætning

707 mio. kr.
anlægsaktiver

837 mio. kr.
egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED BYGAS NU OG I DE KOMMENDE ÅR

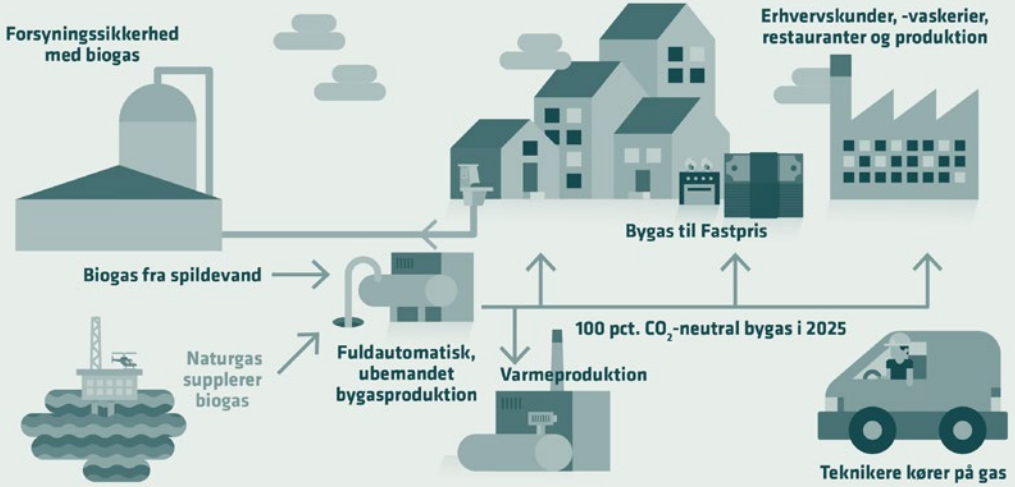

mio. kr.	2022	2021
Nettoomsætning	235	131
Driftsresultat	9	-4
Finansielle poster, netto	0	0
Årets resultat før skat	9	-4
Balancesum	876	874
Anlægsaktiver	707	714
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	33	35
Egenkapital	837	828

HOFORs bygasnet

Fjernkøling

HOFOR producerer og leverer fjernkøling til 113 storkunder. Koldt vand sendes ud til ejendomme og erhvervsbygninger, som har behov for køling til f.eks. serverrum eller aircondition.

Fjernkøling er et system, der er inspireret af fjernvarmesystemet. HOFOR køler vand ned på effektive kølecentraler og distribuerer det derefter ud til kunderne i store rør. Her afgiver vandet sin kulde, inden det sendes retur. Når rørene med koldt vand løber i jorden, slipper kunderne for pladskrævende lokale køleanlæg inde i bygningerne og kan i stedet udnytte arealerne på anden vis.

HOFORs fjernkøling produceres bl.a. med køling fra havvandet i Københavns Havn, og der er kun behov for ganske lidt strøm til at pumpe vandet rundt i systemet. Fjernkøling kan derfor nedsætte CO_2-udledningen væsentligt i sammenligning med traditionelle kølesystemer.

HOFOR er i gang med at opføre varmepumper, der samproducerer fjernvarme og køling, og på den måde får kunden en optimal udnyttelse af den energi, der genereres og forbruges i både varme- og køleproduktionen.

Efterspørgslen for fjernkøling i København er stigende, og fjernkølingsnettet udvides i takt med, at der tilkobles nye kunder til systemet. Nettet dækker på nuværende tidspunkt store dele af Indre By, Vesterbro, Islands Brygge, Nordhavn og Ørestad.

113
storkunder

25
km rør

93
MW kundeeffekt

88 mio. kr.
nettoomsætning

766 mio. kr.
anlægsaktiver

212 mio. kr.
egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED FJERNKØLING NU OG I DE KOMMENDE ÅR

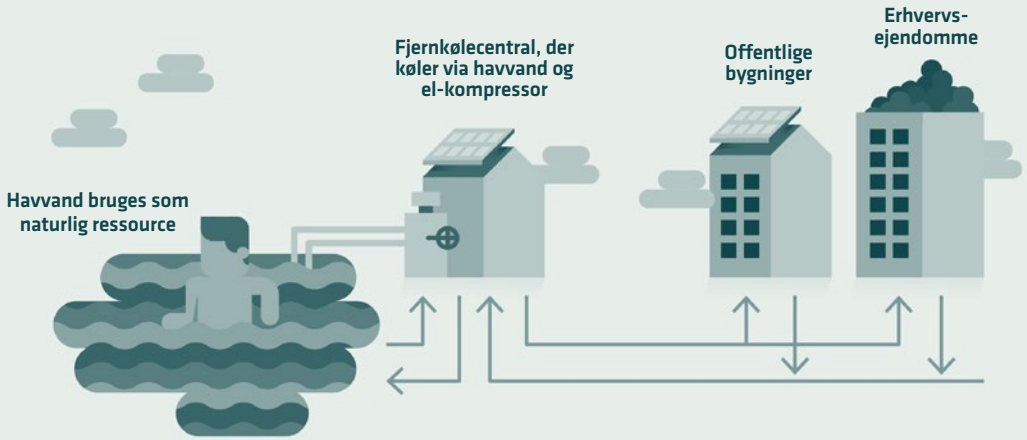

mio. kr.	2022	2021
Nettoomsætning	88	73
Driftsresultat	21	14
Finansielle poster, netto	-5	-4
Årets resultat før skat	17	11
Balancesum	864	771
Anlægsaktiver	766	705
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	89	40
Egenkapital	212	166

Vind og sol

Vindmølleprojekter både på land og på havet udgør en væsentlig del af HOFORs strategi, og HOFOR bakker på den måde op om Københavns Kommunes mål om at blive CO_2- neutral. Det kræver store mængder CO_2-neutral el fra kilder som vindmøller og solceller, og HOFOR udvikler og driver derfor projekter indenfor disse områder. Arbejdet med at udvikle og opstille parkerne omfatter hele anlægsprocessen med at sikre myndighedstilladelser, høringer, udbud, etablering og drift.

I hovedstadsområdet ejer HOFOR en række vindmøller, men potentialet for sol- og vindprojekter i tætte byområder er begrænset, og derfor udvikler og opkøber HOFOR også projekter uden for København både på land og på hav.

På land ejer HOFOR vindmøller med en samlet kapacitet på 114 MW og solceller med en samlet kapacitet på 50 MW. HOFOR har en række igangværende landprojekter, hvor flere er langt i udviklingsfasen og forventes realiseret i de kommende år.

På havet ejer HOFOR vindmøller med en samlet kapacitet på 20MW. HOFOR har to store igangværende havvindsprojekter, Aflandshage og Nordre Flint, i Øresund med en samlet mulig kapacitet på mere end 400 MW. Aflandshage fik i 2022 en etableringstilladelse, og det forventes at vindmølleparken kan stå parat i 2026.

Salget af strømmen fra vind og solparker samt Amagerværket sker på engrosmarkedet. Derudover sælger HOFOR en række andre produkter og systemydelser såsom VE-certifikater.

57
vindmøller

1
solcelleanlæg

387,4
GWh el

179 mio. kr.
nettoomsætning

1.018 mio. kr.
anlægsaktiver

67 mio. kr.
egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED VIND OG SOL NU OG I DE KOMMENDE ÅR

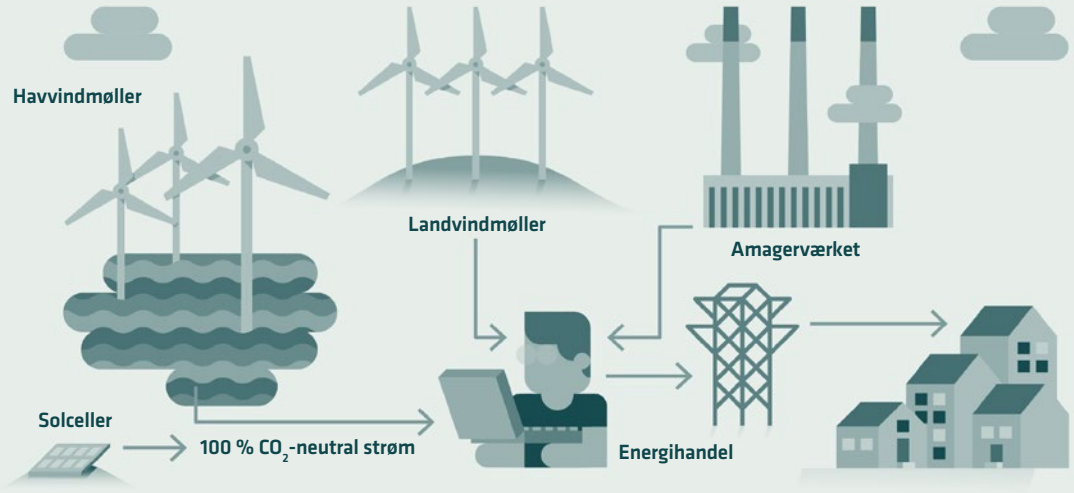

mio. kr.	2022	2021
Nettoomsætning	179	-115
Driftsresultat	64	-283
Finansielle poster, netto	4	-5
Årets resultat før skat	67	-288
Balancesum	1.195	1.027
Anlægsaktiver	1.018	856
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	201	7
Egenkapital	67	-83

Nettoomsætning og årets resultat før skat samt egenkapital er væsentlig påvirket af urealiserede gevinster på elprissikring. I årets resultat før skat indgår således en gevinst på 19 mio. kr. mod et tab på 251 mio. kr. sidste år. Læs nærmere herom under "Årets resultat og udvikling i året" eller i Årsrapporten for HOFOR Vind A/S, når denne offentliggøres.

HOFORs plan for vindmøller og solceller

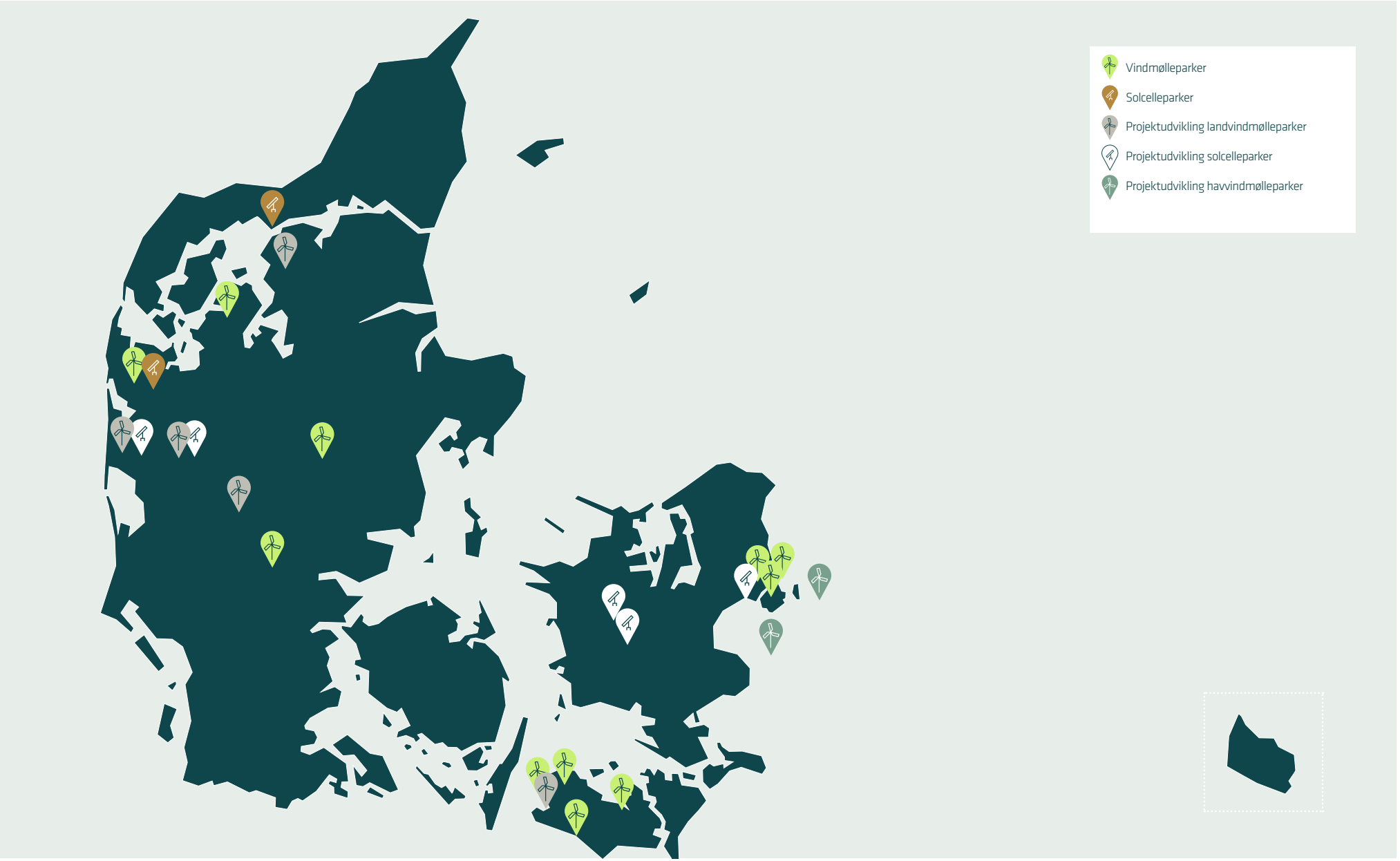

Strategi

Vores Viden - Vores Ansvar

HOFOR arbejder fortsat for bæredygtige byer med strategien ***Vores Viden Vores Ansvar.***

Strategien Vores Viden Vores Ansvar er fundamentet for alle de beslutninger om drift og udvikling, som HOFOR tager. Frem mod 2025 er retningen for vores arbejde beskrevet i de fem koncernmål, der udgør Vores Viden Vores Ansvar. Nogle mål er forankrede i konkrete forretningsområder, mens andre går på tværs af forretningen.

På de følgende sider gennemgås væsentlige tiltag, der indgår i arbejdet med at realisere strategien og de aktiviteter, der er gennemført i 2022.

VISION:
Vi skaber bæredygtige byer

MISSION:
Vi leverer vand- og energiløsninger til vores kunder - grønt, sikkert, billigt

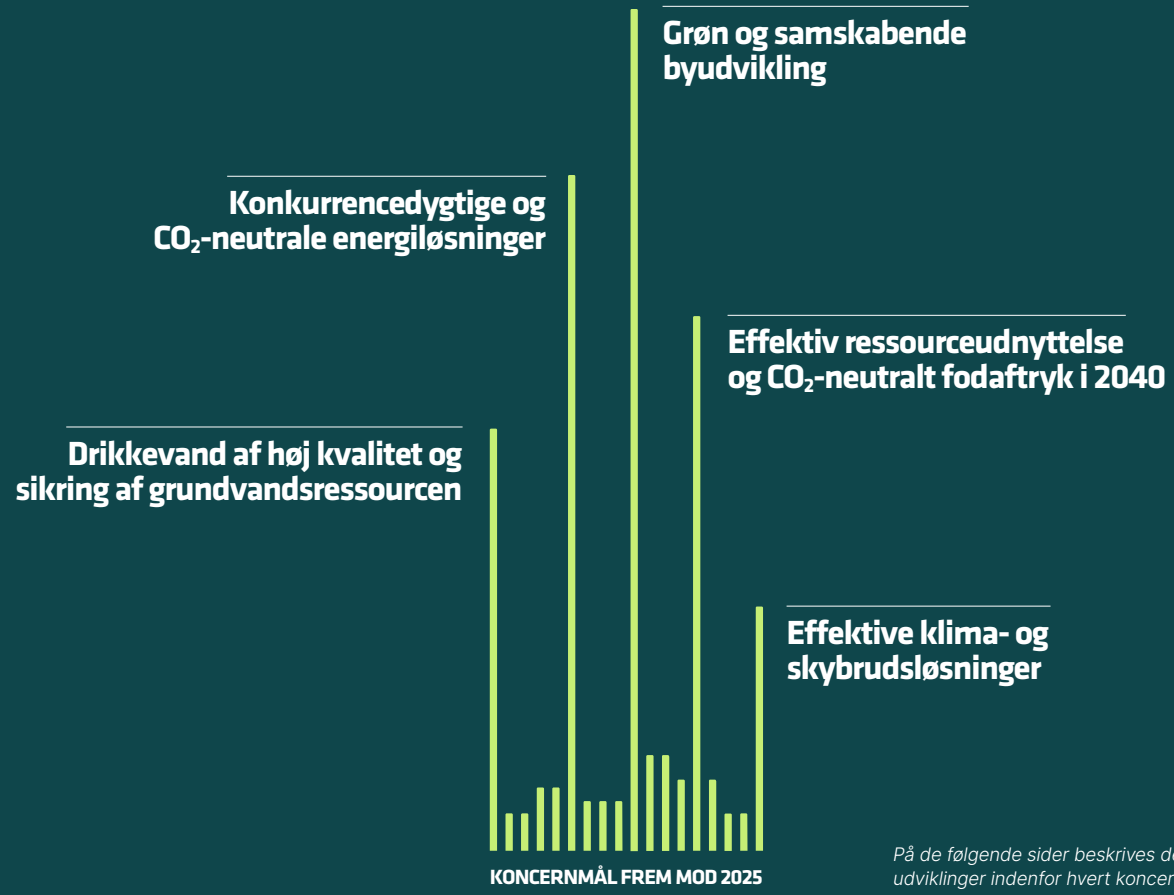

På de følgende sider beskrives de væsentligste udviklinger indenfor hvert koncernmål.

KONCERNMÅL 1

Drikkevand af høj kvalitet og sikring af grundvandsressourcen

- Effektiv levering af rent og blødgjort drikkevand
- Sikre grundvandsressourcen
- Aftalt forsyningssikkerhed på vandleverancen

HOFOR leverer rent drikkevand. Grundvandet hentes fra undergrunden, og udfordringerne med miljøfremmede stoffer er stigende. HOFOR arbejder for at sikre god vandkvalitet, blandt andet gennem forebyggende arbejde i boringsnære områder. Samtidig leverer HOFOR vand med høj forsyningssikkerhed, og derfor er en stor del af HOFORs vandværker i gang med at blive renoveret eller nybygget. I den proces indfører HOFOR central blødgøring på de nye værker. Der er dog også stigende udfordringer med miljøfremmede stoffer i grundvandet, som HOFOR overvåger og reagerer på.

Her følger en række eksempler på tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

HOFORs arbejde med miljøfremmede stoffer

På baggrund af HOFORs fund af rester af miljøfremmede stoffer i grundvand til drikkevand, indgår HOFOR i videnssamarbejdet InSa-drikkevand med andre vandforsyninger samt DTU for at opnå en koordineret viden og erfaringsudveksling. Derudover har HOFOR organiseret arbejdet internt i et program for miljøfremmede stoffer.

HOFORs vandværker er blevet risikovurderet i forhold til eksisterende fund af miljøfremmede stoffer på de tilknyttede kildepladser, trenden i udviklingen, den geologiske viden mv. På den baggrund er det vurderet, at produktionen på særligt to vandværker er udfordret, nemlig værkerne ved Thorsbro og Islevbro.

Værket ved Thorsbro er gennem de seneste år blevet nybygget og forventes sat i drift i 2023. I 2021 blev grænseværdien for fire PFAS'er sat ned, og det skaber udfordringer på HOFORs største kildeplads, Solhøj, som leverer vand til Værket ved Thorsbro. Indholdet af PFAS'er betyder at indvindingen på Solhøj kildeplads er blevet reduceret, og derfor kan hele kapaciteten på værket ved Thorsbro ikke udnyttes. Der findes ikke velafprøvede teknologier, der kan håndtere PFAS'er på Solhøj kildeplads, og HOFOR vil derfor igangsætte forskellige projekter til vurdering af, hvordan PFAS'er bedst håndteres.

Indvindingen til det nuværende Værket ved Islevbro er blevet reduceret pga. indholdet af DMS i boringerne. Det kommende Værket ved Islev skal behandle grundvandet fra de nuværende vandværker Islevbro, Espevang og Hvidovre samt en kommende nyetableret kildeplads i Vestskoven. Grundvandet til Værket ved Islev indvindes altså primært i bynære områder, hvor det er vanskeligt at implementere beskyttelse af grundvandet. Det er vurderet, at den mest velegnede teknologi til at fjerne DMS er membranfiltrering. Denne teknologi fungerer også som barriere for andre miljøfremmede stoffer og medfører blødgøring af vandet. Værket ved Islev projekteres derfor med membranteknologi, og HOFOR vil igangsætte pilotforsøg med membranfiltrering for at kunne designe værket mest optimalt, og opnå viden om indholdet af det koncentrat, der er et biprodukt fra membranfiltreringen.

Ud over disse aktiviteter er der blandt andet projekter i gang til vurdering af miljøfremmede stoffers varighed i grundvandet.

HOFOR overvåger vandkvaliteten

HOFOR overvåger vandkvaliteten i hele forsyningsnettet, og på de værker, hvor der er konstateret fund af pesticider og PFAS'er, er der en skærpet overvågning af disse stoffer. Kvalitetskravene for både pesticider og indhold af PFAS'er er overholdt på alle vandværkerne. I 2022 har der igen været fokus på en omfattende kontrol af en række nye pesticider og nye stoffer i gruppen af PFAS'er. Der er udført en screening af ca. 85 nye pesticider og ca. 50 nye PFAS'er på alle vandværkerne. Det har ikke givet anledning til fund af nye stoffer.

Prøvetagning og kvalitetskontrol er i 2022 videreført på et meget højt niveau. Overvågningen er skærpet i forhold til de lovpligtige minimumskrav og er tilrettelagt ud fra en risikovurdering af indvindingen, produktionen og distributionen. Den skærpede overvågning er udarbejdet i samarbejde med myndighedskommunerne. HOFOR har eget akkrediteret vandkvalitetslaboratorium, der foretager kontrol af hele vandleverancen fra boring til forbruger, og i 2022 blev der udtaget ca. 23.000 prøver til sikring af vandkvaliteten.

Prøverne udtages fra boringer på vandværker, i ledningsnettet og hos forbrugerne. Derudover udtages en stor mængde kvalitetskontroller i forbindelse med renoveringer og idriftsættelse af nye anlæg og ledninger.

Drikkevandet, som ledes ud til kunderne, er af god kvalitet og overholder kvalitetskravene. I tilfælde af overskridelser tages der straks supplerende prøver, og et beredskab håndterer eventuelle kvalitetsproblemer. I 2022 har der været en forurening på et af HOFORs regionale vandværker, Værket ved Lejre. Den blev opdaget hurtigt og værket blev lukket ned. I nogle af aftagerkommunerne og i København gav det anledning til enkelte prøver med lave overskridelser af drikkevandskvaliteten, men uden at det dog var af

Prøvetagning og kvalitetskontrol er i 2022 videreført på et meget højt niveau. Overvågningen er skærpet i forhold til de lovpligtige minimumskrav og er tilrettelagt ud fra en risikovurdering af indvindingen, produktionen og distributionen.

Filtersalen på Værket ved Søndersø

en karakter, som fik konsekvenser for vores kunder. Forureningen stammede fra én boring, som blev taget ud af drift. Vandværket blev rengjort, og efter kontrol blev det sat i drift igen.

I 2022 var der også en større drikkevandsforurening på ledningsnettet i Herlev Kommune. Det medførte, at borgerne i dele af kommunen var omfattet af en anbefaling om at koge drikkevandet inden brug. Forureningen blev lokaliseret til HOFORs nødforbindelse fra Gladsaxe, og den er nu midlertidig lukket fra. Den bliver ikke taget i brug igen, før den er renset, og en skærpet overvågning af vandkvaliteten viser, at vandet er rent.

Værksmodernisering og blødere vand

HOFOR er i gang med at nybygge og modernisere alle regionale vandværker for at øge forsyningssikkerheden og indføre central blødgøring. I 2022 blev det andet regionale værk i rækken, Værket ved Søndersø, indviet, mens yderligere to, Værket ved Thorsbro og Værket ved Gevninge, er ved at blive bygget og forventes at stå færdige i hhv. 2023 og 2024. De resterende tre regionale værker vil blive bygget frem mod 2029.

De nye vandværker afløser en række værker, der er nedslidte og har udfordringer med at opretholde en stabil produktion. De nye værker øger således forsyningssikkerheden markant, idet der er lagt vægt på bl.a. automatisering og arbejdsmiljø i designet af de nye værker. Bæredygtighed har også spillet en væsentlig rolle i designet, hvilket blandt andet er afspejlet i materialevalget, hvor man f.eks. genbruger mursten fra tidligere bygninger på grundene. Samtidig gør de nye værker det lettere at overholde standarderne for drikkevandssikkerhed, idet vandet føres gennem blødgøring, iltning og filtrering i lukkede systemer med stringente regler for adgang. Dermed overholder HOFOR reglerne beskrevet i DDS, Dokumenteret DrikkevandsSikkerhed.

Værket ved Søndersø leverer ca. 19 % af den samlede vandproduktion i HOFOR, og med det nye blødgøringsanlæg på værket er den samlede mængde af blødgjort vand i HOFORs net oppe på ca. 25 %. Hårdheden hos kunderne varierer alt efter, hvilke værker kunden får vand fra, men den vil falde gradvist i hele nettet, efterhånden som flere værker med blødgøring bliver færdigbyggede. HOFOR arbejder frem mod en stabil hårdhed på 10-12 °dH hos alle kunder i 2029.

Blødere vand har en række fordele for både kunder og samfundet. Hårde hvidevarer holder længere pga. færre kalkaflejringer, der skal bruges mindre tid på rengøring, og kunderne kan spare på både sæbe i vaskemaskinen og kemikalier til rengøring. Dermed er der færre kemikalier i spildevandet, hvilket medfører mindre ressourceforbrug til rensning.

KONCERNMÅL **2**

Konkurrencedygtige og CO_2-neutrale energiløsninger

- 100 % CO_2-neutrale energiløsninger i 2025
- Konkurrencedygtige kollektive energiløsninger
- Aftalt forsyningssikkerhed på energiløsninger
- 460 til 560 MW vind og sol

HOFOR arbejder for at kunne levere 100 % CO_2-neutrale energiløsninger i 2025 indenfor fjernvarme, bygas og fjernkøling, og samtidig skal kapaciteten for vedvarende energi udvides med flere vindmøller og solceller. I fremtiden vil vores kollektive forsyningsløsninger opleve øget konkurrence, og HOFORs løsninger skal derfor både være grønne og attraktive. Vi skal gøre brug af nye varmekilder og øge samspil med kunderne for at udnytte energien effektivt.

Her følger en række eksempler på tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

Fortsat udvikling af brændselsindkøbsstrategien
HOFOR køber certificeret bæredygtig biomasse i en række lande til brug på Amagerværket. Strategien er at fordele indkøb mellem forskellige leverandører og regioner for at opnå en høj grad af forsyningssikkerhed. Hermed reducerer HOFOR risikoen for, at f.eks. vejrfænomener eller lignende forstyrrer leverancerne, hvilket er med til at sikre varmeproduktionen til københavnerne, da den bliver langt mere robust. Indkøbet af biomasse fordeles på tre hovedregioner: Nordeuropa, Øvrige Europa samt regioner uden for Europa.

Denne tilgang har især vist sig nødvendig i 2022, hvor forsyningen af biomasse har været påvirket af både COVID-19 og ikke mindst krigen i Ukraine. Disse to store hændelser har hver især påvirket de forskellige regioner på forskellige måde. COVID-19 skabte forstyrrelse i forsyningskæden som følge af mangel på arbejdskraft til bl.a. skovarbejde og lastbiltransport. Efterfølgende betød krigen i Ukraine, at der var mangel på træ, især i Baltikum, som følge af importstop fra Rusland og Belarus. Disse forstyrrelser har betydet prisstigninger og yderligere arbejde med at etablere nye forsyningskæder med bæredygtig biomasse.

På trods af disse udfordringer fastholder HOFOR de høje krav til både biomasse og leverandører, idet der anvendes bredt anerkendte certificeringsordninger til at sikre biomassens bæredygtighed. Både skovcertificeringer og branchecertificering for biomasse indgår i strategien. På denne måde sikres bæredygtighed i skovdriften samt dokumentation for CO_2-udledning i forarbejdning og transport. I HOFOR er certificeringerne understøttet af et audit-program for at styrke efterlevelse af bæredygtighedskravene. Under afsnittet om samfundsansvar er certificeringer og kontrolprogram beskrevet yderligere.

Ny biogasaftale med BIOFOS
I 2022 indgik HOFOR og BIOFOS en 20-årig aftale om at forsyne bygasnettet med CO_2-neutral biogas fra Renseanlægget Damhusåen i Valby. HOFOR og BIOFOS er derfor med til at reducere brugen af fossil naturgas og afhængigheden af det internationale naturgasmarked.

Når det nye anlæg står klar i 2025, vil biogas fra alle spildevandsanlæg i København bidrage med biogas til bygasnettet. Det er nemlig den tredje biogasaftale, HOFOR og BIOFOS har indgået, og den bringer HOFOR tættere på målet om at levere 100 % CO_2-neutral bygas med lokale biogaskilder i 2025. De to andre biogasaftaler vedrører biogasaftag fra henholdsvis Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Avedøre.

HOFOR har stor erfaring fra produktionsanlæggene ved Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Avedøre, der er inddraget i designet af anlægget ved Renseanlæg Damhusåen, hvor processerne også videreudvikles. For eksempel vil HOFOR forsøge at nyttiggøre den CO_2, som naturligt findes i biogas ved hjælp af en såkaldt Power-to-Gas-proces, hvor mikroorganismer fra biogasproduktionen skaber metangas over et rislefilter. I processen "spiser" bakterierne CO_2 og den tilførte brint og producerer derved CH_4 og vand. Det betyder konkret, at der kommer mere bygas ud af samme mængde biogas.

Varmepumper skaber synergier
HOFOR har et mål om, at fjernvarmen skal være konkurrencedygtig og CO_2-neutral. For at nå dette mål, kræver det en øget kobling mellem el- og varmesektoren, som kan medføre positive synergieffekter. F.eks. kan eldrevne varmepumper i fjernvarmesystemet være med til at understøtte en yderligere integration af den mere fluktuerende vedvarende energi fra vind og sol i elsystemet. Det gælder især, hvis varmepumperne indrettes og drives fleksibelt ved brug af varmelagre, gode start-/stopegenskaber og dynamisk lastfordeling, så de kan bruge strøm, når der er rigeligt med strøm i systemet og undlade at bruge strøm, når der er knaphed på strøm i systemet.

Varmepumperne anvender el som drivenergi, men de anvender også en lavtemperaturvarmekilde som luft, havvand, spildevand, geotermisk vand m.fl. Varmepumper er netop effektive, fordi de formår at anvende varme fra lavtemperaturvarmekilder, som ellers ikke ville blive udnyttet.

HOFOR har i dag tre eldrevne varmepumper i fjernvarmesystemet med en samlet varmeydelse på omkring 10 MW. Varmepumperne anvender havvand, spildevand, grundvand og industriel overskudsvarme som varmekilder. Over de kommende år er der planer om bl.a. en 20 MW havvands-varmepumpe i Nordhavn og en 5 MW varmepumpe til kombineret varme-/køleproduktion i Tietgensgade Kølecentral.

HOFOR har et mål om, at fjernvarmen skal være konkurrencedygtig og CO_2-neutral.

Varmepumpen i Tietgensgade Kølecentral til kombineret varme- og køleproduktion er et godt eksempel på, at synergierne ikke begrænser sig til at være mellem el- og varmesektoren.
Der er synergipotentialer på tværs af en lang række sektorer, for når varmepumperne producerer både varme og køling på samme tid, sker det med en meget høj energieffektivitet. Derudover giver det færre investeringsomkostninger, fordi den samme varmepumpe kan bruges til to formål. På samme måde opstår der synergi, når spildevandsvarmepumper udnytter varme i spildevand til fjernvarmeformål.

I dag er der cirka 50 MW varmepumper i hovedstadsområdet. Det samlede realiserbare potentiale er ca. 1.200 MW varmepumper i fjernvarmesystemet. I 2022 tog HOFOR den endelige beslutning om varmepumpen i Tietgensgade, som nu er under etablering. Desuden påbegyndte HOFOR i 2022, sammen med Ørsted og CTR, et modningsprojekt vedr. en 30 MW havvandsvarmepumpe på H. C. Ørstedværket.

Ny hensigtserklæring om geotermi

HOFOR har i 2022 indgået en hensigtserklæring med selskabet Innargi med det formål at vurdere muligheden for etablering af 2-3 geotermianlæg i HOFORs forsyningsområde frem mod 2030 med en samlet varmeydelse på 30-50 MW. Innargi har eneretstilladelsen til at udnytte undergrunden i store dele af hovedstadsområdet til geotermisk formål.

HOFOR har i en årrække deltaget i udviklingen af geotermi i regi af Hovedstadsområdets geotermisamarbejde (HGS), som foruden HOFOR også består af CTR og VEKS. Arbejdet har været koncentreret om det geotermiske demonstrationsanlæg ved Amagerværket. Der har været en række tekniske udfordringer med anlægget, som gennem årene har bidraget med teknisk læring, der har givet tillid til, at drift af geotermianlæg er mulig i hovedstadsområdet.

Selskaberne i HGS har besluttet, at de ikke selv vil stå for etablering og drift af geotermianlæg. I august 2019 leverede HGS derfor sin eneretstilladelse til geotermiefterforskning i hovedstadsområdet tilbage til Energistyrelsen for at give nye kommercielle aktører med specifikke kompetencer og tilstrækkelige ressourcer mulighed for at søge den og udvikle geotermiløsninger. I 2021 fik Innargi denne eneretstilladelse fra Energistyrelsen. HGS har dog stadig indvindingstilladelsen til produktion på det eksisterende geotermianlæg (GDA) ved Amagerværket.

Der har indtil nu ikke kunnet opstilles en positiv business case for geotermi i hovedstadsområdet, hverken selskabs- eller samfundsøkonomisk. En række faktorer har dog ændret sig, herunder en reduktion i elvarmeafgiften og en forpligtelse fra varmeleverandørens side til at påtage sig risikoen for undergrunden i hele anlæggets levetid. Der ses med interesse frem mod at geotermi kan lykkes, så geotermi kan bidrage til en yderligere diversificering og CO_2-neutralitet i fjernvarmeforsyningen i hovedstadsområdet.

Det samlede tekniske potentiale for geotermi i hovedstadsområdet er vurderet til cirka 700 MW, men er i praksis mindre, da potentialet begrænses af dels geologiske forhold, dels mangel på arealer til tekniske anlæg. Det økonomiske potentiale afhænger også af prisen på andre decentrale teknologier i distributionsnettet.

HOFOR leverer fjernvarme til ca. 665.000 kunder

HOFOR er i gang med at undersøge muligheder for at fange og anvende eller lagre CO_2 fra Amagerværket. CO_2-fangst fra f.eks. kraftvarmeværker og affaldsforbrændinger er et stærkt redskab til at reducere CO_2-emissioner i stor skala, og det ser ud til at kunne blive et væsentligt klimavirkemiddel i fremtiden.

Fortsat udvikling af vindprojekter
Vindmølleprojekter både på land og på havet udgør en væsentlig del af HOFORs strategiske mål om CO_2-neutrale energiløsninger. På havvindmølleområdet har HOFOR to store projekter i Øresund med en samlet mulig kapacitet på mere end 400 MW. Aflandshageprojektet i Øresund syd for Amager forventes at have en effekt på op til 300 MW. Projektet har ultimo 2022 fået etableringstilladelse, og der bliver arbejdet frem mod, at den endelige nettilslutning kan ske inden udgangen af 2025. Nordre Flint-projektet øst for Saltholm har en forventet effekt på op til 180 MW, og forventes tidligst i drift i 2027.

På land har der i 2022 været fremdrift på en række projekter i planproces trods udfordringer, mens der er blevet ansøgt om tre projekter kombineret med vind og sol i tre forskellige kommuner rundt om i landet.

Solcellepark har opnået nettilslutning
I december 2022 opnåede HOFORs solcellepark Vust Holme tilslutning til energinettet og er dermed begyndt at levere de første megawatt. I Fjenneslev, hvor HOFOR skal opføre en af landets største solcelleparker på i alt ca. 140-190 MW installeret effekt, arbejdes der fortsat på en nettilslutningsaftale.

HOFOR følger op på FFH50
HOFOR har i 2022 arbejdet med at udbrede kendskabet til strategiprojektet FFH50 (Fremtidens Fjernvarme i Hovedstadsområdet 2050) og med at følge op på projektets anbefalinger. FFH50 der er lavet i samarbejde mellem HOFOR, CTR, VEKS og Vestforbrænding, er bygget op som en vision om en konkurrencedygtig og grøn fjernvarmeforsyning i 2050 med fælles billeder af selskabernes handlemuligheder og veje i forhold til at indfri visionen. HOFOR har taget fat på at anvende projektets konklusioner i praksis blandt andet ved at tage de næste skridt til yderligere fjernvarmeudrulning i hovedstadsområdet, et strategiarbejde for lavtemperaturfjernvarme, tekniske analyser af mulighederne for CO_2-fangst og lagring (CCS) på Amagerværket og indgåelse af flere projektsamarbejder om varmepumper, elkedler og geotermi. Hensigten med de forskellige tiltag er at understøtte en stadig mere flerstrenget og fleksibel varmeforsyning, som er både konkurrencedygtig og CO_2-neutral.

HOFOR undersøger muligheder for CO_2-fangst
HOFOR er i gang med at undersøge muligheder for at fange og anvende eller lagre CO_2 fra Amagerværket. CO_2-fangst fra f.eks. kraftvarmeværker og affaldsforbrændinger er et stærkt redskab til at reducere CO_2-emissioner i stor skala, og det ser ud til at kunne blive et væsentligt klimavirkemiddel i fremtiden.

HOFOR råder over Danmarks største og nyeste punktkilde for biogen CO_2, nemlig den flisfyrede blok AMV4 på Amagerværket. Ved CO_2-fangst fra biogene kilder som bæredygtig biomasse kan man reelt fjerne CO_2 fra atmosfæren, hvis den CO_2, man indfanger fra skorstenene, bliver lagret permanent i undergrunden. Derfor kan Amagerværket blive en vigtig brik i at reducere CO_2-udledningen fra Hovedstaden og potentielt sikre CO_2-negativ forsyning. CCS indgår i den nationale planlægning for at nå klimamålene. Det første nationale udbud til CCS-støttepulje er udsendt i år, og Aalborg Portland, Ørsted og Vestforbrændingen er prækvalificerede.

I 2022 gennemførte HOFOR første del af en analyse af forskellige muligheder for etablering af CO_2-fangst på Amagerværket. Der er bl.a. set på økonomiske forhold, arealmæssige konsekvenser og risici for forskellige tekniske løsninger, forskellige størrelser af anlæg mm. Målet er at levere et tilstrækkeligt vidensgrundlag til, at der kan træffes beslutning om eventuelt at etablere et fangstanlæg på Amagerværket.

HOFOR deltager i C4-samarbejdet (Carbon Capture Cluster Copenhagen) med varmeproducenter og fjernvarmeselskaber i hovedstadsområdet. Målet med C4 er at opnå fordele gennem fælles løsninger for transport og evt. lagring af CO_2 fra anlæg i hele hovedstadsområdet. Anvendelse af den fangede CO_2 (Carbon Capture & Utilization eller CCU) kan også blive aktuelt på længere sigt, f.eks. i kombination med Power-to-X (PtX).

KONCERNMÅL

3

Grøn og samskabende byudvikling

- Samfundsoptimal byudvikling med udgangspunkt i kollektive forsyningsløsninger
- Involvere borgere og kunder i den bæredygtige omstilling
- Grønne byrum og natur i balance

HOFOR vil fortsat indgå i byudviklingen, så forsyningsløsningerne er tilpasset borgernes behov og bidrager til et godt byrum. Fremtidens forsyningsløsninger indgår som en integreret del af byrummet, og det kræver samarbejde og dialog med ejere, borgere, foreninger, bygherrer og myndigheder. HOFOR skal indgå i den dialog med faglighed og viden, men også være lydhør for andre stemmer.

Her følger et tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

Kulbaneparken i Valby håndterer regn og skaber liv og leg

HOFOR som Bedre Partner
Tidlig involvering og samskabelse er essentielt for integrationen af bæredygtige forsyningsløsninger i byudviklingen. Det nye koncerninitiativ "HOFOR som Bedre Partner" blev derfor lanceret i 2022 med det formål at styrke samarbejdet med vores ejerkommuner, byudviklere og rådgivere.

Der er gennemført en interviewrække med HOFORs samarbejdspartnere for at få input til det eksisterende samarbejde med HOFOR og for i højere grad at kunne inddrage de ønsker og behov HOFORs samarbejdspartnere har i forbindelse med den fælles byudvikling.

En række tiltag er identificeret til implementering i 2023:

- Det strategiske byudviklingsarbejde styrkes, og der oprettes ét "point of entry" for samarbejdspartnere.
- Samarbejdet med kommunerne styrkes gennem individuelle samarbejdsaftaler og Gå-hjem-møder, og fælles innovationsprojekter lanceres med byudviklere og rådgivere som primær målgruppe for sammen at bidrage til grønnere og mere multifunktionel byudvikling i hovedstadsområdet.

De forskellige indsatser vil blive udrullet først i 2023.

KONCERNMÅL **4**

Effektiv ressourceudnyttelse og CO_2-neutralt fodaftryk i 2040

- 100 % CO_2-neutralt fodaftryk i 2040 med fokus på anlægsaktiviteter, indkøb og kundeforbrug
- Effektiv ressourceudnyttelse gennem genanvendelse i vores drift og anlægsprocesser

Målet om CO_2-neutralt fodaftryk dækker over mere end energiproduktion og forbrug. Ressourceforbrug i hele værdikæden, det vil sige både vareindkøb, energibesparelser hos vores kunder og anlægsaktiviteter, indgår. Anlægsaktiviteter har stor betydning for både drift og udvikling af HOFORs forsyningsløsninger. Bæredygtighed skal tænkes ind i både byggeproces og drift. Målet er et CO_2-neutralt fodaftryk i 2040.

Her følger en række eksempler på tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

HOFORs rapportering til understøttelse af koncernmålet
Mængden af regulering i forhold til rapportering øges indenfor de enkelte forsyninger både på nationalt niveau og fra EU, og det stiller stadig større krav til HOFORs bæredygtighedsrapportering. For at sikre en koordineret tilgang til at imødekomme de mange og stigende krav til HOFOR, er arbejdet med den samlede bæredygtighedsrapportering organiseret i et samlet projekt. I projektet arbejdes der med en overliggende strategi for rapporteringspraksis samt en række delprojekter med særligt fokus på større rapporteringsopgørelser, herunder:

- EU-taksonomi
- Drivhusgasopgørelser
- Nye rapporteringskrav som følge af Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Strategien vil også indeholde vurderinger af, hvilke organisatoriske kompetencer og ændringer der skal til for at sikre, at fremdrift og rapportering beror på anerkendte standarder, metoder og data.

HOFOR fortsætter arbejdet med EU's taksonomi
Med EU's fastlagte målsætning om at gøre Europa til det første klimaneutrale kontinent i 2050 har EU lanceret en række nye initiativer, herunder tilpasning af eksisterende regulering og ny regulering rettet mod virksomheders rapportering på økonomiske nøgletal, social bæredygtighed og miljømæssig bæredygtighed.

Særligt for de økonomiske nøgletal stilles krav gennem taksonomiforordningen efter virksomhedernes størrelse og virke. For at gøre HOFOR klar til rapportering på EU-taksonomien arbejdes der med bæredygtighedsrapportering som helhed. Taksonomiforordningens krav for at blive vurderet klima- og miljømæssigt bæredygtig er meget specifikke i forhold til de enkelte sektorer og brancher. I HOFOR skal der fremadrettet årligt gennemgås alle økonomiske aktiviteter efter hver af de syv forsyninger med henblik på, hvor bæredygtige de er. Dette er fremadrettet et krav for alle større virksomheder og vil danne grundlag for finansiering af aktiviteter i fremtiden gennem nemmere og billigere finansiering af bæredygtige projekter. For at blive klassificeret som klima- og miljømæssigt bæredygtige skal det kunne dokumenteres, at de enkelte økonomiske aktiviteter bidrager væsentligt til et af seks miljømål uden at gøre nogen væsentlig skade på nogen af de andre miljømål.

Med henblik på at ruste HOFOR til fremadrettet at kunne rapportere på de seks miljømål vil HOFOR i de kommende år arbejde med at sikre arbejdsgange og processer, så de ønskede data kan opsamles effektivt og med høj kvalitet i de efterfølgende år.

HOFOR gennemfører hvert år milliardstore anlægsprojekter, og i de kommende år forventes stigende investeringer i nye klima- og energiprojekter.

Livcyklusanalyser skal opgøre anlægsprojekters fodaftryk
HOFOR gennemfører hvert år milliardstore anlægsprojekter, og i de kommende år forventes stigende investeringer i nye klima- og energiprojekter. Frem mod 2040 vil HOFOR iværksætte indsatser, der kan reducere klima- og miljøaftrykket fra disse anlægsprojekter.

I 2022 har HOFOR derfor igangsat et projekt, der har til formål at etablere ensartede og standardiserede metoder for udførelse af livcyklusanalyser på HOFORs bygge- og anlægsprojekter. Det er en praksis, som allerede forventes af omverdenen, og som der fremadrettet forventes at blive stillet krav til.

Projektet skal også bidrage til at skabe et bedre overblik over og grundlag for at prioritere og igangsætte indsatser, der kan reducere miljø- og klimaaftrykket på tværs af HOFORs anlægsportefølje. Når aftrykket fra anlægsprojekterne begynder at blive opgjort systematisk, vil HOFOR få større viden om, hvor de største potentialer for at reducere ligger, og indsatsen kan koncentreres, hvor den har størst effekt. Målet er, at der fremadrettet skal etableres en fælles praksis for håndtering af livscyklusanalyser på alle anlægsprojekter.

HOFOR fordobler levetiden på ikoniske havvindmøller på Middelgrunden
Middelgrunden Vindmøllepark består af 20 vindmøller og blev etableret af Københavns Energi tilbage i 2001. HOFOR tilbagekøbte i 2018 de nordligste ti møller i Middelgrunden Vindmøllepark og har siden arbejdet målrettet på at få mulighed for at levetidsforlænge vindmølleparken og dermed sikre, at den fortsat kan være et grønt vartegn for hovedstaden og for klimaindsatsen de næste mange år.

Effektiv ressourceudnyttelse spiller en central rolle i arbejdet med levetidsforlængelse af vindmølleparken. Tilgangen er, at de eksisterende møller skal bibeholdes, som de står i dag, i stedet for at udskifte dem til nye møller. Hver af de ti møller med fundament består af mere end 2.000 tons materialer, herunder beton og stål,

som udgør en stor del af havvindmølleparkens samlede CO_2-aftryk. Ved at bibeholde de eksisterende møller og forlænge levetiden af disse, vil HOFOR sikre en bedre udnyttelse af de ressourcer, der allerede er blevet brugt. Samtidig reduceres behovet for at anvende nye materialer og ressourcer.

At det er muligt at bibeholde de eksisterende møller i drift skyldes, at møllerne er i en rigtig god stand levetiden taget i betragtning. Det er primært møllernes bevægelige dele, herunder vinger, der er slidt efter mere end 20 års drift. I forbindelse med levetidsforlængelsen er det derfor nødvendigt at renovere vingerne. Derudover vil møllernes software blive opgraderet for at sikre, at møllerne kan drives mere effektivt.

HOFOR forventer at få en etableringstilladelse og elproduktionstilladelse i starten af 2023, som betyder at HOFOR kan forlænge driften af vindmølleparken med yderligere 25 år og dermed fordoble vindmølleparkens levetid. Det vil være første gang i Danmark, at der gives tilladelse til at forlænge levetiden på en havvindmøllepark med 25 år. Det er derfor et pionerprojekt, som forhåbentlig kan bane vejen for, at andre havvindmølleparker kan få forlænget levetiden, når den normale levetid på 25 år udløber. Samtidig tjener Middelgrunden vindmøllepark som eksempel på, hvordan effektiv ressourceudnyttelse og cirkulær økonomi kan omsættes til praksis.

Det vil være første gang i Danmark, at der gives tilladelse til at forlænge levetiden på en havvindmøllepark med 25 år.

HOFOR ejer de 10 nordlige møller på Middelgrunden i København

KONCERNMÅL 5

Effektive klima- og skybrudsløsninger

- Effektive løsninger som sikrer byerne mod klimarelaterede hændelser
- Aftalt forsyningssikkerhed på håndtering af regn- og spildevand

HOFOR sikrer god håndtering af regn- og spildevand. Det kræver løsninger, der går på tværs af kommunegrænser, og det kræver løsninger i både stor og lille skala. HOFOR anlægger store skybrudstunneler og forsinkelsesbassiner samt anlæg, der kan støtte lokal afledning af regnvand. Målet er at minimere risikoen for oversvømmelser og udledning af urenset spildevand.

Her følger en række eksempler på tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

Skybrudstunneler på vej
HOFOR er i samarbejde med Novafos og Frederiksberg Forsyning i gang med at etablere tre skybrudstunneler: Kalvebod Brygge, Valby og Svanemøllen. Skybrudstunnelernes vigtigste formål er at være med til at sikre byerne ved skybrud. Tunnelerne er dimensioneret til at kunne håndtere et stort skybrud, som kan forventes at ske i løbet af en 100-års periode. I en periode vil tunnelerne, ud over at håndtere skybrud, kunne fungere som spildevandsbassiner, således at de er med til at forbedre vandkvaliteten i Svanemøllebugten, Inderhavnen og Kalveboderne. Tunnelerne anlægges i 10-30 m. dybde, og der skal i alt etableres 13 km. tunnel i diameteren 2-5 m.

For alle tre tunneler gælder, at der skal udføres komplicerede anlægsarbejder, som det tager lang tid at planlægge, projektere og udføre. Der skal endvidere gennemføres omfattende miljøundersøgelser for at opnå de nødvendige tilladelser, og der er mange interessenter, som skal informeres og løbende håndteres. Arbejdet skrider frem stort set som forventet, og i 2022 blev den første boremaskine til Kalvebod Brygge Skybrudstunnel indviet, hvilket er en betydelig milepæl.

Denne skybrudstunnel forventes at være afsluttet i 2026, Valby Skybrudstunnel i 2028 og Svanemøllen Skybrudstunnel i 2030. Den samlede investering for at gennemføre projekterne er ca. 5 mia. kr.

Nye strategier for udbygningen af afløbsinfrastrukturen
I samarbejde med ejerkommunerne har HOFOR arbejdet med strategier for udbygning af afløbssystemet i alle ejerkommunerne. Strategierne er foranlediget af, at der sker stor byudvikling, og at det sker i en tid, hvor det er nødvendigt at forberede byerne på mere og kraftigere regn. Den klimatilpassede byudvikling har afstedkommet et højt investerings- og aktivitetsniveau i alle ejerkommuner. Afløbsstrategierne skal hjælpe med at sætte de rigtige investeringer i gang til den rette tid på et sikkert hydraulisk grundlag.

Afløbsstrategierne er baseret på en række analyser, der har kortlagt de største udfordringer. Man har således regnet på, hvor kloakkerne løber over, og hvor kan der forekomme oversvømmelser ved større skybrud. De største udfordringer er sammenholdt med hidtidige planlagte indsatser og investeringer. Herefter bliver de kommende års indsatser og investeringer prioriteret i dialog med ejerkommunerne.

HOFOR anlægger nye regnvandsbassiner
HOFOR er i færd med at forbedre vandkvaliteten i Harrestrup Å og Kalveboderne. Dette gøres ved, at der anlægges tre bassiner, hvoraf to er i København (Spangen og Damhusengen) og en ved Rødovre Stadionhal. Ved etablering af bassinerne nedbringes de årlige aflastninger fra kloaksystemet ved nogle af overløbene fra ca. 24 til ca. en, således at spildevandsplanernes målsætning overholdes. Bassinerne, der skal anlægges, varierer fra 2.000 m3 til 12.500 m^3. Når bassinerne er anlagt, vil den årlige aflastede mængde være reduceret fra 155.000. m^3 til ca. 30.000 m^3.

Projekterne, der gennemføres i tæt samarbejde med Københavns og Rødovre Kommuner, forventes at være færdige i 2028 og udgøre en samlet investering på ca. 500 mio. kr.

Den klimatilpassede byudvikling har afstedkommet et højt investerings- og aktivitetsniveau i alle ejerkommuner. Afløbsstrategierne skal hjælpe med at sætte de rigtige investeringer i gang.

Fremtidens Gårdhave ved Tomsgårdsvej kombinerer grønne områder med regnvandshåndtering

Højtstående grundvand giver fortsat udfordringer

Grundvandet i Danmark er de seneste 30 år steget en meter. Dette skyldes en kombination af, at klimaforandringerne giver mere regn, og at vandforbruget er reduceret, så der indvindes mindre vand. Det højtstående grundvand giver problemer for borgere og virksomheder i store dele af HOFORs forsyningsområde i form af indtrængende grundvand i kældre og oversvømmelser i haver og grønne områder. Det giver også udfordringer for HOFOR i form af indtrængning i afløbssystemet, som dermed optager kapacitet i rørene og sender grundvand til renseanlæggene unødigt.

I dag er det en opgave for den enkelte grundejer at håndtere det højtstående grundvand, men et samlet analyseprojekt har vist, at der kunne være store samfundsøkonomiske fordele i at håndtere det samlet. Det kunne være ved at lade et forsyningsselskab som HOFOR udvikle fælles løsninger i kombination med igangværende klimatilpasning og løbende renovering af afløbssystemet. HOFOR ser store fordele i en sådan løsning, men det kræver ny lovgivning, for at forsyningsselskaber kan varetage og finansiere denne opgave.

Kanalens Kvarter i Albertslund rummer byrum og klimasikring i ét

Samfunds-ansvar

Samfundsansvar

I HOFOR handler CSR (Corporate Social Responsibility), i daglig tale samfundsansvar, om ansvaret for at integrere sociale, miljømæssige og etiske hensyn i forretningen, i strategien og i den måde, HOFOR indgår i samspil med leverandører, kunder, ejere, medarbejdere og andre vigtige aktører. Ansvaret for CSR ligger hos den administrerende direktør, og rapportering sker til Direktørgruppen, der repræsenterer de største risiciejere.

HOFOR påvirker samfundet socialt, miljømæssigt og økonomisk – lokalt og globalt. Som Danmarks største multiforsyningsvirksomhed har HOFOR et ansvar for at sikre en ansvarlig og bæredygtig forretning. Dette ansvar opfyldes ved at følge de retningslinjer og principper, som fremgår af CSR-politikken. HOFOR har siden 2011 været tilsluttet UN Global Compact, som er et pejlemærke for CSR-indsatsen og grundlaget for de krav til leverandører, som er formuleret i HOFORs adfærdskodeks.

HOFOR stræber konstant efter at opnå større indsigt i og håndtere samfundsansvar på en måde, der får virksomhedens til at efterlade så minimalt negativt aftryk som muligt på samfundet og naturen. På de følgende sider findes et samlet overblik over HOFORs bæredygtighedsfremmende aktiviteter i 2022.

Rapporten udgør virksomhedens lovpligtige redegørelse for samfundsansvar, jf. §99a, b og d samt §107d i Årsregnskabsloven. Jf. redegørelse i §99a er HOFORs forretningsmodel beskrevet på side 24-39 som en del af HOFORs ledelsesberetning.

Udvalgte nøgletal fra 2022

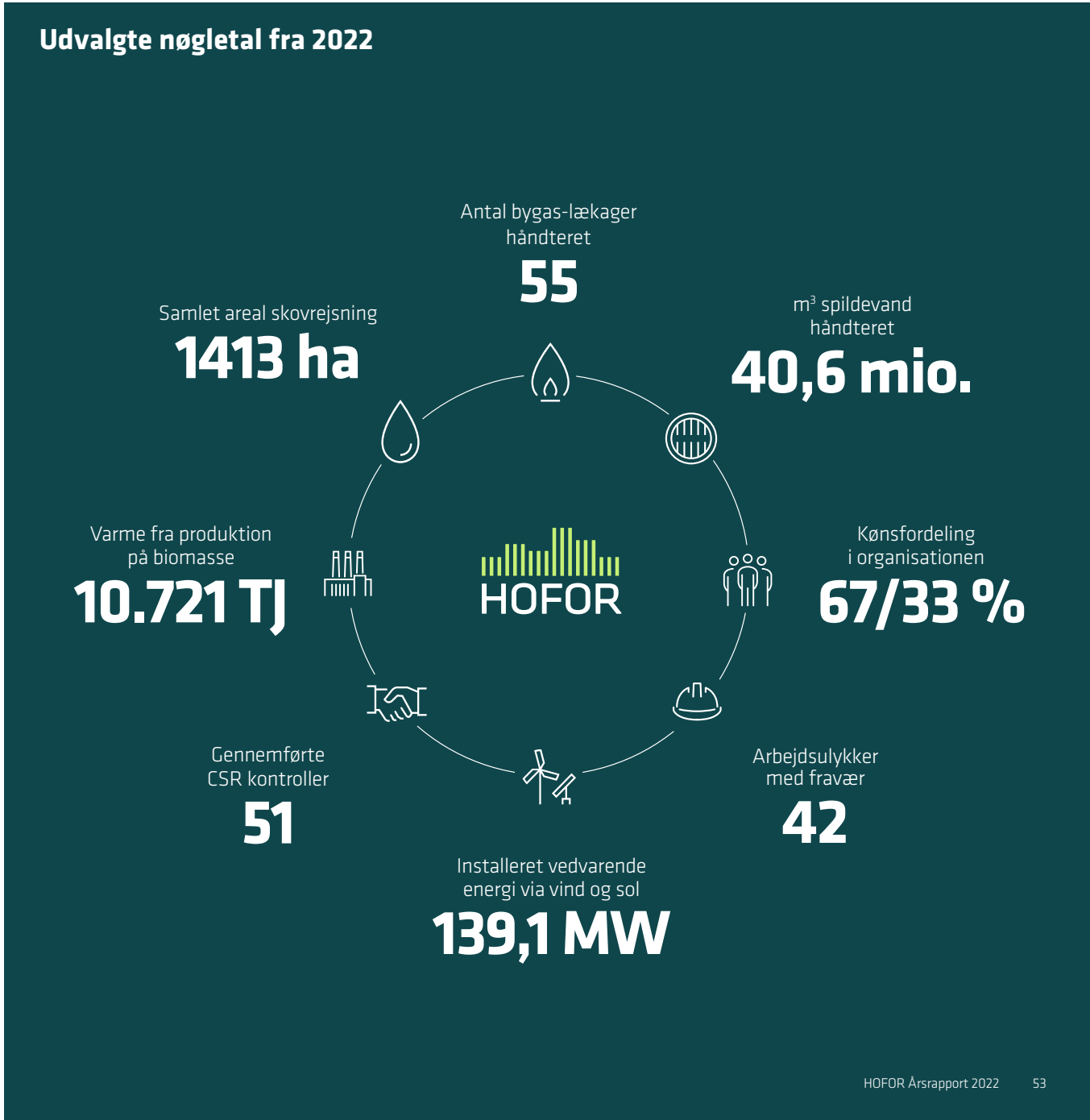

Vindmølleparker er en del af HOFORs strategi for at levere CO_2-neutrale energiløsninger

FN's Global Compact

HOFOR har været medlem af FN's Global Compact Network Denmark siden 2011, og medlemskabet er et vigtigt omdrejningspunkt for vores arbejde med samfundsansvar.

ISO-Certificeringer

HOFOR har et certificeret ledelsessystem, der dækker fire områder:

- ISO 45001: Arbejdsmiljø
- ISO 14001: Miljø
- ISO 22000: Drikkevand (fødevarekvalitet)
- ISO 9001: Kvalitet (omfatter bl.a. spildevand og bygas)

For hvert område er der udarbejdet en politik. HOFORs ledelsessystem indeholder en lang række retningslinjer, processer mv., som er med til at udmønte politikkerne i praksis og dermed understøtte, at HOFOR lever op til vores ansvar og forpligtelser. Dertil kommer, at det er et grundkrav for certificeringen, at ledelsessystemet gennem årlige mål sikrer en fortløbende udvikling og forbedring inden for de certificerede områder.

Ledelsessystemet omfatter – udover de certificerede områder – bl.a. CSR, Asset Management og IT-sikkerhed. Samlet set er ledelsessystemet altså med til systematisere HOFORs CSR-arbejde og understøtter dermed, at HOFOR lever op til sit samfundsansvar.

Biomassens certificeringer

HOFORs biomasse er certificeret under følgende ordninger:

- SBP (Sustainable Biomass Program)
- FSC® (Forest Stewardship Council®)
- PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification)

Udvikling af HOFORs samfundsansvar

Omverdenen stiller krav – både gennem lovgivning og samfundstendenser – som gør, at alle virksomheder skal tage deres samfundsansvar og tilgang til bæredygtighed alvorligt for at sikre deres "license to operate". Derudover er der øget fokus på transparens hos virksomhederne på alt, der har et positivt såvel som negativt aftryk på samfund, mennesker og miljø.

Som en virksomhed med stor indflydelse på samfund, mennesker og miljø skal HOFOR ikke bare leve op til de krav, der stilles, men ønsker også at være på forkant med og påvirke udviklingen mod en mere bæredygtig fremtid. HOFOR er derfor i gang med at udvikle arbejdet med samfundsansvar i en mere strategisk og tværgående retning.

I 2022 er der påbegyndt en udvikling af vision og målsætninger for HOFORs CSR-indsats. Det er en kompleks opgave, da alle medarbejdere i HOFOR skal arbejde mod den fælles vision om at skabe bæredygtige byer – og det skal de blive ved med. I 2023 udvides det hidtidige fokus på kontrolprogram og rapportering med mere proaktive og forebyggende indsatser. Dette er i tråd med koncernstrategiens ophæng i FN's Verdensmål.

Mål og handlinger i 2023

Som en del af udviklingen af CSR-indsatsen i HOFOR er der for 2023 opsat følgende målsætninger. Målene kan kun opfyldes med en stærk involvering af nøglepersoner på tværs af HOFOR.

1. **Udarbejdelse af væsentlighedsanalyse på samfundsansvar i udvalgte områder i HOFOR**
2. **Strømlining af HOFORs kontrolprogrammer og processer omkring disse**
3. **Analyse af en struktureret mangfoldighedsindsats i HOFOR**
4. **Udbredelse af kendskab til håndtering af anti-korruption hos relevante medarbejdere**

CSR-politik

CSR-politikken har til formål at sætte rammen for, hvordan HOFOR arbejder med bæredygtighed og samfundsansvar. I 2023 er målet at gøre politikken operationel og kommunikere centrale budskaber, så alle i HOFOR ved og har mulighed for at finde viden om, hvad samfundsansvar betyder for den enkelte.

HOFORs CSR-politik

MENNESKERETTIGHEDER

I HOFOR respekterer vi menneskerettighederne. Derfor arbejder vi blandt andet for at forhindre diskrimination, for beskyttelse af ejendomsretten, for beskyttelse af personoplysninger, for at sikre ligestilling mellem kønnene og for at sikre os mod brugen af tvangs- og børnearbejde i værdikæden. HOFORs menneskerettighedspolitik tager udgangspunkt i FN's verdenserklæring om menneskerettigheder. Det betyder, at vi anser det som nationalstaternes pligt at beskytte menneskerettighederne, mens HOFOR skal efterleve og respektere dem.

MEDARBEJDERFORHOLD OG SOCIALE FORHOLD

For HOFOR er det vigtigt at kunne sikre vores medarbejdere ordentlige arbejdsforhold. Det betyder, at alle skal behandles lige, uagtet medarbejdernes køn, alder, etniske baggrund mm. Det betyder også, at vi arbejder på at skabe en fælles kultur, der forebygger arbejdsulykker og arbejdsbetingede lidelser ved at tage fælles ansvar for et fysisk og psykisk godt arbejdsmiljø. Derudover er det vigtigt for virksomheden at kunne tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere og sikre, at den enkelte medarbejder bliver opkvalificeret, når behovet opstår.

KLIMA OG MILJØ

HOFOR arbejder for at skabe bæredygtige byer, og derfor er vi særligt fokuserede på miljø og klima. Nogle af vores ydelser har traditionelt haft en meget direkte påvirkning på drivhusgasudledningen, mens andre ydelser er påvirket af variationer i klimaet, f.eks. skybrud. Derfor vil vi løbende arbejde for, at vores kerneforretning kan bidrage positivt til de behov og mål, som vores interessenter har indenfor miljø- og klimaområdet.

ANTIKORRUPTION OG BESTIKKELSE

Der må aldrig være tvivl om, at den enkelte HOFOR-ansatte er upartisk, og samtidig må der ikke være tvivl om HOFORs integritet som samlet virksomhed. Derfor er der gennem HOFORs politik for god forretningsmæssig adfærd opstillet klare regler for, hvad virksomheden, såvel som dens ansatte, kan give og modtage i form af gaver.

Som en del af vores koncernstrategi Vores Viden - Vores Ansvar støtter HOFOR op om den globale indsats for FN's Verdensmål. HOFOR har udvalgt og koblet fem verdensmål til de fem koncernmål. Målet er at skabe en positiv påvirkning gennem vores kerneforretning.

Sol over Knippelsbro, København

Samfundsansvar i HOFORs fem koncernmål

I de følgende afsnit præsenteres nogle af de initiativer og projekter, som – udover at understøtte vores koncernstrategi – giver et indblik i, hvordan HOFOR som forsyningsvirksomhed tager ansvar for mennesker, miljø og samfund.

Afsnittene indeholder rapportering på de fire obligatoriske emneområder i UN Global Compact: menneskerettigheder, medarbejder & sociale forhold, miljø & klima samt anti-korruption & bestikkelse. Det er også de fire emneområder, der danner rammen for CSR-politikken. Derfor vil ikonerne fra politikken indgå undervejs, når et initiativ arbejder hen mod et specifikt emneområde.

KONCERNMÅL 1

Drikkevand af høj kvalitet og sikring af grundvandsressourcen

HOFOR arbejder ofte i naturområder og trækker på naturens ressourcer, og derigennem sker en stor påvirkning på miljøet. Her gennemgås et par eksempler på, hvordan HOFOR indtænker miljøet i fremtidens vandproduktion.

Forsvarlig bortskaffelse af okkerslam

En af de store opgaver, HOFOR har arbejdet med i flere år, er håndtering af okkerslam, som er et restprodukt fra vandproduktionen. Okkerslam består bl.a. af den røde okker, der fjernes fra drikkevandet, så vandet bliver klart og til at drikke.

Projektet tager udgangspunkt i lovkrav om at bortskaffe okkerslammet på forsvarlig vis. Samtidig har HOFOR et ønske om at gøre det så bæredygtigt som muligt gennem en sikker håndtering og bortskaffelse, der er vigtig for at sikre vandløb og fauna samt arealerne omkring boringerne.

HOFOR er endnu ikke i mål med løsningen, men der bruges ressourcer på en grundig analyse, selvom det kan blive dyrere. Hvis muligt, er det målet at bruge restproduktet til genanvendelse frem for affald. Derigennem håber HOFOR at bidrage til at minimere den mangel på jern, der er i industrien og samtidig passe endnu bedre på miljøet.

OPFYLDER →

Træplantning ved kildepladser

I 2021 indviede HOFOR den nye Folkeskov nær Æbelholt Kildeplads i Hillerød, hvor HOFOR lagde jord til plantning af 50.000 træer med hjælp fra H.M. Dronningen og 250 børn fra Børneringen.

HOFOR arbejder således kontinuerligt med at beskytte grundvandsressourcen, bl.a. via plantning af skov. Samarbejdet med Naturstyrelsen fortsætter, og i 2022 er der pt. erhvervet tre nye projektområder, som samlet sikrer 71 ha ekstra jord til skovrejsning.

HOFOR har i 2022 også indført et nyt tiltag, som øger mængden af træer. Som en virksomhed, der vokser og får mange nye medarbejdere, har HOFOR indledt et samarbejde med Growing Trees Network, hvis formål er at gøre Danmark grønnere gennem skovrejsning på arealer ejet af kommuner og staten. Derfor får nye medarbejdere i stedet for den traditionelle velkomstbuket nu en sprout pen (en blyant med frø, som kan plantes ud) samt et elektronisk certifikat på, at de med deres ansættelse i HOFOR er med til at plante et træ og dermed bidrage positivt til klimaindsatsen.

OPFYLDER →

Styrket biodiversitet og grundvandsbeskyttelse på vandforsyningens arealer

Store dele af HOFORs vandproduktion er omgivet af naturarealer, der plejes, så de bedst muligt beskytter vores grundvand og bidrager positivt til naturen. Derfor har HOFOR en Strategi for Grøn Drift, som sætter den overordnede retning for plejen af vores grønne arealer og beskriver prioriterede indsatser i de kommende år.

I 2022 er strategien videreudviklet og tilføjet yderligere ambitiøse indsatser om naturpleje, biodiversitet og grundvandsbeskyttelse mm. herunder:

- (re)etablering af naturmiljøer, anvendelse af naturskånsomme teknologier mv., hvor det kan gavne biodiversiteten og give værdi for HOFOR
- handleplaner for relevante risici og uønskede hændelser
- hensyn til biodiversitet afvejet med hensyn såsom sikkerhed, adgang og omkostning
- drift af arealerne efter princippet om, at biologisk værdi prioriteres over prydværdi

OPFYLDER →

Der er mere at fortælle om Vand.
Læs f.eks. om pesticider og PFAS s. 42-43 →

KONCERNMÅL **2**

Konkurrencedygtige og CO_2-neutrale energiløsninger

HOFOR har igangsat en række projekter, der skal styrke relationen til samfundet og miljøet på energifronten.

Fastholdelse af certificeret biomasse i krisetid

Da Rusland i februar 2022 invaderede Ukraine, sanktionerede EU Rusland, og gjorde det forbudt at importere træ fra Rusland og Hviderusland. Det medførte et markant mindre udbud af biomasse på det europæiske marked, og der opstod knaphed og prisstigning på biomassen op mod vinteren.

HOFOR kom derfor under pres for at skaffe de biomassekontrakter, der skulle sikre fjernvarme til hele vinteren. På trods af de svære markedsvilkår lykkedes det, og fjernvarmen blev vinteren igennem som vanligt baseret på certificeret bæredygtig biomasse. Alle processer er overholdt for at sikre, at biomassen fortsat er bæredygtig, og der er udført flere Business Ethics Audits end planlagt for at sikre transparens i forsyningskæden.

OPFYLDER →

Bæredygtighedskrav til biomassen

I Danmark er der højere krav til bæredygtigheden af det resttræ, som bruges til biomasse og brændes af til varme- og elproduktion, end der er til gavntræ til f.eks. møbler. De høje krav i den danske lovgivning skal bl.a. sikre, at der sker genvækst i skovene, samt at skovenes produktivitet opretholdes, samtidig med at jordbundskvalitet og biodiversitet bevares. Det skal dokumenteres, enten at kulstoflagerne i oprindelseslandet opretholdes, dvs. at der på nationalt plan ikke må fældes mere skov, end der gror; eller at skoven har en bæredygtighedscertificering. Derudover er der krav til reduktioner af CO_2 ift. den fossile reference på 75 % fra 2021 og 85 % fra 2028. HOFOR opnåede i 2021 93,6 % CO_2-reduktion i forhold til kul. Som led i HOFORs koncernmål om CO_2-neutrale forsyningskæder i 2040 arbejdes der kontinuerligt på at sikre yderligere reduktioner.

For HOFOR betyder det, at der stilles høje krav til biomasseleverandørerne. Typisk påkræves en anerkendt bæredygtighedscertificering, som kan benyttes som dokumentation for, at den danske lovgivning bliver efterlevet. Certificeringerne sikrer udover lovgivningskravene også, at der er ordentlige sociale forhold i forsyningskæden; både mht. arbejdsmiljø og lokalsamfund.

Siden HOFOR gik fra kul til biomasse har det været centralt, at biomassen skal være bæredygtig. Hvis der er tale om en leverandør fra et højrisikoland, har HOFOR ekstra krav til dokumentation og besigtigelse af forholdene, som går udover kravene i både den danske lovgivning og i bæredygtighedscertificeringerne. Det gør vi for at være helt sikre på, at både de sociale og de miljømæssige forhold er i orden i hele forsyningskæden.

De strenge krav, HOFOR har, er med til at sikre bæredygtigheden af den biomasse, der skaffer varme til Københavnerne.

OPFYLDER →

19 grader er ikke helt skævt – en appel til sparefællesskab

I forlængelse af energikrisen er der behov for, at alle står sammen for at holde varme gennem vinteren. Derfor har HOFOR i december 2022 lanceret kampagnen "19° er ikke helt skævt" for at få forbrugerne til at spare på varmen. Kampagnen har været synlig i bybilledet i hovedstadsområdet, på tv, i biografer og på de sociale medier.

HOFOR gør således en indsats for at påvirke borgernes forbrug. Forbrugsrådgivningen er dog ikke et nyt tiltag. HOFOR hjælper fortsat kunderne med bl.a. at spare på vandet og mindske brug af pesticider, bl.a. gennem en række kampagner.

OPFYLDER →

Due diligence på solcellepark i Fjerritslev

I sommeren 2022 kom det frem i de danske medier, at der var risiko for tvangsarbejde i produktionen af solceller fra Kina. Dette er en overtrædelse af menneskerettighederne, og HOFOR startede derfor en due diligence-proces for at afdække, om der kunne linkes tvangsarbejde til de forsyningskæder, HOFOR får solcellepaneler fra.

HOFORs nye projekt i Fjerritslev blev valgt som pilot, og gennem møder med leverandøren blev sporbarheden af råmaterialer i forsyningskæden undersøgt. Det er særligt produktionen af polysilicium fra en bestemt provins i Kina, som vurderes at være risikofyldt.

Resultatet af undersøgelsen var, at leverandøren og underleverandørerne ikke befinder sig i højrisikoprovinsen i Kina, men det er også blevet tydeligt, at der ikke er fuld sporbarhed på polysilicium-forsyningskæderne. Derfor kan HOFOR ikke med 100 % sikkerhed sige, at der ikke forekommer andele af polysilicium fra den pågældende provins i HOFORs solcellepaneler. HOFOR vil derfor fremover sikre allerede i udbudsfasen, at der tages stilling til og sættes krav om, hvor råvarerne kommer fra, så det kan sikres, at menneskerettighederne bliver overholdt i alle HOFOR-projekter.

OPFYLDER →

Fundamenter på HOFORs havvindmøller skal styrke havbiologien i Øresund

Når HOFOR om få år anlægger Aflandshage Vindmøllepark i det sydlige Øresund, er formålet at sikre CO_2-neutral el til fremtidens energibehov i hele Øresundsregionen. De 26 havvindmøller vil kunne forsyne op mod 300.000 husstande med grøn strøm.

En sidegevinst kan dog meget vel blive en forbedring af levebetingelserne for både havplanter og -dyr i området omkring møllerne. I forbindelse med kontraktudbuddet har HOFOR nemlig stillet krav om et "Nature Inclusive Design", så fundamenterne fungerer som kunstige stenrev. En kunstigt stenrev kan blive hjemsted, ly og gode ynglesteder for en lang række arter – fra havplanter og mikroorganismer til større rovfisk. Blandt andet kan det forbedre levebetingelserne for torsk, der gennem en lang årrække er gået tilbage i Øresund og Køge Bugt.

HOFOR forventer at investere ekstra i at sikre, at møllefundamenterne på bedst mulig vis understøtter livet i havet omkring Aflandshage Vindmøllepark.

Ud over kravet om Nature Inclusive Design er det også et kriterium, at den kommende entreprenør tænker mere bæredygtige løsninger ind - herunder ikke mindst, at der bliver anvendt beton med et lavere CO_2-aftryk, samt at brændstofforbrug i forbindelse med anlægsarbejdet reduceres. Det er CO_2-frit at producere strøm fra en havvindmølle, men det er ikke CO_2-frit at opføre den. Derfor er det afgørende at begrænse den CO_2-udledning, der er i forbindelse med anlægsarbejdet.

HOFORs udbud af møllefundamenter til Aflandshage Vindmøllepark blev sat i gang i september 2022. Det forventes, at det samlede anlægsarbejde kan udføres over en periode på cirka to år.

OPFYLDER →

Der er mere at fortælle om Energi. Læs om f.eks.: Biogas-aftale med renseanlæg s. 44 og CO_2-fangst s. 46 →

Due diligence er et udtryk, der ofte bruges i arbejdet med samfundsansvar. Oversat til dansk betyder det "rettidig omhu" og er et værktøj, der bruges til at afdække og dermed undgå krænkelser af menneskerettigheder og miljøsvigt i forsyningskæderne. Det indebærer, at HOFOR rettidigt skal skride til handling for at sikre, at HOFOR ikke ubevidst støtter krænkelser og miljøsvigt.

En kunde slukker for varmen, mens der luftes ud

KONCERNMÅL **3**

Grøn og samskabende byudvikling

Bæredygtig byudvikling styrkes ved hjælp af partnerskaber. Udover HOFORs projekter i Københavnsområdet, samarbejdes der også på internationalt plan for at konkretisere mulighederne i at tænke byudvikling og forsyningsløsninger sammen.

Verdensomspændende vandkongres i København

I 2022 var København efter en lang Corona-pandemi endelig vært for den verdensomspændende IWA World Water Congress & Exhibition (WWCE). HOFOR har været involveret i udformning og afholdelse af konferencen, bl.a. gennem 3VAND og DANVA, samt fremvisning af Københavns og HOFORs samskabende projekter i byen.

Den faglige del af konferencen var den største nogensinde med 3.800 deltagere og i alt ca. 9.000 besøgende. HOFOR deltog bl.a. med Technical Tours på havnerundfart om klimatilpasning, over 10 faglige oplæg, som medarrangør for to-dages Utility Leaders Forum samt en udstilling i 3VAND-regi.

Til WWCE2022 stillede HOFOR eksperter til rådighed for at styrke samskabende byudvikling og fremme partnerskaber på tværs af både landegrænser, offentlig-private samarbejder og byer. Derigennem bidrager HOFOR til det, virksomheden betragter som en menneskeret - at alle, globalt og lokalt, har adgang til rent vand og sikre sanitetsforhold.

På konferencen blev HOFOR derudover anerkendt sammen med 41 forsyninger på verdensplan som de første Climate Smart Utilities. Forsyningerne er udpeget som rollemodeller, der inspirerer andre vand- og spildevandsforsyninger til at omfavne de tre ben af en Climate Smart-forsyning: klimatilpasning, grøn omstilling og lederskab.

Næste WWCE afholdes i Toronto i 2024, hvor HOFOR vil bidrage med erfarings- og videndeling. Derudover opstartes i 2023 en indsats i HOFOR, der skal klarlægge forsyningens bidrag til Københavns Kommunes udlandsstrategi.

OPFYLDER →

Der er mere at fortælle om byudvikling.
Læs om f.eks.: HOFOR som bedre partner s. 47 →

HOFOR er en del af flere globale **by-til-by-samarbejder** omkring bl.a. klimatilpasningsprojekter, hvor vi bidrager med vores erfaringer og faglighed til andre byers håndtering af klimaforandringer. F.eks. kan nævnes Buenos Aires, som HOFOR i 2022 havde bl.a. besøg af og workshops med om klimatilpasning og interaktioner mellem byens borgere og vand.

Rejsegilde af kraftværksbygning, hvor projektfolk fra mange lande fejrede rejsegildet

KONCERNMÅL **4**

Effektiv ressourceudnyttelse og CO_2-neutralt fodaftryk i 2040

Arbejdet med CO_2-neutralitet er centralt i HOFORs arbejde med samfundsansvar. Her følger eksempler på, hvordan HOFOR arbejder med reduktion af CO_2-udledningen.

Genanvendelse af råstoffer

HOFOR tager ansvar for at minimere brugen af jomfruelige råstoffer som eksempelvis sand, grus og jord, der hentes direkte fra naturen. Derfor arbejder HOFOR på en mere ansvarlig brug af råstoffer, der er med til at sikre, at der også er råstoffer i fremtiden. Det stiller krav til, at der i højere grad tænkes genanvendelse af det materiale, der graves op i anlægsprojekter, frem for at fjerne det og senere få transporteret nye materialer tilbage til byggeprojektet.

Som et forsøg tager HOFOR afsæt i et konkret projekt, nemlig Grønne Veje-projektet i Vanløse. Her etableres nedsivningsanlæg til håndtering af regnvand med grønne planter på overfladen. I projektet tester HOFOR, hvordan råstofferne under overfladen kan genanvendes. Det betyder, at projektet sparer på forbruget af jomfruelige råstoffer og minimerer transport og CO_2-udledning.

HOFOR opsamler den nye viden om optimal genanvendelse af råstoffer herfra og vil i 2023 arbejde videre med, hvordan praksissen kan udbredes i relevante bygge- og anlægsprojekter. Dette sker i samarbejde med entreprenørerne.

OPFYLDER →

Beton med lavere CO_2-aftryk

På vejen mod CO_2-neutralitet i 2040 er det afgørende for HOFOR at tænke mere bæredygtige løsninger ind i alle dele af vores anlægsarbejde. Det gælder bl.a. i de projekter, hvor der anvendes store mængder af beton til f.eks. vindmøller og skybrudstuneler. Her undersøger HOFOR muligheden for at reducere cementindholdet i betonen, idet cementen er kilde til en betydelig CO_2-udledning.

I skybrudsprojektet ved Tagensvej i København har HOFOR sparet op mod 50 % af klimaaftrykket for tunnelrøret ved at erstatte noget af cementen med slagger. Slagger har tidligere været et affaldsprodukt fra stålindustrien, men det har vist sig at være meget velegnet i beton til regn- og spildevandssystemer. Planen er fremover at udføre alle skybruds- og spildevandstunneler med et lavere CO_2-aftryk.

OPFYLDER →

Der er mere at fortælle om CO2-neutralitet og ressourcer. Læs om f.eks.:
lovgivning, LCA og levetidsforlængelse på vindmøller s. 48
→

Jomfruelige – eller **primære – ressourcer** er de råstoffer, der bruges ubearbejdet direkte fra naturen. Råstofferne er begrænsede, og HOFOR skal derfor blive bedre til at bruge sekundære – altså genanvendte – ressourcer, så ressourceforbruget bliver så skånsomt som muligt.

KONCERNMÅL **5**

Effektive klima- og skybrudsløsninger

HOFOR arbejder på at finde nyskabende og effektive klimatilpasningsløsninger, der løfter HOFORs samfundsansvar og passer på byens borgere og infrastruktur.

Fremtidens gårdhaver

Københavnsområdet er i stor grad præget af tæt etagebyggeri med gårdrum, der ofte rummer store asfalterede og stenbelagte arealer. Dette er en udfordring, da de stigende regnmængder ikke kan komme væk ved skybrudsregn. I samarbejde med Københavns Kommune og lokale boligforeninger har HOFOR derfor i 2021/2022 etableret Fremtidens Gårdhaver – en gentænkning af gårdmiljøerne, så de både håndterer skybrud og skaber grønne miljøer.

Fremtidens Gårdhave ved Tomsgårdsvej i København NV blev indviet i 2022. Gården er designet til at forsinke regnvandet, så det ikke løber direkte i fælleskloakken. På den måde reduceres risikoen for oversvømmelser ved skybrud. Anlægget kan holde 500 m^3 vand tilbage, og regn fra 10.000 m^2 tag- og overfladeareal forsinkes i faskiner og lavninger i gårdarealet

Derudover er gården udformet, så beboerne kan nyde et stemningsfyldt grønt gårdrum, der indbyder til ophold og leg.

OPFYLDER →

Kulbaneparken i Valby kombinerer leg og regnvandshåndtering

Udover at afhjælpe skybruds- og klimahændelser effektivt skal mange af HOFORs projekter samtidig nytænke pladsudnyttelse ved at skabe byrum, der kombinerer skybrudssikring med aktivitetsområder til gavn for byens beboere.

I maj 2022 indviede HOFOR og Københavns Kommune Kulbaneparken i Valby, der bidrager til området med bl.a. legeplads, kunstgræsbane, udsigtstårn, grønne områder og en skaterbane.

Derudover vil skaterbanen i tilfælde af skybrud blive til et forsinkelsesbassin, der kan tilbageholde 1500 m^3 vand i 2,5 dage. Vandet løber videre via en ledning til Vigerslevparken, når kloakkapaciteten er frigjort.

OPFYLDER →

HOFORs projekter har vundet den prestigefyldte **Årets Arne** både i 2020 og 2021. I 2023 er både gårdhaven ved Tomsgårdsvej og Kulbaneparken nomineret. Prisen gives til bygningsværker, der har løftet arkitekturen i København.

Et grønt vejbed i Vanløse forsinker regnvandet

Tværgående indsatser i 2022

Udover de mange indsatser, der linker HOFORs koncernmål med indsatsen for samfundsansvar, arbejder mange medarbejdere med projekter, der går på tværs af hele organisationen. Flere af dem viser, hvordan HOFOR bidrager til UN Global Compact og understøtter CSR-politikken som vist med ikonerne. Her har vi udvalgt nogle af disse indsatser fra 2022.

Mangfoldighed

I HOFOR-koncernen er seks selskaber omfattet af de skærpede regler om den kønsmæssige sammensætning af ledelsen, der trådte i kraft 1. januar 2023. Det drejer sig om selskaberne HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Fjernvarme P/S, HOFOR Energiproduktion A/S, HOFOR Vand København A/S, HOFOR Spildevand København A/S og HOFOR A/S.

Bestyrelser

I overensstemmelse med måltallet 20/80, der blev fastsat i 2018 for 2022, er kønsfordelingen i HOFOR A/S' bestyrelse på nuværende tidspunkt opfyldt med 20 % kvinder og 80 % mænd. I 2023 skal bestyrelsen i HOFOR A/S i henhold til de nye skærpede regler fastsætte et nyt måltal for kønsfordelingen i bestyrelsen.

Øvrige ledelsesniveauer

HOFOR har desuden som mål, at fordelingen i de øvrige ledelsesniveauer i HOFOR afspejler den samlede kønsfordeling i HOFOR. Med en andel af det underrepræsenterede køn i ledelsen på 38 % er det lykkedes at øge andelen. Samtidig vurderes det, at virksomhedens kønsfordeling afspejles i ledersammensætningen inden for rimelig margen (se CSR-nøgletal, s. 66).

Inklusion

I HOFOR skal der være plads til og bakkes op om mangfoldighed i hele organisationen – uanset om det gælder hudfarve, tro, kønsidentitet osv. I 2022 har HOFOR igangsat initiativer, der bidrager til, at HOFOR kan fremme mangfoldighed – i ledelse såvel som i hele HOFOR:

- HOFORs Ungenetværk – et internt forum skabt af og for de unge og ambitiøse kræfter, der hos HOFOR har deres første eller andet fuldtidsjob
- Develop diverse – et værktøj HOFOR bruger til at screene virksomhedens jobopslag for diskriminerende ord og sikre, at alle målgrupper føler sig velkomne til at søge job i HOFOR. Det er også et understøttende tiltag ift. at øge andelen af det underrepræsenterede køn i øvrig ledelse.

OPFYLDER →

Arbejdsmiljø

Trivsel

HOFOR skal være et godt og trygt sted at gå på arbejde, og derfor er trivsel og arbejdsmiljø helt centralt for en velfungerende og attraktiv arbejdsplads, som formår at tiltrække og fastholde fremtidens medarbejdere.

HOFOR følger medarbejdernes trivsel bl.a. ved hjælp af målinger og dialog om resultatet og eventuelle tiltag for at forbedre trivslen. I arbejdet med trivselsmålingen er der udviklet en række dialogværktøjer til leder, som de kan anvende i dialogen om trivslen.

Medarbejdernes trivsel måles to gange om året på en skala fra et til fem. Med en svarprocent på 92 % og et resultat på 4,2 ud af 5 har HOFOR et meget tilfredsstillende resultat, også når der benchmarkes med lignende arbejdspladser.

OPFYLDER →

HELT sikker-kampagnen

En af de væsentligste risici inden for personaleforhold i HOFOR er arbejdsulykker. Hver fjerde dag sker der en arbejdsulykke i HOFOR. Det er for mange, og det skal der gøres noget ved. Mange ulykker sker ved rutineopgaver. "Løft af byrde", "Fald fra samme niveau" og "Skoldning/brænd"-ulykker står alene for 65 % af alle ulykker, der medfører fravær i HOFOR. Medarbejderne skal derfor blive bedre til at stoppe op og tænke sig om og være helt sikre på, at det, der skal tjekkes, er tjekket, så vi kan minimere antallet af arbejdsulykker.

HOFOR skal være en sikker arbejdsplads, og derfor er arbejdsmiljø-figuren "HELT sikker" flyttet ind. "HELT sikker" er et initiativ i forlængelse af HOFORs arbejdsmiljøpolitik og støttes op af en kommunikationskampagne, som skal hjælpe HOFOR med at sætte fokus på arbejdsmiljø og sikkerhed i hverdagen.

Derudover vil lederne og arbejdsmiljøorganisationen spille en vigtig rolle i at styrke arbejdsmiljøet i 2023.

OPFYLDER →

Politik for og håndtering af krænkende adfærd

I 2022 vedtog HOFOR en ny politik om krænkende adfærd samt en rolle- og procesbeskrivelse til håndtering af krænkende handlinger, der er en central risiko inden for menneskerettigheder. Samarbejdsudvalget har sammen med HR, ledelse og tillidsrepræsentanter sat rammerne for, hvad krænkende adfærd er, og hvilke konsekvenser adfærden kan have.

Krænkende adfærd kan have mange former. Udover sexchikane kan det bl.a. være mobning og vold. I politikken listes konkrete eksempler på, hvad HOFOR anser som krænkende adfærd på arbejdspladsen. Politikken inkluderer også nultolerance, som betyder, at HOFOR handler hver gang nogen træder ved siden af. På baggrund af en grundig undersøgelse af den enkelte sag, træffer ledelsen beslutning om sanktionens karakter.

For HOFOR er det vigtigt, at roller og ansvar for såvel forebyggelse som håndtering er tydelige, så alle henvendelser og parter håndteres professionelt og ordentligt. Politikken skal sikre, at alle i HOFOR ved, at krænkende adfærd uanset karakteren tages meget alvorligt og ikke må finde sted i HOFOR.

I 2023 arbejdes videre med at træne og styrke den rigtige adfærd og kultur.

OPFYLDER →

Gåtur langs Søerne i København

Kontroller på løn- og arbejdsforhold
Der skal være styr på løn- og arbejdsforhold, når leverandører udfører arbejde for HOFOR. Derfor forpligter HOFORs leverandører sig til en række sociale klausuler, som skal sikre, at alle medarbejdere har fair løn- og arbejdsvilkår, og at FN's Verdenserklæring om menneskerettigheder efterleves.

Der udføres løbende tilsyn med, om leverandørerne efterlever CSR-kravene. Dette har medført en række afvigelser hos tre leverandører samt opmærksomhedspunkter omkring uhensigtsmæssige interne processer.

Konkret har der været to tilfælde, hvor underleverandører til hovedentreprenører ikke har levereret ønsket dokumentation omkring løn- og ansættelsesforhold. Dette har skabt bevidsthed om, at der i 2023 er behov for at udvikle kontrolprogrammet og skabe klare retningslinjer og processer for, hvordan HOFOR håndterer leverandører, som ikke overholder CSR-kravene.

I 2022 er der ligeledes blevet identificeret en række uhensigtsmæssige processer for kontraktindgåelse og kontraktstyring, som har skabt tvivl om leverandørens forpligtelse til CSR-kravene. Af den årsag vil HOFOR i 2023 skærpe fokus på netop disse processer, så der ikke opstår tvivl om, at leverandører der udfører arbejde for HOFOR har fair løn- og arbejdsforhold.

OPFYLDER →

Anti-korruption
I HOFOR er der nultolerance over for bestikkelse og korruption. Når der indgås aftaler med leverandører, skriver de under på HOFORs CSR-krav, hvilket betyder, at leverandøren forpligtiger sig til at afholde sig fra alle former for korruption, som er fastlagt i FN's Global Compact.

I 2022 har HOFOR gennemført en række stikprøver (Business Ethics Audits), hvor det undersøges, om der er indikationer på risiko for korruption eller bestikkelse. Resultatet af disse er, at HOFOR i nogle tilfælde har valgt ikke at indgå samarbejde med en leverandør pga. mistanke om korruption.

I 2023 vil HOFOR højne medarbejdernes kompetence til at opdage faresignaler, så risikoen for korruption og bestikkelse kan minimeres.

OPFYLDER →

Whistleblowerordning
I HOFOR skal alvorlige hændelser undersøges grundigt. Hvis man har begrundet mistanke om lovovertrædelser eller andre alvorlige forhold, som kan skade HOFOR eller få betydning for enkeltpersoners liv eller helbred, er der mulighed for anonymt at indberette via HOFORs whistleblowerordning. I 2022 har det været én henvendelse til ordningen. Henvendelsen handlede om eget ansættelsesforhold, og den er blevet afvist, da dette ikke er omfattet af ordningen.

OPFYLDER →

Dataetik-politik
Digitalisering og data er en integreret del af HOFORs arbejde for at sikre stabil forsyning samt udvikle teknologier, processer og services, der bidrager til effektive og bæredygtige forsyningsløsninger i fremtiden. Dataetik handler om de etiske overvejelser, der er forbundet med ansvarlig brug af data og nye teknologier.

HOFOR har i 2022 udarbejdet en dataetik-politik, som har til formål at definere de overordnede rammer for etiske overvejelser omkring systematisk indsamling, opbevaring og anvendelse af data i HOFOR.

Politikken angiver fire vejledende principper for dataetik, som sætter den etiske standard for brugen af data i HOFOR. Principperne er:

Sikkerhed
- Der skal sikres dataautenticitet via korrekt databehandling, systemisk robusthed via informationssikkerhed og databeskyttelse med håndhævelse af vores persondata- og privatlivspolitik.

Innovation
- Der skal sikres ansvarlig datadeling og korrekt databehandling med både interne og eksterne aktører og samtidig skabe viden ud fra data ved innovativ udnyttelse af data og brug af f.eks. machine learning.

Ansvarlighed
- Data skal omsættes til viden for at sikre, at samfundsansvaret løftes ved f.eks. at forebygge ulykker og mindske CO2-fodaftrykket.

Gennemsigtighed
- Der skal skabes gennemsigtighed omkring hvordan vi indsamler, deler og anvender data; og omkring vores dataetiske governance med fokus på compliance og monitorering.

Politikken er godkendt af Direktørgruppen og skal i 2023 rulles ud til forretningen, så ansatte i HOFOR bliver bevidste om, hvordan og hvorfor etiske overvejelser er nødvendige, når der arbejdes med data.

OPFYLDER →

HOFOR gik i efteråret 2022 ud med en stor energisparekampagne med titlen 19 grader er ikke helt skævt

Data og nøgletal for CSR

I 2021 påbegyndte HOFOR arbejdet med at tydeliggøre nøgletal for samfundsansvar, og som nævnt tidligere har HOFOR et mål om at udarbejde en væsentlighedsanalyse på samfundsansvar i 2023. Derfor har HOFOR i 2022 fokuseret på sammenlignelighed med sidste års data samt et par tilføjelser, der fremover vil indgå.

	ENHED	2022	2021	2020	2019	MÅL
MENNESKERETTIGHEDER						
Selskaber i HOFOR koncernen, hvor reglerne om ligelig kønsfordeling er gældende og opfyldt (§99b)	Antal	5 ud af 5	5 ud af 5	4 ud af 5	4 ud af 5	Ligelige fordeling
CSR-kontroller og tilsyn	Antal	51	37	15	5	40
Kønsfordelingen i øvrig ledelse - mand/kvinde (§99b)	%	62 / 38	64 / 36	67 / 33	64 / 36	Afspejle kønsfordelingen i organisationen
Remote CSR Audits*	Antal	0	1	1	0	-
Ulykker – eksterne med fravær	Antal	18	19	13	14	≤ 20
Ulykker - internt med fravær	Antal	24	20	14	26	≤ 14
Ulykker - internt uden fravær	Antal	73	72	67	21	0
MEDARBEJDER OG SOCIALE FORHOLD						
Ansatte på særlige vilkår*	Antal	59	60	63	69	-
Besøgende på Energi & Vand*	Antal	25.083	17.625	7.852	15.799	-
Fastholdelse af medarbejdere*	%	87,6	89,4	89,6	91,5	85 %
Kønsfordelingen i organisationen - mand/kvinde	%	67 / 33	66 / 34	67 / 33	69 / 31	-
Langtidsfriske*	%	44	50	54	51	50% af medarbejderne har under 1,38% fravær
Lost Time Incident Frequency (LTIF)*	Antal	11,7	9,7	7,38	13,49	6,75
Medarbejdernes gennemsnitsalder	År	48	47	48	49	-
Sygefravær (tidligere år opgjort i dage)*	%	3,80	2,88	2,25	0,00	2,30 %
MILJØ OG KLIMA						
Bygas - Lækager*	Antal	55	75	70	41	-
Fjernvarme - Lækager*	Antal	152	196	170	181	-
Installeret VE-kapacitet i Vind og Sol*	MW	139,1	135	135	0	560MW i 2025
Produceret vand	m^3	52.411.181	53.300.032	52.226.400	0	-
Produceret vand som er blødgjort*	%	27	6	1	0	100 % i 2028
Skovrejsning – samlet areal til dato*	ha	1.413	1.342	1.330	0	-
Udledninger som har medført lukning af badesteder - vejrbetingede*	Antal	4	6	3	0	-
Udledninger som har medført lukning af badesteder - driftsbetingede*	Antal	0	0	1	0	Max 4 om året
Vand - Lækager*	Antal	531	632	495	0	-
Vandtab	%	6,33	6,29	5,13	0	Max 10 %
ANTI-KORRUPTION						
Brud på 'Politik for god forretningsmæssig adfærd'	Antal	0	0	0	0	0
Gennemførte Business Ethics Audits	Antal	7	2	3	0	2
Whistleblower-sager*	Antal	1	0	-	-	

DATA	OPGØRELSESMETODE
Ansatte på særlige vilkår	Dækker Erhvervs PhD'er, elever, lærlinge, fleksjobansatte, praktikanter, §56 bevillinger og løntilskudsansættelser opgjort pr. 31.12.22. Dækker HOFORs egne ansatte.
Besøgende på Energi & Vand	Energi & Vand er et samarbejde mellem HOFOR og Københavns Kommune der udbreder kendskabet til bæredygtige forsyningsløsninger i byen gennem uddannelse, inddragelse, formidling og forskning. Tallet dækker samlet antal besøgende i Science Center, Showroom, Collaboratorium og Videnscenter.
Bygas - lækager	Dækker de lækager på bygasnettet, der identificeres via HOFORs systematiske lækagesøgning, som er et krav fra Sikkerhedsstyrelsen. Lækagesøgning indgår i planlægning af vedligehold af ledningsnettet. Lækager på stikledninger er ikke inkluderet.
CSR kontroller og tilsyn	Tallet dækker kontroller og tilsyn udført af HOFORs interne CSR-medarbejdere eller af tredjepartsauditører. Tallet er inkl. kontroller på biomasse, bygge- og anlægsprojekter, Remote Audits og Business Ethichs Audits.
Fastholdelse af medarbejdere	Det totale antal fratrædelser overfor det gennemsnitlige antal medarbejdere i de foregående 12 måneder.
Fjernvarme - lækager	Dækker havarier på fjernvarmenettet, som ugentligt indgår i som en del af vedligehold af ledningsnettet. Håndteringen af lækagerne håndteres i samarbejde med eksterne leverandører. Tallet dækker ledningsnettet helt ind til kunden.
Installeret VE-kapacitet i Vind og Sol (MW)	Den totale installerede kapacitet (MW) af vindmøller og solceller ejet af HOFOR. I opgørelsen er inkluderet de møller og solceller som HOFOR selv ejer 100% af samt de andele, som HOFOR ejer i vindmøllelaug.
Langtidsfriske	Hvor mange % af alle ansatte har haft under 1,38% fravær.
Lost Time Incident Frequency (LTIF)	International metode for opgørelse af forhold mellem arbejdsulykker og brugt arbejdstid. Antal ulykker som har medført fravær pr. 1 mio. forbrugte arbejdstimer.
Produceret vand som er blødgjort	Dækker Brøndbyvester Vandværk (idriftsat 2017), Marbjerg Vandværk (idriftsat 2021) og Værket ved Søndersø (idriftsat 2022).
Remote CSR Audits	Disse kontroller var et tiltag under covid-19 nedlukningen, hvor HOFOR ikke kunne være fysisk til stede på kontroller. Derfor er der ikke længere behov for disse typer kontroller og de vil udgå af rapporteringen fra 2024.
Selskaber i HOFOR koncernen, hvor reglerne om ligelig kønsfordeling er gældende og opfyldt (§99b)	5 ud af HOFORs 6 bestyrelser er omfattet af reglerne om ligelig kønsfordeling, dvs. 40/60. HOFOR A/S bestyrelsen er ikke omfattet og har måltal på en 20/80 % fordeling.
Skovrejsning – samlet areal til dato	Tallet dækker det reelle areal i ha, som HOFOR har medfinansieret, og som Naturstyrelsen har tilplantet med skov i henhold til samarbejdsaftalerne mellem HOFOR og Naturstyrelsen.
Sygefravær	Tallet dækker alm. sygefravær, fleksjob og tilskadekomst i tjenesten.Grundet ny opgørelsesmetode skal det bemærkes, at 2021 indeholder en andel af langtidssygefravær, hvilket ikke er tilfældet for 2020. Dette gør 2021 ca. 0,42% højere, og kan derfor ikke sammenlignes 100% med 2020.
Udledninger som har medført lukning af badesteder - vejrbetingede	Disse udledninger er vejrbetingede - dvs. at de er sket ved skybrud og andre ekstreme vejrhændelser. Hændelserne medfører lukning af et eller flere officielle badesteder i Københavns Kommune i badesæsonen 15. maj til 15. september.
Udledninger som har medført lukning af badesteder - driftsbetingede	Disse udledninger er driftsbetingede - dvs. at det er en fejl eller defekt i systemet, der har forårsaget udledningen. Udledningerne har medført lukning af et eller flere officielle badesteder i Københavns Kommune i badesæsonen 15. maj til 15. september.
Vand - lækager	Dækker sivende og akutte lækager på forsyningsledninger, hovedledninger og stikledninger i distributionsnettet. Råvandsnettet er ikke inkluderet.

Samfundsansvar i BIOFOS

Rensekoncernen BIOFOS har en række politikker og tiltag, der primært sigter mod et frivilligt, højt socialt og sundhedsmæssigt engagement. Effekterne af disse politikker og tiltag vurderes og tilpasses løbende af såvel ledelsen som samarbejds- og arbejdsmiljøorganisationen. Koncernen har retningslinjer for anvendelse af lærlinge- og arbejdsklausuler ved udbud af bygge- og anlægsopgaver samt tjenesteydelser. Retningslinjerne betyder, at der ved hvert udbud skal foretages en konkret vurdering af, om det er hensigtsmæssigt at stille krav om sociale klausuler. Der skal dog altid anvendes lærlinge- og arbejdsklausuler i en række tilfælde, der bl.a. afhænger af opgavens varighed, skønnet kontraktsum, skønnet lønudgift, kontraktgrundlag mv.

BIOFOS har desuden en miljø- og klimapolitik, der indebærer, at BIOFOS aktivt vil medvirke til at genopbygge og bevare den naturlige balance i omgivelserne. Miljø- og klimapolitikken er integreret i strategien, der bl.a. indeholder et fokusområde om, at BIOFOS vil reducere påvirkningen af miljø og klima. Aktiviteter og handlinger til at virkeliggøre dette samt vurdering af effekter mv. sker gennem fastsættelse af frivillige og ambitiøse mål for f.eks. rensekvalitet og regnbetinget bypass af spildevand, emissionskrav til slamforbrænding mv.

BIOFOS er certificeret efter ISO 14001 (miljøledelse), ISO 45001 (arbejdsmiljøledelse) samt ISO 9001 (kvalitetsledelse). BIOFOS har også en aktiv skoletjeneste, hvor skoleelever hvert år modtager undervisning i spildevand, miljø og bæredygtig energi. BIOFOS har tillige en kvalitetspolitik, som er tilgængelig på BIOFOS' hjemmeside. Her ligger også en samlet årsrapport med den fulde lovpligtige redegørelse for samfundsansvar i BIOFOS.

Knippelsbro en aftenstund i København

Miljø- og klimapolitikken er integreret i strategien, der bl.a. indeholder et fokusområde om, at BIOFOS vil reducere påvirkningen af miljø og klima.

Risici

HOFOR vægter risici som en del af det samlede grundlag, når der tages beslutninger. Det gøres for at optimere den værdi, HOFOR skaber for kunder, ejere, og øvrige interessenter. HOFORs forretning spænder over en række områder, der indebærer forskellige typer af risici. Nogle risici påvirker borgere og kunder direkte, mens andre risici primært påvirker driften af virksomheden. HOFOR kortlægger og styrer risici inden for koncernens forretningsområder – bl.a. gennem en række risk managers, der sammen med faglige eksperter og ledere kortlægger og vurderer relevante risici. HOFORs arbejde med asset management medfører en omfattende risikokortlægning ift. de væsentligste aktiver i hver forsyning, så alle beslutninger kan understøttes af systematiske og sammenlignelige risikovurderinger.

På den baggrund har HOFOR identificeret og analyseret de væsentligste risici i 2022 samt prioriteret, planlagt og implementeret håndtering af disse. Tal i parentes i dette afsnit henviser til visualiseringen af risici på s. 73.

Operationelle risici

Operationelle risici håndteres generelt gennem investeringsplanlægning og vedligeholdelse, vagtordninger, procedurebeskrivelser og forsikringer. HOFOR har på den økonomiske side sikret sig imod en del risici gennem forsikringer. Der gennemføres således med mellemrum udbud af koncernens forsikringer. De største forsikrede risici vedrører drift af forsyningsnet og anlæg inden for fjernvarme, bygas, vand, spildevand, fjernkøling, vind og kraftvarme. I nogle tilfælde er forsikring fravalgt, da risikoen for skader vurderes at være lille, mens forsikringen ville blive uforholdsmæssig dyr.
Som et multiforsyningsselskab er der risiko for, at driftsnedbrud eller lignende medfører gener, og derfor arbejder HOFOR løbende med beredskabsplaner samt med at sikre redundans i sine kritiske systemer. HOFOR arbejder desuden med at sikre kommunikation til interessenter om eventuelle nedbrud og håndtering heraf.

Vand og spildevand

(1)(2) Store dele af HOFORs vandforsyningsanlæg er ældre og nedslidte. Samtidigt er der kommet flere krav i de nye indvindingstilladelser. Begge øger risikoen for nedsat produktionsevne, og at HOFOR dermed ikke har tilstrækkeligt stor forsyningssikkerhed. For at sikre vandforsyningen i fremtiden, har HOFOR igangsat et storstilet program med nybygning af alle regionale vandværker, renovering af HOFORs kildepladser samt udskiftning af en række kritiske ventiler. To ud af syv vandværker er således allerede færdigbygget og leverer blødere vand til kunderne. Det sidste vandværk ventes færdigt i 2029.

(3) Nedslidte anlæg og arbejde på distributionssystemet giver en risiko for bakteriel forurening af drikkevandet.

(4) HOFOR oplever dertil i stigende grad en kemisk forurening af grundvandet med miljøfremmede stoffer, f.eks. PFAS'er og svampebekæmpelsesmidlet DMS. HOFOR arbejder med Dokumenteret Drikkevandssikkerhed og har indarbejdet andres gode erfaringer gennem en ISO 22001-certificering i fødevaresikkerhed. HOFOR har etableret modelværktøjer og beredskabsplaner, der kan hjælpe med at spore og håndtere vandforurening hurtigt og effektivt. For at kontrollere vandkvaliteten tages der således dagligt mange vandprøver – også flere end lovgivningen foreskriver. HOFOR arbejder også løbende med udvikling af ny og forbedret sensorteknologi til detektion af forurening samt sektionering af ledningsnettet, så en eventuel forurening kan isoleres. Samtidigt renoveres nedslidte anlæg, og der arbejdes på at identificere rensningsmetoder til DMS og PFAS'er. Mulig bakteriel forurening på Tinghøj Vandbeholder og de nye vandværker bekæmpes med UV-anlæg.

(5) Hvis den økonomiske vandregulering fortsætter som i dag eller ikke ændres i tilstrækkeligt omfang, kan HOFOR ikke investere og sikre driften tilstrækkeligt inden for vand og spildevand. HOFOR vil således gradvist ikke overholde serviceniveaumål og ikke kunne levere vores kerneydelser. Det nye udspil fra lovgiverne forbedrer ikke økonomien i tilstrækkelig grad, og den påtænkte ændring i regulering er udskudt. På sigt kan det give en stor gæld (samt insolvens) og en ophobning af nødvendige anlægsprojekter, fx skybrudssikring og renovering af vandproduktionsanlæg. HOFOR deltager derfor aktivt i forhandlinger med lovgivere og ministerier og involverer sig bl.a. gennem interesseorganisationen DANVA.

Fjernvarme, kraftvarme og bygas

(6) Krigen i Ukraine påvirker HOFORs forsyningskæder med brændsel til produktion af varme og elektricitet. Der er tale om en kompleks situation, hvor en evt. yderligere reduktion i Ruslands eksport af olie og gas sammen med bl.a. midlertidigt lukkede atomkraftværker i Frankrig og lav vandstand ved vandkraftværkernes reservoirer i Norge påvirker hele det europæiske energimarked. Dette vil forventeligt også påvirke priser og anvendelse af brændsler til kraftvarme- og varmeproduktion i 2023 og 2024. HOFOR arbejder med forskellige scenarier og tiltag i forhold at skaffe den nødvendige brændsel. Sideløbende hermed er der ligeledes et samarbejde med transmissionsselskabet CTR, VEKS og med Hovedstadens Beredskab.

Hvis den økonomiske vandregulering fortsætter som i dag eller ikke ændres i tilstrækkeligt omfang, kan HOFOR ikke investere og sikre driften tilstrækkeligt inden for vand og spildevand.

(7) Byudviklingen med tilhørende infrastruktur i København påfører HOFOR betydelige omkostninger til omlægninger eller fjernelse af eksisterende anlæg. Byudviklingen kan desuden medføre skærpede krav til grænseværdier for f.eks. støj. Vanskeligheder med at sikre plads til nye produktionsanlæg forringer ligeledes mulighederne for fremtidige investeringer. For at kunne håndtere dette tilstræbes et tæt samarbejde med Københavns Kommune; dels for at kunne bidrage med HOFORs ekspertise indenfor byudvikling, dels for at sikre rettidig inddragelse af HOFOR.

(8) Hvis der opstår svigtende tilførsel af naturgas eller et stort ledningsbrud, kan der trænge luft ind i systemet.

Det giver fare for uheld, hvis gasblandingen bliver antændt. Genoptagelse af gasforsyningen kan i en sådan situation først ske, når ledningsnettet er blevet udluftet og fyldt med gas igen. Der vil være tale om en meget omfattende opgave, og HOFOR har derfor over de seneste år gennemført en række forholdsregler for at begrænse risikoen for tab af gastrykket. Herunder er der ombygget tre regulatorstationer og etableret to nye gasværker med tilhørende ledningsanlæg som produktionsreserve.

Markedssituationen for bygge- og anlæg er ustabil, hvilket betyder, at priser og leveringstider på stål, beton og andre materialer fortsat er høj og svær at forudsige.

Vind & Sol

(9) HOFOR spiller en væsentlig rolle i at realisere Københavns Kommunes mål om at blive CO_2-neutral. Et vigtigt led heri er etablering af vindmølle- og solcelleparker til at levere vedvarende energi. Det er dog ofte vanskeligt at opnå tilladelser til både mindre og større projekter med vedvarende energi. Krav til projekterne stiger grundet lovgivning og myndighedernes skærpede tolkning af den, samtidig med at kompleksiteten af projekterne stiger. Oven i dette kommer modstand fra lokale borgere og andre interessenter. Det vanskeliggør myndighedernes stillingtagen og giver lange sagsbehandlingstider. HOFOR er løbende i dialog med myndigheder og øvrige interessenter i forhold til at fremme rammevilkår og en forståelse for projekterne.

Bygge- og anlægsrisici

(10) Skybrud er forekommet oftere i de senere år og kan medføre en række problemer som f.eks. oversvømmelser med materialeskader til følge. HOFOR har igangsat og planlægger en lang række projekter, der skal imødegå risikoen for skader ved skybrud. Myndighederne har forskellige tolkninger af lovgivning, hvilket kan betyde, at det tager lang tid at få fastlagt rammerne for projekterne, og at rammerne kan være forskellige fra kommune til kommune. Samtidigt oplever HOFOR, at der stilles uklare eller urealistisk krav fra myndighederne, hvilket kan medføre fejlinvesteringer, overdimensionering, overinvestering og forsinkelser på strategiske skybrudsprojekter. HOFOR gennemfører derfor bl.a. kompetenceløft af medarbejdere ift. lovgivning og regler, har oprettet projektmodningsteams og indgår tidligere i dialog med miljømyndigheden.

(11) Markedssituationen for bygge- og anlæg er ustabil, hvilket betyder, at priser og leveringstider på stål, beton og andre materialer fortsat er høj og svær at forudsige. Det gør det vanskeligt at holde budgetter og

Pumper på Værket ved Søndersø

tidsplaner. En ændring fra AB92 til AB18 giver desuden entreprenørerne mulighed for at sende prisstigningerne videre til bygherren, og HOFOR bliver derfor mødt med stigende krav og priser på dette område. Der arbejdes løbende med tidlig planlægning, f.eks. ved at bestille materialer og styringssystemer hjem tidligt, samt sikre, at entreprenørers krav er reelle.

I 2022 har der fortsat været stort fokus på at sikre overholdelse af CSR-kravene gennem CSR-kontrolprogrammet.

Strategiske og øvrige risici

(12) HOFOR vurderer løbende risici forbundet med cyberangreb, malware samt fejl og nedbrud i IT, der kan påvirke den kritiske infrastruktur. Cyberangreb bliver mere og mere avancerede og kræver støt stigende modenhed og robusthed at kunne modstå. HOFOR arbejder med anerkendte standarder og procedurer, som understøtter kravet om sikker IT-drift. Der er blandt andet fokus på risikoreduktion gennem effektiv adgangssikring, regelmæssig opdatering af IT-systemerne og på informationssikkerhedsområdet, hvor der sker en målrettet træning af medarbejdere. I forbindelse med krigen i Ukraine har HOFOR på flere områder skærpet sit IT-beredskab.

(13) HOFOR arbejder på at nedbringe antallet af arbejdsulykker – både på byggepladser, i driften og på kontorerne. HOFORs egen sikkerhedsorganisation og arbejdsmiljøsektion arbejder på at sikre ensartet og systematisk tilgang til arbejdsmiljø med kompetenceudvikling af medarbejdere og procedurer for at undgå helbreds- og personskader. HOFOR har flere store og komplekse projekter, hvor leverandører og underleverandører har arbejdsledelsen. HOFOR foretager her løbende stikprøvekontroller og runderinger. Det er fra 2022 indført, at alle faste møder i HOFOR startes med et arbejdsmiljø-øjeblik, samt at der laves systematiske risikovurderinger ved nye arbejdsprocesser, nye produkter, ny lovgivning mv. Løbende interne kampagner er med at til at skabe bevidsthed om arbejdsmiljø, så det bliver en del af tankegangen hos alle.

(14) HOFOR mærker ligesom resten af samfundet en stor efterspørgsel på kvalificeret arbejdskraft. Der er flere ubesatte stillinger og med udsigt til øget anlægsaktivitet de kommende år – bl.a. inden for stærkt specialiserede emner – er HOFOR udfordret. HOFOR har derfor styrket sit arbejde med rekruttering og fastholdelse, bl.a. gennem employer branding med udgangspunkt i det meningsfulde arbejde i HOFOR, styrkelse af onboarding, mere inkluderende stillingsopslag, et større ledelsesfokus på personale- og kompetenceudvikling, en kommende simplere ansøgningsproces for visse jobtyper, mv. En større omorganisering af HOFOR pr. 1. januar 2023 skal desuden hjælpe HOFOR til at eksekvere mere effektivt på sine mål og dermed udnytte ressourcerne bedre.

(15) GDPR-reglerne stiller høje krav til virksomheders håndtering af personfølsomme oplysninger. HOFOR gennemfører målrettede indsatser for at leve op til GDPR-krav og arbejder med fortløbende oplysning til og uddannelse af medarbejderne samt tilpasning af IT-systemer og leverandøraftaler. Herudover følger HOFOR løbende, hvorledes Datatilsynets praksis udvikler sig i forhold til fortolkning af lovgivningen og tilretter processer og systemer. Der er tilført ekstra ressourcer inden for IT og Jura og skabt øget opmærksomhed hos de primære GDPR-ansvarlige i organisationen.

(16) Rammen for HOFORs høje krav til CSR-indsatsen er beskrevet i CSR-politikken. Politikken er forankret i FNs Global Compact-principper, og forpligtelserne er kommunikeret til HOFORs leverandører som en del af aftalegrundlaget. I 2022 har der fortsat været stort fokus på at sikre overholdelse af CSR-kravene gennem CSR-kontrolprogrammet. Der er gennemført kontroller på adskillige af HOFORs bygge- og anlægsprojekter og driftsaftaler, samt due diligence på biomasseleverandørerne. Gennem kontrollerne har vi afdækket risici på bl.a. kontrakter, sporbarhed og menneskerettigheder, hvilket er adresseret rapportens afsnit om samfundsansvar. På de kontroller, hvor HOFORs CSR-medarbejderne ikke har kunnet være on-site, er der gjort brug af tredjeparts auditører, lokale rådgivere, digitale møder og skriftlig opfølgning på dokumentation.

(17) Størrelsen, kompleksiteten og typen af HOFORs anlæg giver – om end meget usandsynligt – en risiko for større ulykker såsom eksplosioner, storbrand eller andre omfattende skader på anlæg. Det kan både ske som uheld, som følge af sabotage eller pga. terror og kan have konsekvenser for både personsikkerheden, HOFORs evne til at forsyne og for økonomien. HOFOR prioriterer både medarbejdere og andres sikkerhed meget højt. Der bliver derfor løbende lavet nye og opdaterede procedurer, systemer og beredskabsplaner for at forebygge små som store ulykker i forsyningernes kritiske infrastruktur. HOFOR opdaterer løbende sit risikobillede og arbejder på at skabe fokus på forsyningssikkerhed hos bl.a. politiet og PET. Beredskabet trænes gennem øvelser, ligesom der er etableret en tydelig kriseledelse og indkøbt udstyr til nødkommunikation.

Finansielle risici

Elprisrisici

(18) For at håndtere elprisrisici på elproduktionen anvendes der prissikring, som er reguleret i en risikopolitik. Siden efteråret 2021 er elpriserne, som i forvejen er relativt volatile, steget til rekordhøje niveauer med en flerdobling af energipriserne (el og gas). En del af de foretagne afdækninger er handlet som futures, hvor der skal stilles sikkerhed ved indgåelse samt ved daglige udsving. De kraftigt stigende elpriser har løbende øget deponering af sikkerhed, hvilket har trukket på koncernens likviditet, ligesom afdækningerne påvirker koncernens resultat og egenkapital. Der er her tale om en tidsmæssig forskydning, da de finansielle resultater i henhold til Årsregnskabsloven skal indregnes løbende, mens indtægter fra elproduktionen først modtages senere. HOFOR har etableret et likviditetsmæssigt beredskab i form af en midlertidig kassekredit til at sikre likviditetstrækket som følge af deponeringerne.

HOFOR prioriterer både medarbejdere og andres sikkerhed meget højt. Der bliver derfor løbende lavet nye og opdaterede procedurer, systemer og beredskabsplaner for at forebygge små som store ulykker i forsyningernes kritiske infrastruktur.

Rente- og valutarisici
HOFORs selskaber har lån og kreditter for i alt 19,7 mia. kr., der fordeler sig med 6,9 mia. kr. som obligationslån, 8,2 mia. kr. som lån i KommuneKredit, 4,6 mia. kr. som midlertidige investeringskreditter, hvoraf der er trukket 1,5 mia. kr. og 9,0 mia. kr. som midlertidig kreditfacilitet, hvor der ikke var noget træk ultimo 2022. Lån optages primært i KommuneKredit mod garantistillelse fra HOFORs ejerkommuner, hvor hver kommune garanterer for selskaberne i egen kommune (19). HOFORs fremtidige låntagning til de mange investeringer i lednings- og produktionsanlæg eksponeres for risiko ved en eventuel stigning i renteniveauet. Størstedelen af HOFORs låneportefølje sikres derfor ved hjemtagelse af lån med fast rente i hele lånets løbetid eller variable lån afdækket med renteswaps. HOFORs bestyrelse har i koncernens finanspolitik besluttet konservative rammer for låntagning. F.eks. er det i politikken angivet, hvor meget der må være finansieret ved henholdsvis variabel og fast rente, og endvidere at der i videst muligt omfang skal hjemtages lån med forskellig løbetid, så eventuel refinansiering ikke nødvendigvis foregår på samme tidspunkt for alle lån.

HOFOR er endvidere eksponeret mod forskellige valutaer – primært euro og i mindre grad amerikanske dollar. I henhold til interne politikker bliver denne eksponering afdækket for at reducere risikoen ved valutaudsving.

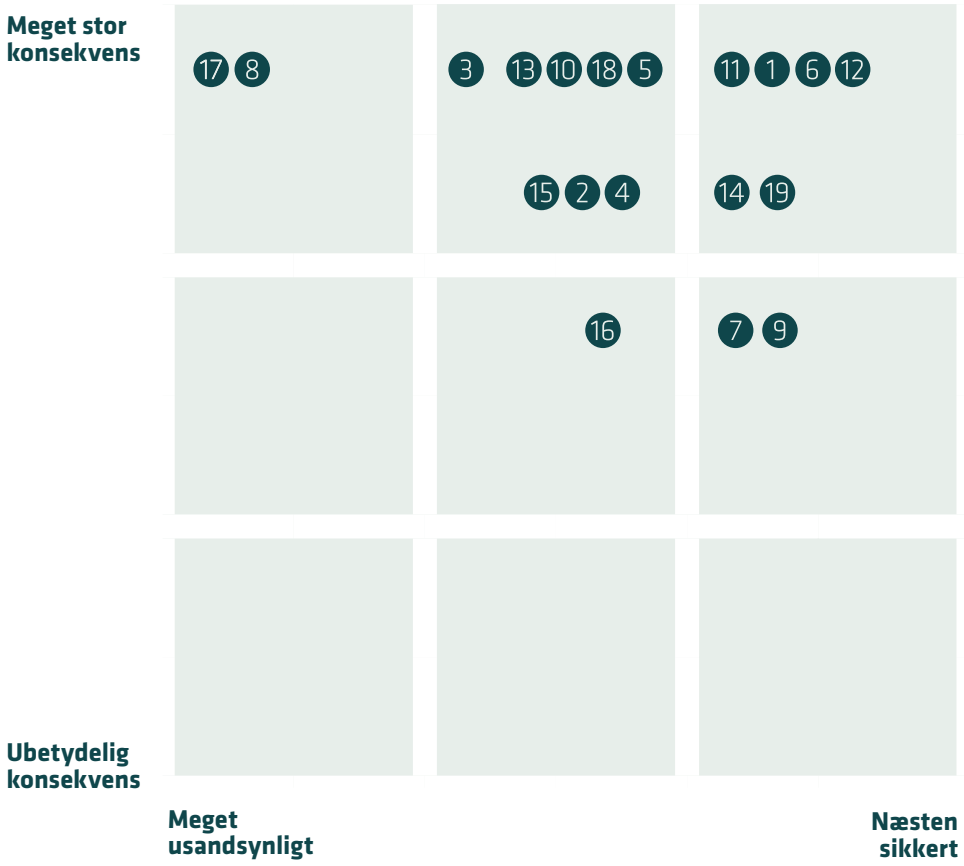

Vand og spildevand lokalt

De følgende sider indeholder en mere detaljeret gennemgang af aktiviteterne mv. i 2022 i HOFORs otte vandselskaber og otte spildevandsselskaber.

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Albertslund Kommunes knapt 28.000 borgere med drikkevand; dog forsynes 145 husstande fra det private vandværk i Herstedøster. Herudover står HOFOR for håndteringen af regnvand og spildevand.

VANDTABSPROCENT

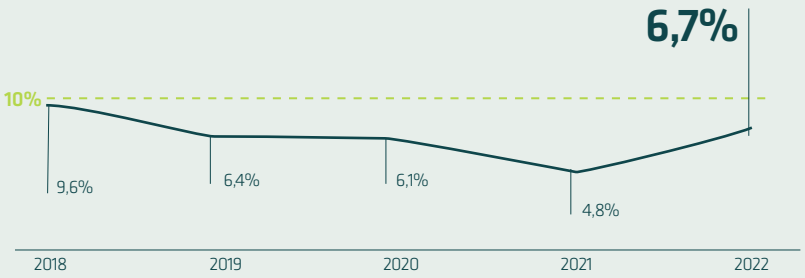

SPILDEVAND: driftstop

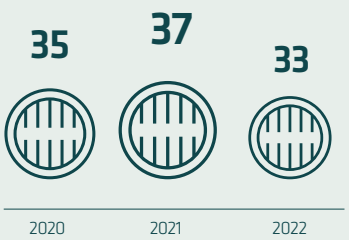

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

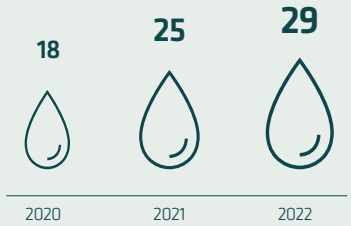

KORT MED INVESTERINGER

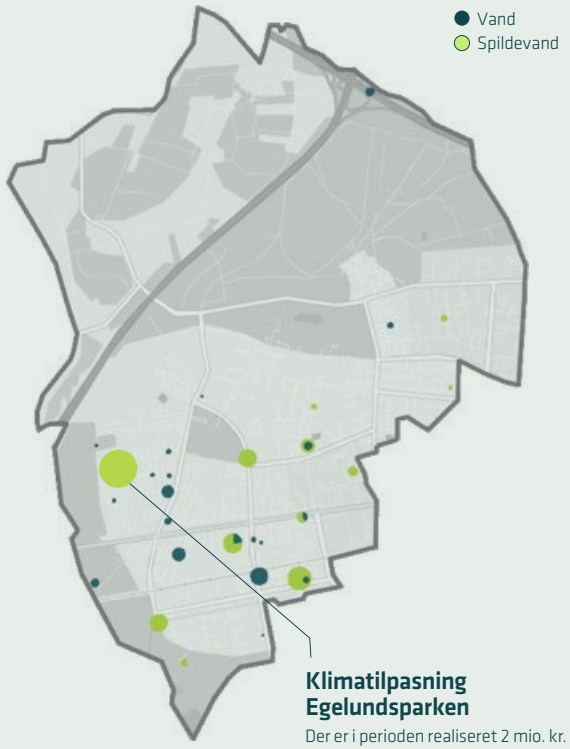

Klimatilpasning Egelundsparken

Der er i perioden realiseret 2 mio. kr. ifm. klimatilpasning ved Egelundsparken

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2022	2021	2022	2021
Nettoomsætning	14.285	14.870	40.385	39.458
Omkostninger	-13.144	-13.055	-18.401	-18.143
Årets resultat	-4.635	-3.141	4.255	3.300
Balancesum	139.789	130.585	456.153	455.194
Materielle anlægsaktiver	136.210	127.054	412.750	418.451
Egenkapital	99.846	104.481	433.639	429.384

98 liter pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret 1,2 mio.m³ rent drikkevand

27.599 Indbyggere per 31.12.2022

INVESTERINGER

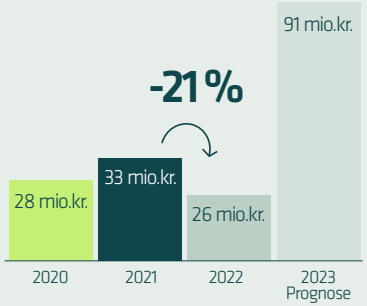

PRISUDVIKLING (kr./m³)

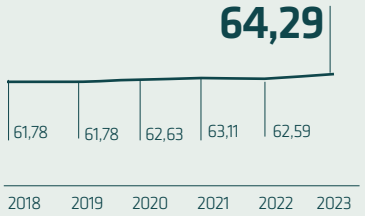

Vandproduktion

Albertslund forsynes af de regionale værker ved Lejre, Marbjerg og Thorsbro, samt det lokale Vridsløselille Vandværk. Vridsløselille Vandværk har haft driftsproblemer og har ikke været i kontinuert drift siden juli 2020. Der er planlagt renovering af værket i 2023, og det forventes at komme i drift igen medio 2023. Det er tidligere besluttet, at Vridsløselille Vandværk nedlægges, når HOFORs nye kildeplads i Vestskoven idriftsættes.

Vandkvaliteten målt i ledningsnet og hos forbruger

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2022 blev der udtaget 17 kontroller på forbrugeres taphaner og 39 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 56 prøver var der overskridelser på seks prøver. En prøve ved en forbrugers taphane viste en overskridelse af jern, som ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve udtaget på ledningsnettet.

I 2022 var der en forurening på Værket ved Lejre, som leverer vand til den nordlige del af Albertslund. Forureningen blev hurtigt fundet og havde ikke en konsekvens for kunderne i form af f.eks. en kogeanbefaling eller begrænsning af brug af vandet. Fem prøver udtaget på ledningsnettet viste overskridelse på de mikrobiologiske parametre. Fire af disse overskridelser kunne henføres til sagen fra Værket ved Lejre. Der blev udtaget opfølgende prøver indtil overskridelserne ikke kunne genfindes og myndigheden blev orienteret i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

I den nordlige del af Albertslund Kommune har vandet været delvist blødgjort, siden Værket ved Marbjerg begyndte at levere blødgjort vand i 2021. Over de kommende år vil vandet blive gradvist blødere, efterhånden som flere af de værker, der leverer vand til Albertslund, får indført blødgøring. I den sydlige del vil der især opleves en forskel fra 2023, når Værket ved Thorsbro begynder at levere blødgjort vand, mens den nordlige del vil opleve en forskel, når Værket ved Gevninge begynder at levere blødgjort vand i 2024.

Over de kommende år vil vandet blive gradvist blødere, efterhånden som flere af de værker, der leverer vand til Albertslund, får indført blødgøring.

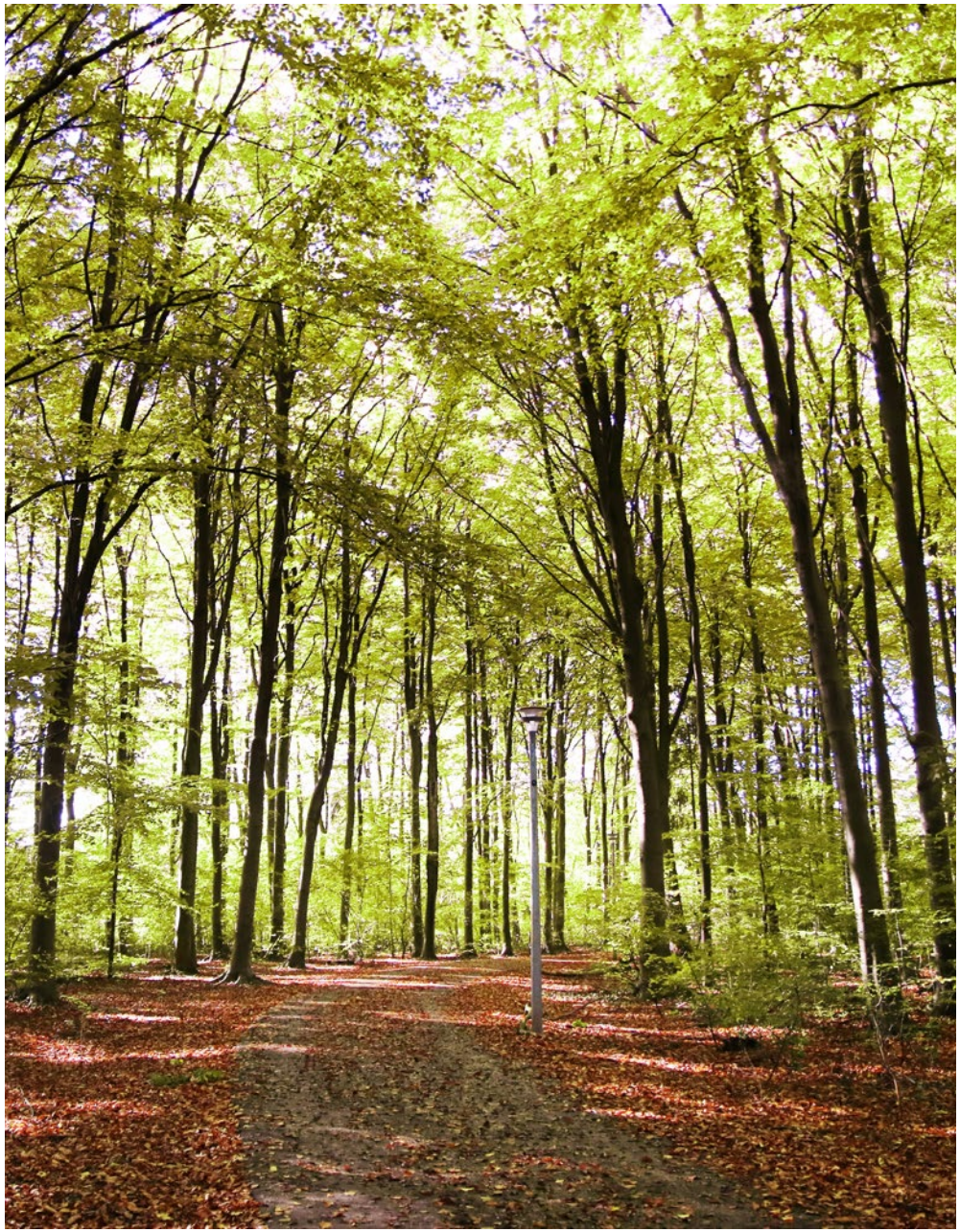

Vestskoven, foto: Albertslund Kommune

Ledningsnettet til vand
Vandforsyningsledningsnettet i Albertslund er i gennemsnit ca. 38 år gammelt og vurderes overordnet at være veldimensioneret. I 2021 lå vandtabet på 8,2 %.

Som led i den systematiske ledningsrenovering blev der i 2022 renoveret 1.550 m. vandledning ved Randager samt tilhørende sideveje. Yderligere blev den sidste del af 2021-renoveringerne ved Kvædehaven, Snehaven og Hasselhaven færdiggjort i 2022. Renoveringen for de resterende områder ved Morbærhaven og Stadionstien fra 2022 rykkes pga. forsinkelser til 2023. I forbindelse med sektioneringen foretager HOFOR de sidste fraskæringer samt oprydningsarbejder i slut 2022. Dette forventes afsluttet primo 2023.

Vandspareaktiviteter
Skolerne har i 2022 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. I samme for-bindelse blev der afholdt åbent hus, så forældre, fritidshjem og andre interesserede kunne komme og opleve vores forløb. Vandheltene har været forbi folkeskolerne i Albertslund og fortælle 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. HOFOR har haft et særligt fokus på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra, om hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben.

Skulptur ved Albertslund Rådhus, foto: Albertslund Kommune

Spildevand
Afløbssystemet i Albertslund er fuldt separeret i et spildevandssystem og et regnvandssystem. Regnvandssystemet er indrettet med et større antal regnvandsbassiner, ligesom byen er designet med åbne vandveje, som anvendes til transport af regnvand.

Spildevandet ledes til BIOFOS' Renseanlæg Avedøre, mens hovedparten af regnvandet ledes til St. Vejleå og en mindre del til Harrestrup Å.

Geografisk set har Albertslund en jævn hældning mod syd, hvilket begrænser antallet af pumpestationer. Spildevandssystemet har tre pumpestationer, og regnvandssystemet har fire pumpestationer.

Ledningsnettet til spildevand
Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2022 blev der foretaget tv-inspektion af 20.088 m hovedledning og 466 stik, og der blev renoveret 405 m hovedledning og 22 stik samt afproppet 1 stikledninger. Renovering pågår i 2023.

Bassiner mv.
Bassin B ved Roskildevej skal udvides for at reducere belastningen af kloaksystemet syd for Roskildevej. HOFOR har i samarbejde med Albertslund Kommune gennemført en analyse af mulighederne for at udvide bassinet.

HOFOR har desuden gennemført en analyse af forholdene omkring Kanalen, hvor der skal anlægges en ny olieudskiller. Projektering er igangsat.

Grøften nedenfor Vandhaverne skal forstærkes, så der fjernes mindre jord gennem erosion. Projektet er tegnet færdigt i 2022.

Der er udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer.

I 2022 er forbassinet til bassin D ved COOP blevet renset. HOFOR forventer at oprense fire regnvandsbassiner B-G øst/vest-S i 2023.

Klimatilpasning
HOFOR har i samarbejde med Glostrup Forsyning og Albertslund og Glostrup Kommuner fortsat arbejdet med kapacitetsplanen for Bækrenden. Bækrenden er en delvist rørlagt grøft, som fungerer som spildevandsteknisk anlæg på grænsen mellem Albertslund og Glostrup Kommune.

HOFOR gennemfører planlægning af kloaksystemer og klimatilpasning i de nye byudviklingsområder, bl.a. i COOP-byen, det tidligere fængselsområde i Vridsløselille og Hersted Industripark. I Vridsløselille er der i samarbejde med Albertslund Kommune og byudvikler gennemført en række beregninger og vurderinger af det fremtidige kloaksystem, herunder behovet

for større bassinkapacitet på kort og langt sigt. For Hersted Industripark har HOFOR påbegyndt udarbejdelsen af en hydraulisk rammeplan for byudviklingen. Rammeplanen skal både forholde sig til selve byudviklingsområdet og konsekvenserne af byudviklingen for de nedstrøms kloaksystemer. Rammeplanen udarbejdes i samarbejde med Albertslund Kommune.

Som led i arbejdet med en afløbsstrategi for Albertslund Kommune har HOFOR udarbejdet en række analyser vedr. det samlede kloaksystems funktion. Analysen skal anvendes til - i samarbejde med Albertslund Kommune - at udpege, hvilke projekter der vil være behov for i de kommende år.

Tværkommunale å-samarbejder

Sammen med forsyningerne fra Glostrup, Høje-Taastrup og Ishøj Kommuner deltager HOFOR i Kloaksammenslutningen Vallensbæk Mose. HOFOR varetager driften af de fælles anlæg. Kloaksammenslutningen har i 2022 igangsat et projekt, som skal vurdere behovet for at rense søerne op.

Albertslund Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som hen over de næste 20 år skal gennemføre de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningsselskaber i samarbejdet. Syv projekter er i gang, og to projekter er i modning. Det første projekt, Haraldsminde i Ballerup, blev afsluttet og vandt DANVAs klimapris i 2021.

Ansvaret for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Albertslund Kommune er sammen med HOFOR og Ballerup/Novafos involveret i Harrestrup Mose-projektet og er desuden ansvarlig for at modne et projekt i Vestskoven i samarbejde med HOFOR.

Kapacitetsplanen er blevet evalueret i 2022 jf. aftalen blandt parterne om evaluering hvert 3. år. Der er ikke fremkommet ny viden, der betyder, at Kapacitetsplan 2018 ikke skulle kunne overholde det overordnede formål, hvis den etableres som planlagt. Tilsvarende har parterne ikke fundet grund til at justere fordelingsnøglen for omkostninger og samarbejdsaftalen.

Albertslund Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som hen over de næste 20 år skal gennemføre de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018.

Vikingebroen i Albertslund, foto: Albertslund Kommune

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Brøndby Kommunes knapt 36.000 indbyggere med drikkevand, aftag af spildevand samt håndtering af regnvand.

KORT MED INVESTERINGER

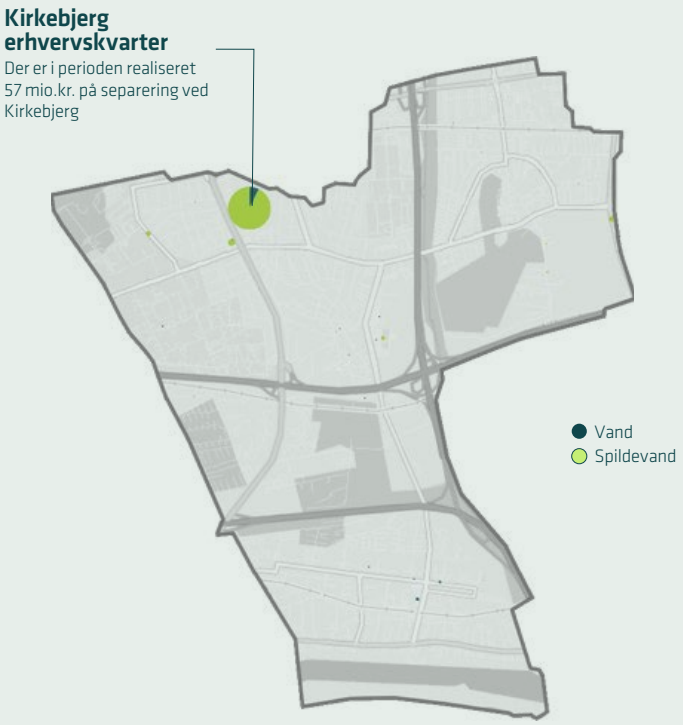

105 liter pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret 1,8 mio.m³ rent drikkevand

35.651 Indbyggere per 31.12.2022

VANDTABSPROCENT

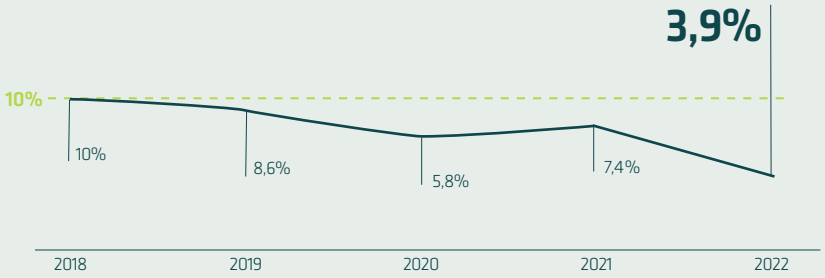

INVESTERINGER

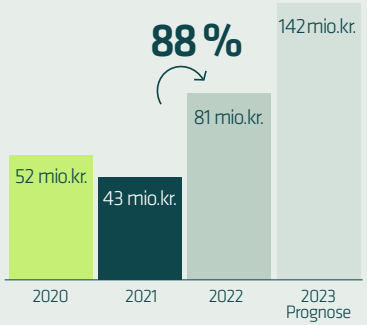

SPILDEVAND: driftstop

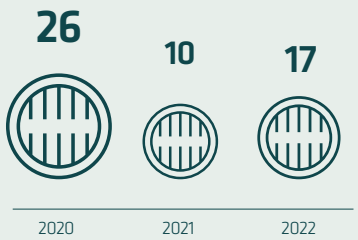

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

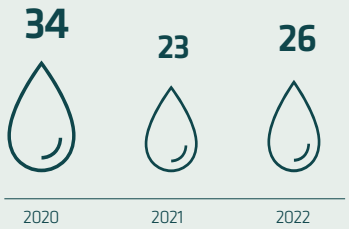

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2022	2021	2022	2021
Nettoomsætning	25.300	27.024	48.291	41.383
Omkostninger	-18.229	-15.319	-26.632	-28.168
Årets resultat	-4.176	-638	-1.730	-10.985
Balancesum	419.863	419.698	699.101	650.099
Materielle anlægsaktiver	392.532	391.854	687.977	639.380
Egenkapital	307.273	311.449	589.435	591.165

PRISUDVIKLING (kr./m³)

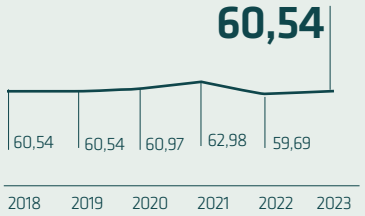

Vandproduktion

Ca. en tredjedel af drikkevandet indvindes lokalt og blandes med vand fra Værket ved Regnemark, før det behandles og blødgøres på Brøndbyvester Vandværk. I nødsituationer/særlige situationer forsynes kommunen med ikke-blødgjort vand fra Værket ved Thorsbro.

Vandindvindingen foregår fra 11 indvindingsboringer. I ni af de 11 indvindingsboringer er der i 2022 konstateret indhold af et pesticidnedbrydningsprodukt, som populært kaldes DMS. Det høje DMS-indhold i flere indvindingsboringer betyder, at det samlede råvand fra kildepladserne til Brøndbyvester Vandværk ligger omkring kvalitetskriteriet for DMS i drikkevand, men da vandet fra Brøndby blandes op med vand fra Værket ved Regnemark, overholder vandet, der leveres til kunderne, kvalitetskravene til drikkevand. I 2020 til 2022 er der desuden konstateret indhold af PFAS-forbindelser i fem af boringerne i Brøndbyskoven, og i tre af boringerne er der overskridelse af grænseværdi for SUM 4 PFAS'er (sumværdien for fire stoffer hhv. PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS). HOFOR planlægger i 2023 at tage en beslutning om den fremtidige indvindingsstrategi i Brøndby.

Vandkvaliteten målt i ledningsnet og hos forbruger

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2022 blev der udtaget 21 kontroller på forbrugeres taphaner og 42 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 63 prøver var der overskridelser på tre prøver. To prøver udtaget ved forbrugeres taphaner viste overskridelser af jern, som ikke kunne genfindes i de tilhørende dokumentationsprøver udtaget på ledningsnettet. En prøve udtaget på ledningsnettet viste overskridelse på de mikrobiologiske parametre. Prøven blev fulgt op med seks prøver den følgende dag, hvor overskridelsen ikke kunne genfindes. Myndigheden blev orienteret om overskridelserne i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

Brøndbyvester Vandværk har leveret blødere vand til kunderne i Brøndby Kommune siden september 2017. Driften af blødgøringsanlægget har kørt stabilt i 2022.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering blev der i 2022 udtaget 2.252 m vandledning til renovering i følgende veje: Torpedammen, Baunedammen, Skovbuen, Lerdammen, Espedammen og Åparken. Projektet er grundet travlhed hos entreprenør udskudt til første halvår af 2023. I 2021 blev første deletape til omlægning af vandledninger i forbindelse med byudviklingsprojektet "Kirkebjerg Parkvej" udført. Den resterende del er omlagt i 2022 og færdiggøres i første halvår af 2023.

Kulturhuset Brønden, foto: Brøndby Kommune

Brøndbyvester Vandværk har leveret blødere vand til kunderne i Brøndby Kommune siden september 2017. Driften af blødgøringsanlægget har kørt stabilt i 2022.

Sommer i Brøndby, foto: Brøndby Kommune

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2022 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. I samme forbindelse blev der afholdt åbent hus, så forældre, fritidshjem og andre interesserede kunne komme og opleve vores forløb. Vandheltene har været forbi folkeskolerne i Brøndby og fortælle 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandsparereråd er blevet delt med borgerne via sociale medier, outdoor-annoncer og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra, om hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben.

Spildevand

Brøndbys spildevand håndteres i nogle dele af kommunen gennem et separatkloakeret system, hvor regnvand og spildevand ledes i hvert sit ledningssystem. Andre dele af kommunen er fælleskloakeret, hvor regnvand og spildevand ledes i samme ledningssystem frem til rensning. Spildevandet ledes til BIOFOS' Renseanlæg Avedøre.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2022 blev der foretaget tv-inspektion af 20.858 m hovedledning og 1.135 stik, og der blev renoveret 235 m hovedledning og fire stik.

Bassiner mv.

På en olieudskiller på Banemarksvej er der blevet monteret nye spjæld samt renoveret bygværk og en tilstødende ledning. Regnvandspumpestationen i viadukten Avedøre Havnevej er blevet renoveret på grund af dårligt arbejdsmiljø. Ved spildvandsbassinet på Brøndbyøstervej 151 er der etableret en ny græsarmeringsvej og udskiftet dæksler. Der blev desuden udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer.

HOFOR er ved at undersøge mulighederne for at renovere tre olieudskillere ved Fæstningskanalen. Det forventes, at der medio 2023 kan træffes beslutning om, og hvordan projektet skal gennemføres.

Klimatilpasning

Kirkebjergområdet skal omdannes fra erhvervs- til boligområde. Som led i byudviklingen skal det fælleskloakerede system omdannes til et separatsystem, hvor regnvand og spildevand håndteres i hvert sit ledningssystem. HOFOR har i 2022 været i fuld gang med at gennemføre anlægsarbejderne.

Der er betydelig jordforurening i området, hvilket forlænger og fordyrer arbejdet. HOFORs anlægsarbejder

sker samtidig med, at en række andre byudviklingsprojekter gennemføres i området. HOFOR har i 2022 været i løbende dialog med de øvrige projektejere og med beboerne i området for at mindske generne fra HOFORs aktiviteter.

Brøndby Kommune planlægger at etablere et nyt ældrecenter i Vesterled. Som led i dette arbejde har HOFOR analyseret forskellige modeller for, hvordan et åbent spildevandsbassin ved Banemarksvej, som er nabo til det kommende ældrecenter, kan omdannes eller flyttes. Der er valgt en løsning, hvor det nærliggende spildevandsbassin ved Folemarksvej udvides, hvilket gør det muligt at nedlægge bassinet ved Banemarkvej. Projekteringen af bassinet ved Folemarkvej er startet, og der er gennemført andre mindre forberedende arbejder i 2022. En spildevandsledning er omlagt, og der er foretaget en sikring af taget på det nuværende bassin ved Banemarksvej.

HOFOR samarbejder med Brøndby og Glostrup Kommuner, Glostrup Forsyning og BIOFOS om klimatilpasningsløsninger for det fælleskloakerede område i kvarteret omkring Søndervangsvej og Østbrovej. BIOFOS ønsker at anlægge et nyt lukket spildevandsbassin ved Tranestien for at aflaste sine ledninger i området. Dette kan samtidig bidrage til klimatilpasningen af kloaksystemet i Brøndby.

Som led i arbejdet med en afløbsstrategi for Brøndby Kommune har HOFOR udarbejdet en række analyser vedr. det samlede kloaksystems funktion. Analyserne skal anvendes til - i samarbejde med Brøndby Kommune - at udpege, hvilke projekter der vil være behov for i de kommende år.

I 2022 blev HOFOR færdig med omlægningen af en række spildevandsledninger i Sdr. Ringvej for at gøre plads til Letbanen.

Tværkommunale å-samarbejder

Brøndby Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som hen over de næste 20 år skal gennemføre de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningsselskaber i samarbejdet. Syv projekter er i gang, og to projekter er i modning. Det første projekt, Haraldsminde i Ballerup, blev afsluttet og vandt DANVAs klimapris i 2021. Ansvaret for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet.

Kapacitetsplanen er blevet evalueret i 2022 jf. aftalen blandt parterne om evaluering hvert 3. år. Der er ikke fremkommet ny viden, der betyder, at Kapacitetsplan 2018 ikke skulle kunne overholde det overordnede formål, hvis den etableres som planlagt. Tilsvarende har parterne ikke fundet grund til at justere fordelingsnøglen for omkostninger og samarbejdsaftalen.

Brøndby Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som hen over de næste 20 år skal gennemføre de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018.

Brøndby Strand, foto: Brøndby Kommune

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Dragør Kommunes knapt 15.000 indbyggere med drikkevand, aftag af spildevand samt håndtering af regnvand.

KORT MED INVESTERINGER

95 liter pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret 0,6 mio.m³ rent drikkevand

14.640 Indbyggere per 31.12.2022

VANDTABSPROCENT

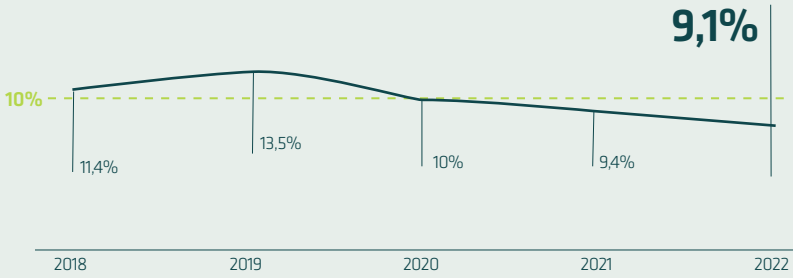

INVESTERINGER

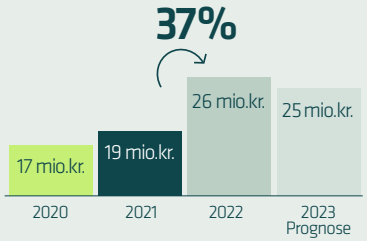

SPILDEVAND: driftstop

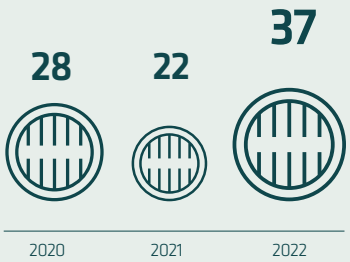

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

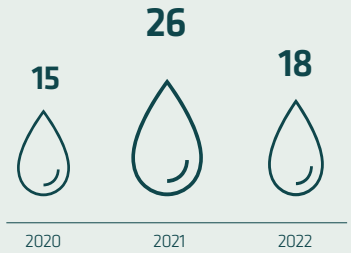

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2022	2021	2022	2021
Nettoomsætning	11.044	10.418	19.002	20.314
Omkostninger	-7.562	-7.835	-11.481	-11.490
Årets resultat	-1.068	-1.500	-2.373	-1.427
Balancesum	128.533	113.814	276.580	282.527
Materielle anlægsaktiver	127.923	113.270	263.229	264.971
Egenkapital	79.613	80.681	216.690	219.063

PRISUDVIKLING (kr./m³)

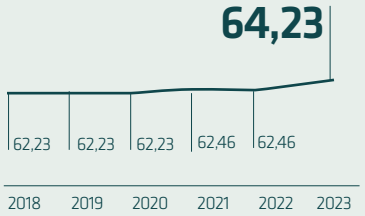

Vandproduktion

Dragør er det eneste af HOFORs forsyningsområder, som ikke har direkte forbindelse til produktionsapparatet tilhørende HOFOR Vand København A/S. Kommunen forsynes fra Tårnby Forsyning, som igen modtager en stor del af sit vand fra HOFOR.

Produktionen på vandværkerne i Dragør har i 2021 og 2022 været præget af tekniske og bakteriologiske problemer. Kombineret med en ny grænseværdi for PFAS har det betydet, at produktionen i 2022 har været på ca. 50.000 m^3.

St. Magleby Vandværk har været ude af drift siden oktober 2021. Der blev etableret en ny boring til St. Magleby kildeplads, men det har desværre vist sig, ikke at være af passende vandkvalitet. Derfor vil boringen blive sløjfet.

Dragør Vandværk har været i drift fra start januar til slut august 2022, dog med et kortvarigt udfald grundet driftsstop i en boring. I august blev det konstateret, at det er påkrævet med et større vedligeholdsarbejde, før den igen kan idriftsættes.

Vandkvaliteten målt i ledningsnet og hos forbruger

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2022 blev der udtaget ni kontroller på forbrugeres taphaner og 74 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 83 prøver var der overskridelser på fem prøver.

En prøve ved forbrugers taphane viste en overskridelse af jern, som ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve udtaget på ledningsnettet. Fire prøver, heraf en udtaget på forbrugers taphane og tre prøver udtaget som dokumentationsprøver, overskred kvalitetskrav for de mikrobiologiske parametre. Prøverne blev udtaget ifm. idriftsættelse af nyrenoverede ledninger. Der blev udtaget opfølgende prøver, indtil overskridelserne ikke kunne genfindes, og myndigheden blev orienteret i henhold til gældende lovgivning. Af de 74 supplerende kontroller blev de 49 udtaget på prøvestedet på Møllevej tæt på St. Magleby Vandværk iht. værkets tilladelse for brug af UV-anlæg.

I 2022 blev der udstedt kogeanbefaling til 31 husstande i et villakvarter i Dragør. Kogeanbefalingen blev udstedt efter højt bakteriefund i rutinemæssige prøver udtaget på midlertidige installationer opsat ifm renovering af drikkevandsledninger i området. Kogeanbefalingen varede i 14 dage.

Blødere vand

Der arbejdes på at anlægge en forsyningsledning til Dragør fra Københavns net. I den forbindelse vil Dragør med tiden modtage blødgjort vand fra HOFOR. Ledningsanlægget forventes at være udført i løbet af 2025, mens det blødgjorte vand forventes at nå Dragør i 2027, når Værket ved Regnemark sættes i drift.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering blev der i 2022 renoveret

Stor nysgerrighed ved Åbent Hus på Dragør Renseanlæg

Gule huse ved havnen i Dragør

ca. 2.100 m vandledning i Lundegård Strandvej, Fasanvænget, Engvej, Markvænget, Peter Petersens Allé, Sophus Falcks Allé og Bag Engvælen. Hen over de seneste år er der desuden udført sektionering af ledningsnettet med etablering af målerbrønde og afskæring af overflødige forbindelser. Målerbrøndene er opkoblet til HOFORs lækageovervågningssystem, "HOMIS". Sektioneringen giver bedre mulighed for at overvåge lækager i systemet, så vandtab mindskes.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2022 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. I samme forbindelse blev der afholdt åbent hus, så forældre, fritidshjem og andre interesserede kunne komme og opleve vores forløb. Vandheltene har været forbi folkeskolerne i Dragør og fortælle 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra, om hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben.

Spildevand

Afløbssystemet i Dragør er baseret på tre systemer. I den centrale del af Dragør by sker afledningen via et traditionelt fællessystem, hvor spildevand og regnvand afledes i én ledning til Dragør renseanlæg. Hovedparten af den resterende del af kommunen er spildevands- og vejvandskloakeret, således at spildevand afledes til Dragør renseanlæg, mens vejvand afledes til vejvandssystemet og udledes til Øresund. Regnvand fra private ejendomme håndteres på egen grund typisk via faskiner. Endelig er der dele af Dragør, hvor alene spildevandet afledes til renseanlæg, mens regnvand fra både vejarealer og privat grund afledes lokalt. Dragør Renseanlæg ejes af HOFOR, men drives af BIOFOS. Regnvandssystemet er indrettet med enkelte regnvandsbassiner.

Geografisk set er Dragør meget flad og beliggende i lav kote over havet. Dette medfører et relativt stort antal pumpestationer. Spildevandssystemet har 44 pumpestationer, og regnvandssystemet har 15 pumpestationer.

Ledningsnettet til spildevand

I 2022 blev der udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service og vedligehold på alle pumpestationer.

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2022 blev der foretaget tv-inspektion af 5.037 m hovedledning og 453 stik, og der blev renoveret 2.066 m hovedledning og 28 stik samt afproppet syv stikledninger.

Geografisk set er Dragør meget flad og beliggende i lav kote over havet. Dette medfører et relativt stort antal pumpestationer. Spildevandssystemet har 44 pumpestationer, og regnvandssystemet har 15 pumpestationer.

HOFOR samarbejder med Dragør Kommune om renovering, idet HOFOR tv-inspicerer kommunens vejbrønde og vejstik samtidig med inspektion af egne ledninger. På baggrund af inspektionen kommer HOFOR med forslag til, hvilke vejbrønde og stik der skal renoveres.

HOFOR er i samarbejde med Dragør Kommune ved at vurdere status og ejerskab for ledningsnettet på Dragør Havn.

Renseanlægget

Driften af renseanlægget er forløbet planmæssigt. HOFOR har udført fem eftersyn/service af efterklaringstanken.

Der har været udført et el-projekt, hvorunder der er blevet skiftet forsyningskabler, tavler og andre elinstallationer for at sikre oppetiden på anlægget. Der er skiftet varmepumper (luft til luft) i laboratoriet og i centrifugebygningen. Dette er foregået i 2021 og 2022. Der er monteret en varmepumpe i administrationsbygningen (luft til luft) for at spare på gassen. Derudover er der skiftet to pumper i mellempumpestation på renseanlægget. HOFOR er i øjeblikket ved at se på, om bundbeluftning på anlægget vil være en god investering.

Klimatilpasning

En række ejendomme i Dragør har hidtil håndteret regnvand på egen grund. På grund af øget nedbør, stigende grundvandsspejl og stigende havvandsspejl bliver det sværere at håndtere regnvand lokalt på egen matrikel. Derudover udgør indsivende grundvand to tredjedele af det vand, der behandles på Dragør Renseanlæg.

Som led i arbejdet med en afløbsstrategi for Dragør Kommune har HOFOR udarbejdet en række analyser vedr. det samlede kloaksystems funktion. Analyserne skal anvendes til - i samarbejde med Dragør Kommune - at udpege hvilke projekter, der vil være behov for i de kommende år.

Endelig har HOFOR bidraget til udarbejdelsen af en ny spildevandsplan for Dragør Kommune.

Dragør på en efterårsdag

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Herlev Kommunes 29.000 indbyggere med drikkevand, aftag af spildevand samt håndtering af regnvand.

KORT MED INVESTERINGER

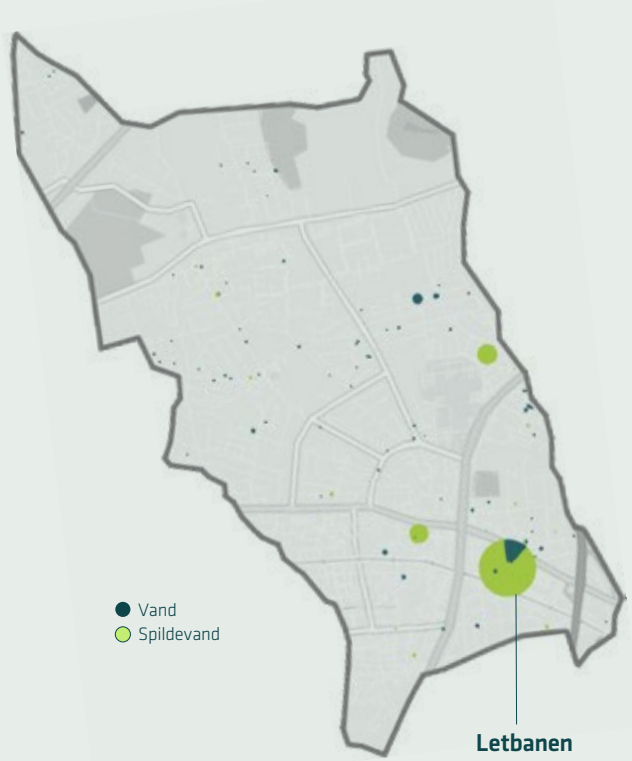

Letbanen
Der er i perioden realiseret 12 mio. kr. på ledningsomlægning ifm. letbanen

107 liter pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret 1,5 mio.m³ rent drikkevand

28.867
Indbyggere per 31.12.2022

VANDTABSPROCENT

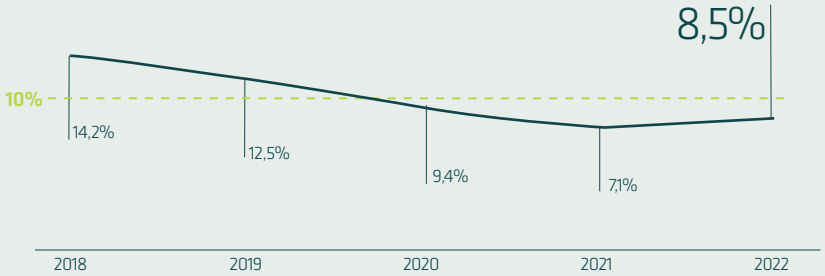

INVESTERINGER

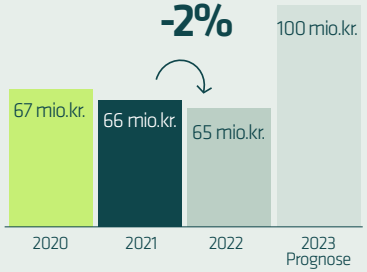

SPILDEVAND: driftstop

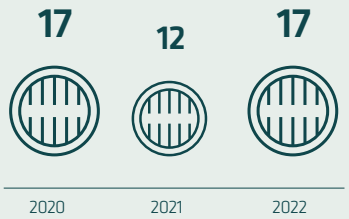

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

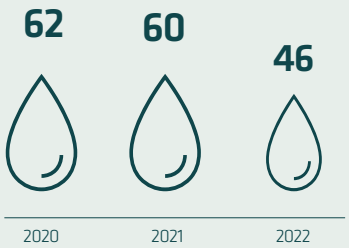

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2022	2021	2022	2021
Nettoomsætning	16.446	16.980	39.169	40.120
Omkostninger	-15.715	-13.918	-24.432	-25.617
Årets resultat	-4.910	-2.631	-6.951	-5.349
Balancesum	219.036	194.534	653.124	627.435
Materielle anlægsaktiver	214.939	182.796	627.217	619.138
Egenkapital	99.899	104.809	459.090	466.041

PRISUDVIKLING (kr./m³)

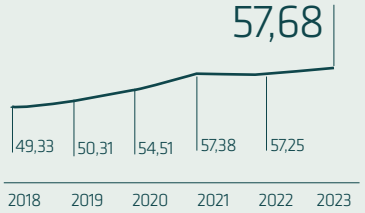

Vandproduktion

Drikkevandet leveres fra de regionale værker ved Slangerup, Søndersø, Lejre og Marbjerg.

Vandkvaliteten målt i ledningsnettet og hos forbruger

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2022 blev der som en del af den planlagte prøvetagning udtaget 20 kontroller på forbrugeres taphaner og 36 supplerende kontroller på ledningsnettet. Af disse prøver var der to prøver udtaget på forbrugeres taphaner med overskridelser af de mikrobiologiske parametre, som ikke kunne genfindes i de tilhørende dokumentationsprøver udtaget på ledningsnettet.

I 2022 var der en større drikkevandsforurening på ledningsnettet i Herlev Kommune, der medførte, at borgerne i dele af kommunen var omfattet af en anbefaling om at koge drikkevandet inden brug. Forureningen blev lokaliseret til HOFORs nødforbindelse fra Gladsaxe, og den er nu midlertidigt lukket fra. Den bliver ikke taget i brug igen, før den er renset, og en skærpet overvågning af vandkvaliteten viser, at vandet er rent. I forbindelse med forureningen i Herlev blev der udtaget 361 ekstra prøver på ledningsnettet, hvoraf 46 prøver overskred kvalitetskrav for de mikrobiologiske parametre.

I 2022 var der desuden en forurening på Værket ved Lejre, som leverer vand til den sydlige del af Herlev. Forureningen blev hurtigt fundet og havde ikke en konsekvens for kunderne i form af f.eks. en kogeanbefaling eller begrænsning af brug af vandet. To prøver udtaget på ledningsnettet viste overskridelse på de mikrobiologiske parametre og kunne henføres til sagen fra Værket ved Lejre. Der blev udtaget opfølgende prøver, indtil overskridelserne ikke kunne genfindes. Myndighederne blev orienteret om overskridelserne i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

I den sydlige del af Herlev har vandet været delvist blødgjort, siden Værket ved Marbjerg begyndte at levere blødgjort vand i 2021. Kunderne i den sydlige del kan se frem til at få markant blødere vand fra 2024, når Værket ved Gevninge sættes i drift. Den nordlige del af Herlev får vand fra bl.a. Værket ved Søndersø, der i 2022 også begyndte at levere blødgjort vand.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering blev der i 2022 renoveret ca. 5.100 m. vandledning i følgende områder: Ederlandsvej, Rødhættevej, Havlykkevej, Buderupvej, Flintingevej, Sjælstoftevej, Rubinvej, Smaragdvej, Tokkerupvej, Rørbækvej, Topasvej, Opalvej, Kantatevej, Fagotvej, Felevej, Gigistien, Violinvej og Viemosevej.

Derudover blev der i 2022 påbegyndt omlægninger af vandledninger i forbindelse med byggemodningsprojekter på hhv. Lyskær og Krogestykket. Begge projekter afsluttes i primo 2023.

Udsigt til vandtårnet fra Kildegården, foto: Herlev Kommune

Herlevs sydlige forsyningsområde, Mileparken, Herlev Hovedgade og Hanevad er testområde for et femårigt projekt, der støttes af det Miljøteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP).

Projektet skal undersøge, om vandtabet kan nedbringes yderligere i området ved at kombinere flere datakilder. I Mileparken, Herlev Hovedgade og Hanevad blev der i 2017-2019 installeret online forbrugsaflæsning og opsamlet støjdata fra ventilerne. Alle data bliver samlet i "HOMIS" for at undersøge, om der kan foretages en automatisk lækage-søgning ved at kombinere data. I 2020/2021 blev den nordlige sektion, Gl. Klausdalsbrovej, også en del af LEAKman-projektet, der er et branchesamarbejde, der skal udvikle ny teknologi for at undgå vandspild. I dette område bliver en ny type online målere afprøvet. Målerne kan udover almindelig fjernaflæsning også lytte efter lækager på jordledninger.

I 2022 blev der installeret fjernaflæsning i de fire resterende sektioner i Herlev med undtagelse af store forbrugsmålere, som allerede var installeret.

Sommerliv i bymidten, foto: Herlev Kommune

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i år haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. I samme forbindelse blev der afholdt åbent hus, så forældre, fritidshjem og andre interesserede kunne komme og opleve vores forløb. Vandheltene har været forbi folkeskolerne i Herlev og fortælle 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra, om hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben. Vandheltene deltog i år ved Herlevs klimafestival.

Spildevand

I Herlev ledes spildevandet til tre forskellige renseanlæg. Fra den østlige del af kommunen ledes spildevand og regnvand i fælleskloakker til Renseanlæg Damhusåen. I den vestlige del ledes spildevandet syd for Klausdalsbrovej til BIOFOS' Renseanlæg Avedøre og nord for Klausdalsbrovej til Måløv Rens. Ca. 30 % er fælleskloakeret og 70 % er separatkloakeret. Regnvandssystemet er indrettet med et større antal åbne og lukkede regnvandsbassiner.

Geografisk set har Herlev en jævn hældning, hvilket begrænser antallet af pumpestationer. Spildevandssystemet har fem pumpestationer, og regnvandssystemet har en pumpestation.

Bassiner mv.

Der blev udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer.

Regnvandsbassinet ved Hyldemosen 2 forventes oprenset i 2023.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2022 blev der foretaget tv-inspektion af 18.003 m hovedledning og 1.096 stik, og der blev renoveret 4.306 m hovedledning og 85 stik samt afproppet ti stikledninger.

Klimatilpasning

HOFOR er i gang med at implementere Spildevands- og Skybrudsplan, og begge planer bliver konkretiseret i masterplaner, der sikrer den hydrauliske sammenhæng i de enkelte områder samt sammenhæng mellem kloaknet og skybrudsinfrastruktur.

Herlev Kommunes vision for Erhvervskvarteret er i 2022 konkretiseret i dellokalplaner. For at kunne omstille afløbssystemet til fremtidens håndtering af vand frem mod en fortættet, grøn og levende bydel,

Projekt for afhjælpning af udfordringer i Musikkvarteret er i designfasen og overgår til projektering i 2023. Der er etableret en følgegruppe af repræsentanter fra kvarterets beboere, kommunen og HOFOR.

Elverparken i Herlev, foto: Herlev Kommune

er det besluttet, at der i 2023 udarbejdes en masterplan for Erhvervskvarteret.

Implementering af Masterplan Herlev Øst er i gang. Delprojekter inddrages bl.a. i Kagsåparkens Regnvandsprojekt, som i 2022 afslutter design- og projekteringsfasen. Anlæg startes i 2023.

Projekt for afhjælpning af udfordringer i Musikkvarteret er i designfasen og overgår til projektering i 2023. Der er etableret en følgegruppe af repræsentanter fra kvarterets beboere, kommunen og HOFOR, som mødes til gensidig orientering ca. hvert halve år i hele projektets levetid.

Højtstående grundvand

I den sydlige del af Herlev Kommune oplever borgere og virksomheder problemer med det overfladenære grundvand – et problem, der også opleves generelt rundt i landet. Kommunen og HOFOR har understøttet DANVA og KL i en årrække for at få ændret lovgivningen om ansvarsfordelingen. Forventningen var, at dette ville være et lovforslag i efteråret 2022, hvilket blev udsat pga. valget.

Tværgående å-samarbejder

Herlev Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som hen over de næste 20 år skal gennemføre de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningsselskaber i samarbejdet. Syv projekter er i gang, og to projekter er i modning. Det første projekt, Haraldsminde i Ballerup, blev afsluttet og vandt DANVAs klimapris i 2021.

Ansvaret for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Herlev Kommune er sammen med HOFOR direkte involveret i tre projekter: Kagsåens Regnvandsprojekt sammen med Gladsaxe Kommune og Novafos, Kagsmosen sammen med Rødovre Kommune og Københavns Kommune samt Nedre Kagså sammen med Gladsaxe, Novafos og Københavns Kommune. Endvidere indgår Herlev Kommune i modningen af tre projekter i Sømose Å i samarbejde med Ballerup Kommune og Novafos. Modningen er påbegyndt i 2022.

Kapacitetsplanen er blevet evalueret i 2022 jf. aftalen blandt parterne om evaluering hvert 3. år. Der er ikke fremkommet ny viden, der betyder, at Kapacitetsplan 2018 ikke skulle kunne overholde det overordnede formål, hvis den etableres som planlagt. Tilsvarende har parterne ikke fundet grund til at justere fordelingsnøglen for omkostninger og samarbejdsaftalen.

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Hvidovre Kommunes 53.000 indbyggere med drikkevand, aftag af spildevand, håndtering af regnvand.

KORT MED INVESTERINGER

102 liter pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret 3,1 mio.m³ rent drikkevand

53.267 Indbyggere per 31.12.2022

VANDTABSPROCENT

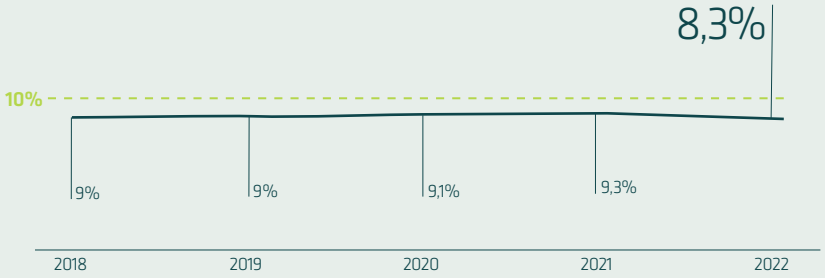

INVESTERINGER

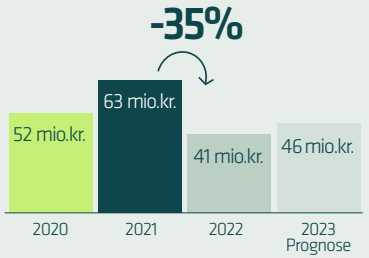

SPILDEVAND: driftstop

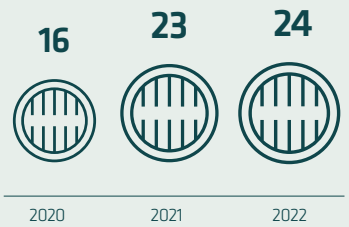

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

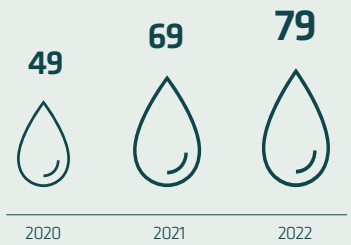

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2022	2021	2022	2021
Nettoomsætning	29.016	30.333	82.540	93.221
Omkostninger	-26.368	-28.872	-37.514	-38.617
Årets resultat	-2.951	-8.975	-1.723	913
Balancesum	315.040	309.435	1.753.244	1.733.039
Materielle anlægsaktiver	296.568	277.915	1.571.764	1.623.856
Egenkapital	231.063	234.014	996.468	998.191

PRISUDVIKLING (kr./m³)

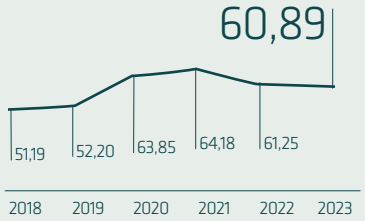

Sommerdag i Hvidovre, foto: Hvidovre Kommune

Vandproduktion

I 2021 er der taget beslutning om at frakoble kulfiltrene og robustgøre blandeanlægget på Hvidovre Vandværk, da kvalitetskriterierne for miljøfremmede stoffer kan overholdes ved opblanding med vand fra Værket ved Regnemark. Hvidovre Vandværk har i den forbindelse været ude at drift under ombygningen, men blev sat i drift i april 2022.

HOFOR har etableret to nye boringer i Avedøreområdet. En undersøgelse i boringerne viser, at de både mht. kapacitet og kvalitet kan anvendes til drikkevand. HOFOR har ansøgt Hvidovre Kommune om tilladelse til at inddrage boringerne til produktion af drikkevand på Hvidovre Vandværk. HOFOR har modtaget tilladelsen i december 2022, og der vil blive etableret en råvandsledning til vandværket i 2023.

Vandkvaliteten målt i ledningsnettet og hos forbrugerne

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2022 blev der udtaget 34 kontroller ved forbrugeres taphane og 62 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 96 prøver var der overskridelser på tre prøver. De tre prøver var udtaget ved forbrugeres taphane og viste overskridelser af jern, som ikke kunne genfindes i de tilhørende dokumentationsprøver udtaget på ledningsnettet. En af prøverne udtaget ved en forbrugers taphane viste derudover en overskridelse på de mikrobiologiske parametre, som heller ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve. Myndigheden blev orienteret i henhold til gældende lovgivning.

Blødere Vand

Vandet hos kunderne i Hvidovre vil over de kommende år blive gradvist blødere efterhånden som flere af de værker, der leverer vand til Hvidovre, får indført blødgøring. Det gælder især Værket ved Thorsbro, der sættes i drift i 2023 og Værket ved Regnemark, der sættes i drift i 2027.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering er der i 2022 renoveret 1.350 m. vandledning på Tureby Allé, Glimvej, Ulsevej, Valorevej og en sti mellem Ulsevej og Brostykkevej. På Avedøre Holme er udskiftningen af sektionsventiler afsluttet. På Hvidovre Vandværk er der lavet arbejde, således at blandevand fra Station 3 kunne ledes direkte i rentvandstanken på Værket.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2022 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. I samme forbindelse blev

der afholdt åbent hus, så forældre, fritidshjem og andre interesserede kunne komme og opleve vores forløb. Vandheltene har været forbi folkeskolerne i Hvidovre og fortælle 1. og 2. klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra, om hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben.

Spildevand

Den sydvestlige del af Hvidovre Kommune er separatkloakeret, hvor spildevandet ledes til BIOFOS' Renseanlæg Avedøre, mens regnvandet ledes til Fæstningskanalen. Den øvrige del af kommunen er fælleskloakeret, hvor spildevand og regnvand samlet ledes til Renseanlæg Damhusåen. Regnvandssystemet er indrettet med et mindre antal – åbne og lukkede – regnvandsbassiner.

Geografisk set er Hvidovre relativt flad, hvilket medfører et større antal pumpestationer, der indgår i spildevandssystemet og regnvandssystemet.

Skulptur ved Hvidovre Rådhus, foto: Hvidovre Kommune

HOFOR har i 2022 udarbejdet en afløbsstrategi, der sætter en langsigtet retning for den fremtidige udvikling af det samlede afløbssystem i Hvidovre Kommune. Afløbsstrategien bygger på en række analyser, herunder en hydraulisk basisanalyse, der giver et overordnet billede af, hvor i kommunen der er kapacitetsudfordringer i det eksisterende afløbssystem. På baggrund af afløbsstrategien planlægger HOFOR over de næste år at igangsætte to til tre masterplaner med konkretisering af løsningstiltag, der understøtter udviklingen af et fortsat robust afløbssystem i Hvidovre Kommune.

Bassiner mv.

Der blev udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer. På Spildevandspumpestation Høvedstensvej (materielgård) er begge spildvandspumper renoveret, og Åmarkens Pumpestation har fået renoveret to spildevands-pumper. Østre Landkanals Regnvandspumpestation har fået udskiftet fire pumper.
Der er fortsat mindre udledning af spildevand til Rebæk Sø fra Rødovre og Hvidovre Kommune, og der arbejdes stadig på at løse problemet fra begge kommuners side.

Ledningsnettet til spildevand

I 2022 blev der foretaget tv-inspektion af 38.106 m hovedledning og 2.175 stik, og der blev renoveret 1.759 m hovedledning og 57 stik samt afproppet 46 stikledninger.

Klimatilpasning

Hvidovre Kommune godkender en ny spildevandsplan i starten af 2023. Spildevandsplanen og andre kommunale politikker, der omhandler klimatilpasningstiltag, bliver implementeret gennem HOFORs afløbsstrategi for kommunen. Afløbsstrategien sikrer en helhedsorienteret og langsigtet klimatilpasning af kommunens afløbssystem.

Der er pr. 1. januar 2021 implementeret ny lovgivning, der regulerer forsyningsselskabernes muligheder for investering i klimatilpasning. Forsyningernes investeringer skal være samfundsøkonomisk omkostningseffektive, hvilket vil sige, at nye investeringer i klimatilpasning af afløbssystemet ikke må overstige de potentielle skadesomkostninger i det relevante opland.

Som noget nyt kan forsyningen finansiere 100 % af løsningen op til det beregnede serviceniveau mod 75 % tidligere.

HOFOR har i 2022 gennemført indledende beregninger for et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau for det fælleskloakerede opland i Hvidovre Øst. Beregningerne omfatter bl.a. boligområdet Risbjergkvarteret. Konklusionen fra beregningerne er, at det ikke er samfunds-

økonomisk rentabelt at sikre området udover eksisterende serviceniveau (Skrift 27). Det er forventningen, at lignende konklusion vil gælde for de resterende oplande i kommunen.

HOFOR har i 2022 haft fokus på, at der i det fremtidige arbejde med klimatilpasning jf. kommunens politik, skal lægges vægt på, at der ved klimatilpasningstiltag tages hensyn til rekreative interesser, by- og landskabsarkitektoniske værdier samt hensyn til de begrænsede nedsivningsmuligheder og de samlede grundvandsinteresser. HOFOR bidrager med vurdering af grundlag og evt. medfinansiering af kommunale og private projekter.
Arbejdet fortsætter i 2023.

Tværkommunale å-samarbejder
Hvidovre Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som hen over de næste 20 år skal gennemføre de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningsselskaber i samarbejdet. Syv projekter er i gang, og to projekter er i modning. Det første projekt, Haraldsminde i Ballerup, blev afsluttet og vandt DANVAs klimapris i 2021.

Ansvaret for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Hvidovre Kommune indgår i arbejdet med et projekt i Vigerslevparken på grænsen mellem København og Hvidovre, hvor naturgenopretning og skybrudshåndtering forenes. Projektet gennemføres af Københavns Kommune i tæt samarbejde med Hvidovre Kommune og HOFOR. Kapacitetsplanen er blevet evalueret i 2022 jf. aftalen blandt parterne om evaluering hvert 3. år. Der er ikke fremkommet ny viden, der betyder, at Kapacitetsplan 2018 ikke skulle kunne overholde det overordnede formål, hvis den etableres som planlagt. Tilsvarende har parterne ikke fundet grund til at justere fordelingsnøglen for omkostninger og samarbejdsaftalen.

Kajakroere i Hvidovre, foto: Hvidovre Kommune

Hvidovre Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som hen over de næste 20 år skal gennemføre de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018.

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Københavns Kommunes ca. 650.000 borgere med drikkevand og står for håndteringen af regnvand samt spildevand.

KORT MED INVESTERINGER

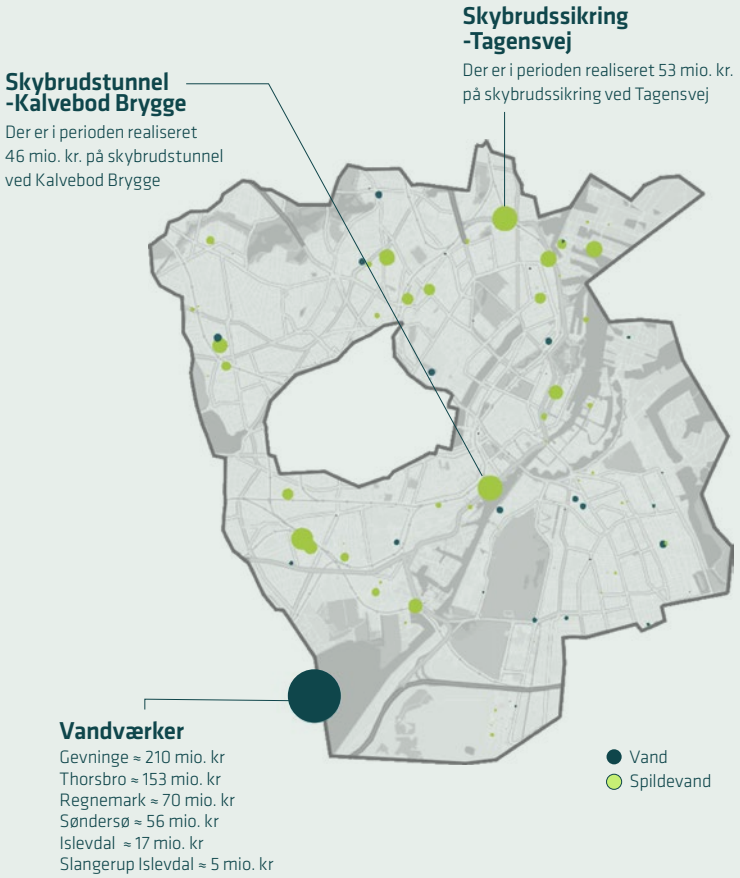

102 liter pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret 30,5 mio.m³ rent drikkevand

644.431 Indbyggere per 31.12.2022

VANDTABSPROCENT

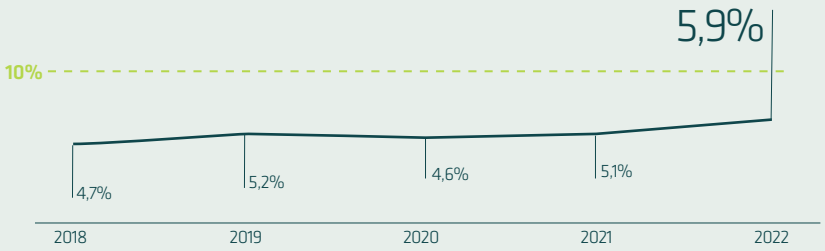

INVESTERINGER

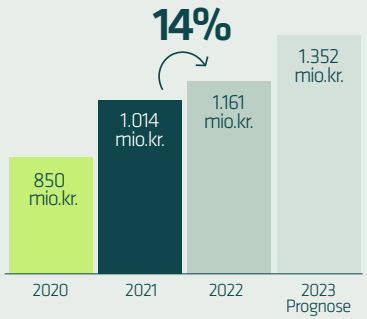

SPILDEVAND: driftstop

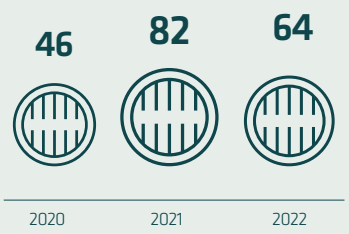

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

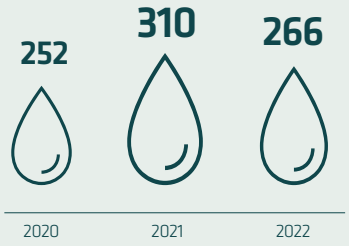

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2022	2021	2022	2021
Nettoomsætning	341.857	374.375	523.893	528.462
Omkostninger	-269.948	-230.230	-373.967	-372.229
Årets resultat	-59.976	-3.739	-72.430	-54.649
Balancesum	5.158.151	4.364.582	7.824.986	7.393.331
Materielle anlægsaktiver	4.918.847	4.306.534	6.758.280	6.466.931
Egenkapital	1.117.675	1.162.383	2.187.797	2.233.054

PRISUDVIKLING (kr./m³)

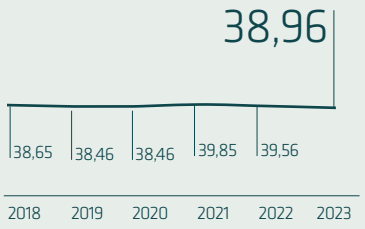

Vandproduktion

København forsynes fra syv regionale vandværker. Tilsammen er der i 2022 produceret ca. 50,6 mio. m^3 vand på disse værker. Heraf distribueres ca. 30 mio. m^3 i Københavns Kommune.

Derudover leverer HOFORs regionale vandværker ca. 21 mio. m^3 drikkevand til en række forsyningsselskaber i omegnen af København. Endvidere leverer HOFOR vand til en større privat virksomhed i Køge Kommune og gennem denne virksomhed en backupaftale med det lokale Lille Skensved Vandværk.

HOFOR har gensidige backupaftaler med forsyningsselskaberne Novafos og Fors.

Indvindingen til de syv vandværker sker fra ca. 500 indvindingsboringer fordelt på 48 kildepladser over store dele af Sjælland.

Det er HOFOR Vand København, som har indvindingstilladelserne på de regionale kildepladser, hvorfra der leveres vand til størstedelen af HOFORs forsyningsområde. Der foreligger 48 indvindingstilladelser svarende til en samlet tilladelse på 70,05 mio. m^3 pr. år.

HOFOR arbejder efter en renoveringsplan for kildepladser. Der pågår en løbende totalrenovering af udvalgte kildepladser, og vandindvindingen omlægges fra hævertanlæg til dykpumpeanlæg under hensyn til vilkårene i indvindingstilladelserne. I 2022 er de to nyrenoverede kildepladser, Ramsø Kildeplads som leverer råvand til Værket ved Lejre og Tibberup Kildeplads som leverer råvand til Værket ved Søndersø, sat i drift. De to kildepladser, Thorsbro D Kildeplads, og Thorslunde Kildeplads som begge leverer råvand til Værket ved Thorsbro, står ligeledes klar til i idriftsættelse, når det nye værk sættes i drift.

Anlægs- og borearbejde i forbindelse med renoveringen er blevet gennemført på de to kildepladser Hule Mølle Kildeplads, som leverer råvand til Værket ved Lejre og Attemose Kildeplads, som leverer råvand til Værket ved Slangerup.

I 2022 er der igangsat plan-, analyse- og myndighedsarbejde med henblik på renovering af yderligere syv kildepladser de kommende år, bl.a. på Svenstrup og Vigersted Kildepladser, som leverer vand til Værket ved Regnemark og Havdrup Kildeplads, som leverer vand til Værket ved Thorsbro. HOFOR arbejder med at etablere en ny kildeplads til Værket ved Islevbro. Kildepladsen skal etableres i Vestskoven i Albertslund Kommune. I 2022 er der udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for projektet, og det forventes, at der kan foreligge en tilladelse til projektet med udgangen af 2023.

Vandkvalitet i ledningsnettet og hos forbrugerne

Kvaliteten af drikkevandet i led-

København forsynes fra syv regionale vandværker. Tilsammen er der i 2022 produceret ca. 50,6 mio. m^3 vand på disse værker.

Altanliv i København

I september 2022 gik Værket ved Søndersø i drift med blødere vand, hvormed hårdheden er blevet reduceret for en del af kunderne, hovedsageligt i den nordlige del af kommunen. Ifølge den nuværende tidsplan vil blødere vand være helt udrullet i København i 2029.

ningsnettet er generelt god. I 2022 blev der udtaget 307 kontroller på forbrugeres taphaner og 773 supplerende kontroller på ledningsnettet. På forbrugernes taphaner var der ni overskridelser af mikrobiologiske parametre og 19 overskridelser på jern og/eller turbiditet. En prøve ved forbrugers taphane viste en overskridelse af ammonium, som ikke kunne genfindes i opfølgende prøve. En prøve ved forbrugers taphane havde en afvigende lugt, som blev genfundet i den tilhørende dokumentationsprøve, hvorfor der blev udtaget opfølgende prøver, som ikke havde en afvigende lugt. Tre prøver udtaget på ledningsnettet overskred kvalitetskrav for jern, en prøve overskred kvalitetskrav for turbiditet, og en prøve overskred kvalitetskrav for mangan. Overskridelserne kunne ikke genfindes ved opfølgende prøver.

I 2022 var der en forurening på Værket ved Lejre, som leverer vand til København. Forureningen blev hurtigt fundet og havde ikke en konsekvens for kunderne i form af fx en kogeanbefaling eller begrænsning af brug af vandet. Syv prøver udtaget på ledningsnettet viste overskridelse på de mikrobiologiske parametre. Seks af disse overskridelser kunne henføres til sagen fra Værket ved Lejre. Der blev udtaget opfølgende prøver indtil overskridelserne ikke kunne genfindes. Myndigheden blev orienteret i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

De regionale værker er under modernisering og samtidig indføres blødgøringsanlæg. Tidsplanen for værksmoderniseringen og udrulningen af blødere vand strækker sig over en længere årrække. I september 2022 gik Værket ved Søndersø i drift med blødere vand, hvormed hårdheden er blevet reduceret for en del af kunderne, hovedsageligt i den nordlige del af kommunen. Ifølge den nuværende tidsplan vil blødere vand være helt udrullet i København i 2029.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering er der renoveret 6,77 km vandforsyningsledninger i Kongens Enghave, Sundby Øster, Vanløse, på Amagerbro, Bispebjerg, Nørrebro, Indre By og Østerbro.

Herudover er forsyningsledninger omlagt eller nyetableret i forbindelse med byudvikling ved Molestien, Enghave Brygge, Fælledby og i Nordhavnsområdet. Arbejdet i de tre sidstnævnte områder fortsætter i 2023.

Ydermere har der været omlægninger af en vandtransmissionsledning i Vanløse (ca. 150 m ø900 mm PE-ledning) i forbindelse med et skoleprojekt og omlægning af transmissionsledning i Artillerivej, Axel Heides Gade og Island Brygge for at optimere forsyningssikkerheden (ca. 340 m ø315 mm PE-ledning).

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2022 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. I samme forbindelse blev der afholdt åbent hus, så forældre, fritidshjem og andre interesserede kunne komme og opleve vores forløb. Vandheltene har været forbi folkeskoler i København og fortælle 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandsparerråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra, om hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben.

Spildevand

Afløbssystemet i København er overvejende fælleskloakeret. Nogle områder, særligt langs havnen og i Ørestad er separeret i et spildevandssystem og et regnvandssystem. Fællessystemet er indrettet med et større antal lukkede forsinkelsesbassiner for at sikre badevandskvaliteten i havnen.

Spildevand og regnvand afledes gennem ca. 37.000 stikledninger og godt 1.300 km hovedkloakker. Geografisk set er København relativt flad, hvilket nødvendiggør et meget stort antal pumpestationer. Spildevandssystemet har 80 pumpestationer inklusive tømmestationer fra forsinkelsesbassiner samt 28 regnvandspumpestationer.

Spildevandet renses på BIOFOS' to renseanlæg Damhusåen og Lynetten.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2022 blev der foretaget tv-inspektion af 47.313 m spildevandsledninger og 2.843 stik, og der blev renoveret 1.265 m hovedledning samt 96 stik og foretaget 47 afpropninger.

Byudviklingen i København medfører en række større ledningsarbejder, herunder i Ørestad og Enghave Brygge. En fremtidig pumpestation i Kranparken er under udførelse. Dette arbejde koordineres med By & Havn og HOFORs øvrige forsyningsarter. Ledningen fra Pst. Strandvænget

gennem Østbanegade er idriftsat. Dermed minimeres planlagte udledninger af urenset spildevand til Øresund i tørvejr.

Bassiner mv.
I 2021 blev der også udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere, og der er gennemført årlig service på alle pumpestationer.

Sammen med BIOFOS har HOFOR udviklet nogle samstyringsprojekter, hvor der arbejdes hen mod at udnytte kapacitet i ledningssystemerne bedst muligt, for at mindske belastningen af rensningsanlæggene.

Klimatilpasning
HOFOR samarbejder med Københavns Kommune om skybrudssikring af byen. Den samlede pakke til klima- og skybrudssikring på ca. 300 medfinansieringsprojekter samt ca. 50 spildevandstekniske projekter er vedtaget i Københavns Borgerrepræsentation. Der er frem til udgangen af 2022 gennemført 49 projekter, hvoraf ti er medfinansieringsprojekter og 16 er projekter i private grundejerforeninger, de såkaldte grønne veje og projekter i gårdhaver.

HOFOR-tekniker på besøg hos kunde

I sydhavnskvarteret har HOFOR sammen med Københavns Kommune igangsat projektet Karens Minde-Aksen, som skal lede skybrudsvand til skybrudsbassiner på overfladen samt lede vandet videre ud i Kalveboderne, hvis det regner meget kraftigt. Projektet forventes afsluttet primo 2023.

I 2022 er to gårdhaveprojekter afsluttet på henholdsvis Tomsgårdsvej og Nattergalevej. Projekterne er et samarbejde mellem HOFOR, Københavns Kommune og boligforeningerne og består af et grønt byrum med et regnvandssystem, der aflaster kloakkerne under skybrud. Med de to, der er afsluttet i år, er der i alt tre gårdhaveprojekter.

Københavns Kommunes skybrudsplan fra 2012 beskriver en række indsatser og målsætninger, som efterfølgende er blevet konkretiseret i syv vandoplande. Der arbejdes med konkretiseringen i masterplaner, som skal sikre en robust og rettidig rammesætning af skybrudsprojekterne inden for samme område. Skybrudsprojekter er vandteknisk forbundne over større områder, og derfor er det nødvendigt at finde en samlet løsning for projekter, som er i samme område. I 2022 er to masterplaner afsluttet. De omfatter samlet 13 projekter, hvoraf nogle skal konkretiseres yderligere på et senere tidspunkt. Masterplanerne skal bl.a. sikre den hydrauliske sammenhæng i de enkelte områder og sikre sammenhæng mellem kloaknet og skybrudsinfrastruktur. I forbindelse med udarbejdelse af masterplanerne indgår kloakstrategierne, som blev afsluttet i 2020.

Målet med skybrudsplanen er over årene frem til 2035 at sikre byen, hvor veje, pladser og grønne områder tænkes indrettet til håndtering af store vandmængder under skybrud, uden at det skal gå ud over byens normale funktion i tørvejr. Derudover skal der anlægges tunneler til afledning af skybrudsvand fra lavtliggende områder ud til Københavns Havn eller Øresund. HOFOR er gået i gang med planlægningen og projekteringen af disse tunneler. To tunneler på Østerbro er færdige. Miljøkonsekvensvurdering er i gang for Valby Skybrudstunnel, og der udarbejdes supplerende miljøkonsekvensvurdering for Svanemøllen Skybrudstunnel. Borearbejdet på Kalvebod Brygge Skybrudstunnel igangsættes ultimo 2022 og ibrugtagning forventes ultimo 2026.

Tværkommunale å-samarbejder
København Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som hen over de næste 20 år skal gennemføre de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningsselskaber i samarbejdet. Syv projekter er i gang, og to projekter er i modning. Det første projekt, Haraldsminde i Ballerup, blev afsluttet og vandt DANVAs klimapris i 2021.

Ansvaret for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Københavns Kommune gennemfører sammen med Hvidovre Kommune og HOFOR et større projekt i Vigerslevparken, hvor naturgenopretning og skybrudssikring forenes. Københavns Kommune gennemfører også projektet "Kagsmosen" i samarbejde med Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Gladsaxe Kommune, Novafos og HOFOR samt deltager i projektet "Nedre Kagså", der gennemføres af HOFOR.

Kapacitetsplanen er blevet evalueret i 2022 jf. aftalen blandt parterne om evaluering hvert 3. år. Der er ikke fremkommet ny viden, der betyder, at Kapacitetsplan 2018 ikke skulle kunne overholde det overordnede formål, hvis den etableres som planlagt. Tilsvarende har parterne ikke fundet grund til at justere fordelingsnøglen for omkostninger og samarbejdsaftalen.

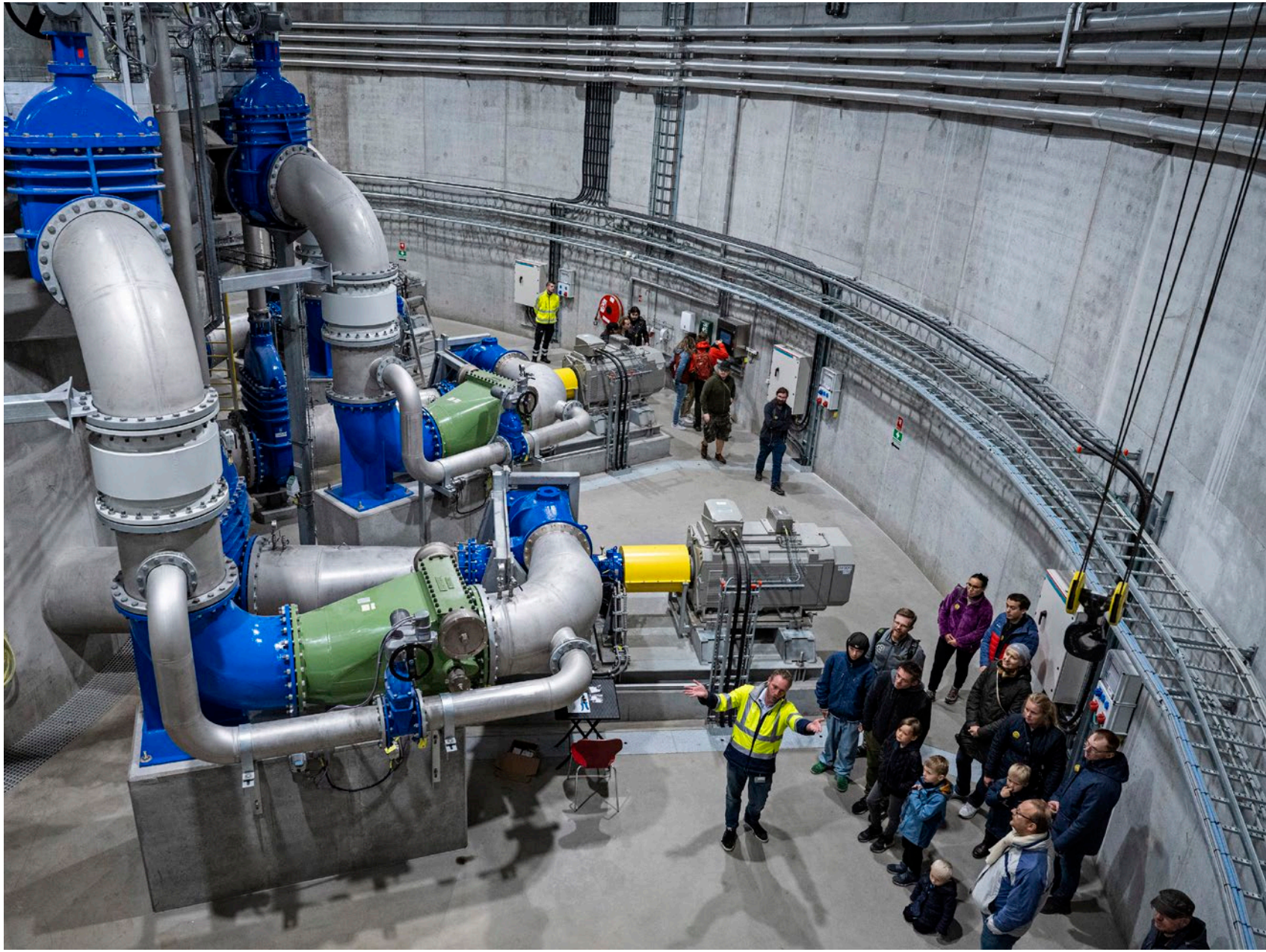

Kulturnatten 2022 på Kløvermarken Pumpestation på Amager

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Rødovre Kommunes 42.000 borgere med drikkevand og aftag af spildevand samt håndtering af regnvand.

92 liter pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret 1,8 mio.m³ rent drikkevand

41.382 Indbyggere per 31.12.2022

VANDTABSPROCENT

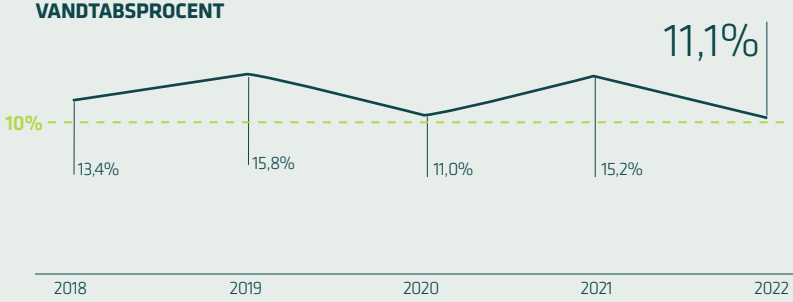

KORT MED INVESTERINGER

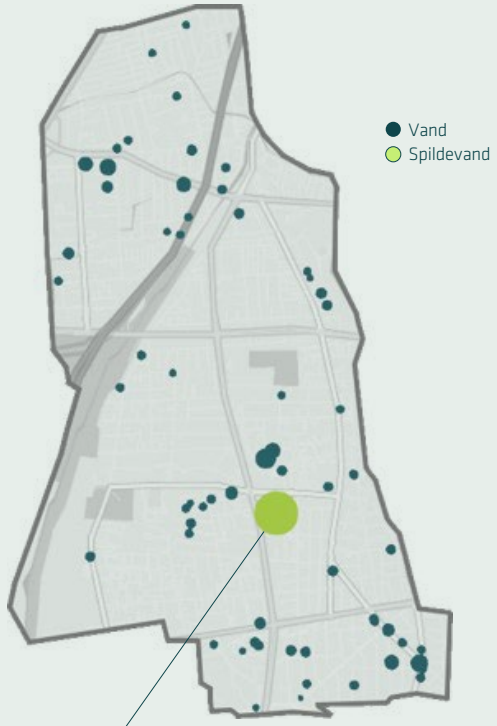

Skybrudssti - Islevdal erhvervskvarter

Der er i perioden realiseret 1 mio. kr. på Skybrudssti ved Islevdal erhvervskvarter

INVESTERINGER

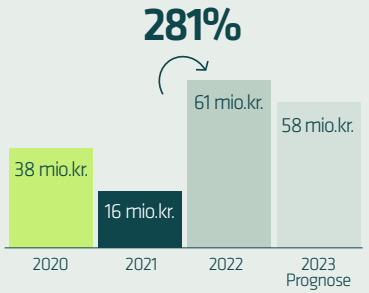

SPILDEVAND: driftstop

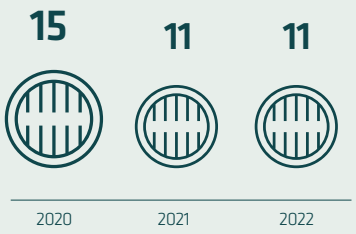

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

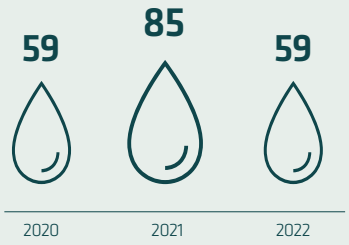

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2022	2021	2022	2021
Nettoomsætning	19.179	19.801	31.257	39.102
Omkostninger	-15.814	-17.884	-21.964	-24.295
Årets resultat	-3.850	-3.435	-5.232	-2.157
Balancesum	206.031	194.956	420.168	423.256
Materielle anlægsaktiver	202.227	157.502	363.682	365.290
Egenkapital	110.672	114.522	303.198	308.430

PRISUDVIKLING (kr./m³)

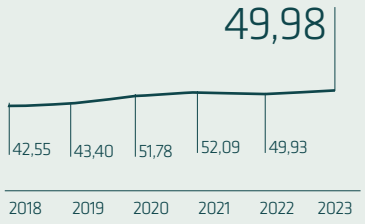

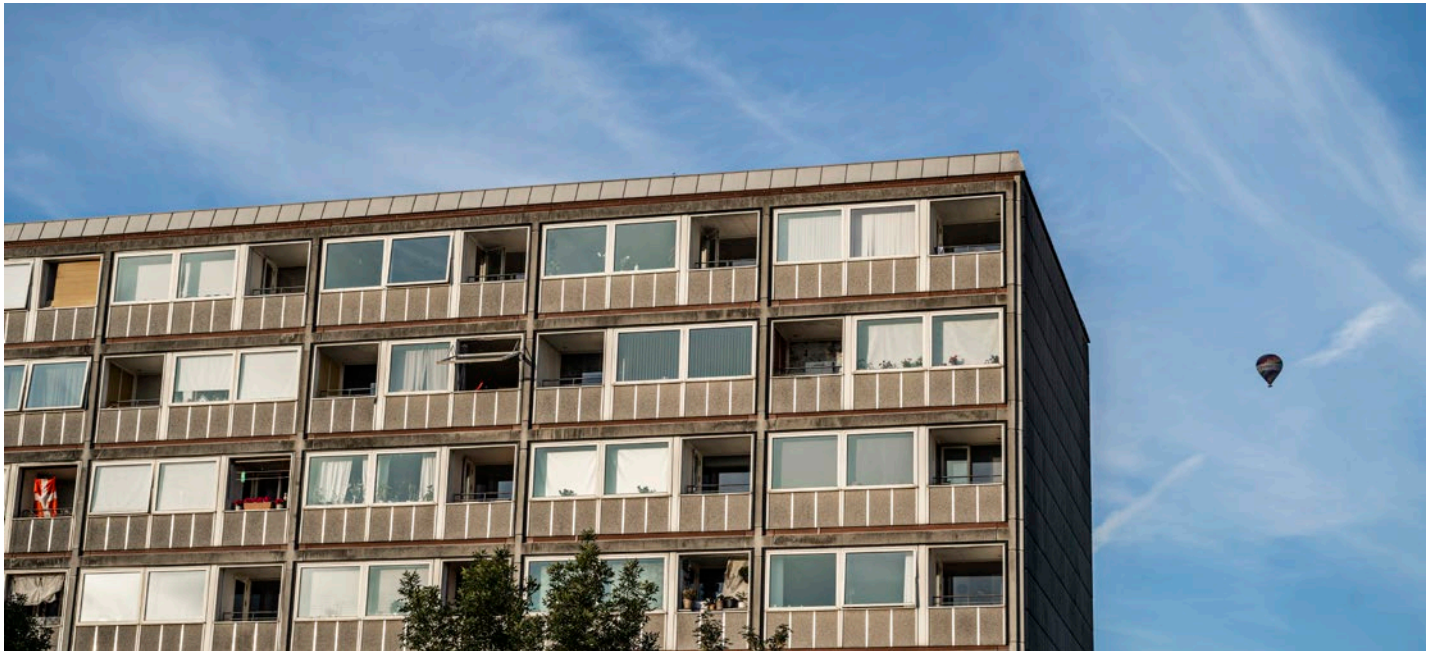

En luftballon flyver over Rødovre

Vandproduktion

I 2022 har det været nødvendigt at lukke den nyeste boring ved Espevang Vandværk for at kunne overholde kvalitetskriteriet for PFAS i det vand, der pumpes ud fra værket.

HOFOR undersøger mulighederne for at etablere en boring i et område, hvor der forhåbentlig er mindre risiko for PFAS-forurening.

I 2022 blev der produceret omkring 500.000 m^3 vand på Espevang Vandværk svarende til ca. 20 % af forbruget i Rødovre Kommune. Resten aftages fra de regionale værker ved Lejre, Marbjerg, Thorsbro og Islevbro.
Når det nye værk på Islevdalsvej står klart, føres råvandet fra Espevangs kildepladser til Værket ved Islev, og Espevang Vandværk lukkes.

Vandkvaliteten målt i ledningsnet og hos forbrugerne

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2022 blev der udtaget 25 kontroller på forbrugeres taphane og 49 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 74 prøver var der overskridelser på fire prøver. En prøve ved forbrugers taphane viste en overskridelse af jern, som ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve udtaget på ledningsnettet. En prøve ved forbrugers taphane viste en overskridelse af ammonium, som ikke kunne genfindes i opfølgende prøve.

I 2022 var der en forurening på Værket ved Lejre, som leverer vand til den centrale østlige del af kommunen omkring rådhuset. Forureningen blev hurtigt fundet og havde ikke en konsekvens for kunderne i form af fx en kogeanbefaling eller begrænsning af brug af vandet. En prøve udtaget på ledningsnettet viste overskridelse på de mikrobiologiske parametre. Denne overskridelse kunne henføres til sagen fra Værket ved Lejre.

En prøve ved forbrugers taphane viste en overskridelse af jern og turbiditet og havde en afvigende lugt og smag samt partikler. I den tilhørende dokumentationsprøve var der ingen overskridelse af jern og turbiditet og ingen partikler, men dokumentationsprøven havde dog en afvigende lugt og smag, og der blev derfor udtaget opfølgende prøver. I den opfølgende dokumentationsprøve var alle kvalitetskrav overholdt. Myndighederne blev orienteret om overskridelserne i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

Vandet hos kunderne i Rødovre vil over de kommende år blive gradvist blødere, efterhånden som flere af de værker, der leverer vand til Rødovre, får indført blødgøring. Nogle kunder vil blive berørt i hhv. 2023 og 2024,

når Værket ved Thorsbro og Værket ved Gevninge sættes i drift. Andre kunder vil først blive berørt senere, når Værket ved Islev sættes i drift i 2029.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering blev der i 2022 renoveret ca. 6.300 m. vandledning. Renoveringen omfatter følgende veje: Fortvej, Vedersøvej, Nørupvej og Stovbyvej, dele af Gunnekær, Birkemose, Rønneholm, Auroravej, Junovej, Lunavej, Dianavej, Vojensvej, Låsbyvej, Rudebækvej, Troldkærvej, Brandholms Allé, Dianavej, Enggårdsvej.

Som følge af en langsigtet strategi er renoveringen i disse år intensiveret grundet høje vandtab. Herved sker der en fornyelse af en stor del af nettet, og der opnås en generel bedre tilstand. Renoveringen understøttes af sektioneringen, som anvendes til at overvåge nettet og finde lækager her og nu.

Der er i 2022 påbegyndt opsætning af fjernaflæste vandmålere i Rødovre.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i år haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. I samme forbindelse blev der afholdt åbent hus, så forældre, fritidshjem og andre interesserede kunne komme og opleve vores forløb. Vandheltene har været forbi folkeskolerne i Rødovre og fortælle 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra, om hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben. Vandheltene deltog i år ved Rødovre børnefestival.

Spildevand

Rødovre Kommune er opdelt i to kloakoplande. De nordlige og sydvestlige dele er separatkloakerede, og spildevandet ledes til BIOFOS' Renseanlæg Avedøre. Regnvandssystemet afleder primært til Harrestrup Å og er indrettet med traditionelle ledninger, åbne grøfter samt et mindre antal åbne og lukkede regnvandsbassiner. Den øvrige del af kommunen er fælleskloakeret, og både spildevand og regnvand ledes her til Renseanlæg Damhusåen. Geografisk set har Rødovre Kommune en svag hældning mod syd, hvilket medfører, at antallet af pumpestationer er begrænset. Spildevandssystemet har seks pumpestationer, og regnvandssystemet har en pumpestation.

Bassiner mv.

I 2022 er der igangsat en analysefase af bassinet ved Elstedvej. Formålet med projektet og bassinet, når det står færdigt, er at nedbringe antallet af aflastninger til Harrestrup Å.

Der er blevet udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer.
Der er blevet monteret nye spjæld i to olieudskillere ved Nyholm-søen.

Byudvikling

I samarbejde med Rødovre Kommune øger HOFOR fokus på synergier i forbindelse med byudviklingsprojekter. HOFOR bidrager konkret til udviklingen af Bykernen og Gartnerbyen (tidl. Karrébyen) for at sikre bæredygtige bydele i samskabelse med kommune og udviklere.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2022 blev der foretaget tv-inspektion af 8.169 m hovedledning og 473 stik, og der blev renoveret 543 m hovedledning og 12 stik samt afproppet 6 stikledninger.

Klimatilpasning

HOFOR er i gang med at implementere spildevands- og masterplaner i Rødovre. Konkret har det afledt to færdige masterplaner: Masterplan Rødovre Øst og Masterplan Rødovre Nord – begge planer indgår i Rødovre Kommunes deltagelse i DK2020-projektet, som giver kommuner mulighed for at få rådgivning og sparring på deres klimahandlingsplaner.

I masterplanerne udpeges nye klimatilpasningsprojekter, hvor der sikres en sammenhængende hydraulik i de enkelte områder og sammenhæng mellem kloaknet og skybrudsinfrastruktur.

IrmaByen i Rødovre

Masterplan Rødovre Øst indeholder forslag til i alt ni klimatilpasningsprojekter, som blandt andet vedrører Gartnerbyen, øvrig byomdannelse i Bykernen og den nye administrationsbygning.

Børn leger ved springvand i Rødovre

I 2022 er der arbejdet på et projekt fra Masterplan Rødovre Nord, nemlig en skybrudssti i Islevdal Erhvervskvarter. Projektet omfatter afskæring af Hvissingegrøftens øvre del via et nyt tracé gennem Islevdal Erhvervskvarter til Harrestrup Å. Projektet samtænkes med opførelsen af Værket ved Islevdal, så der skabes synergier i ledningsarbejderne.

Masterplan Rødovre Øst indeholder forslag til i alt ni klimatilpasningsprojekter, som blandt andet vedrører Gartnerbyen, øvrig byomdannelse i Bykernen og den nye administrationsbygning (rådhus), der er første omdannelsesetape af helhedsplanen for Bykernen. Som en del af byomdannelsen separeres oplandet, og der etableres lokale regnvandsbassiner til forsinkelse af hverdagsregn i området.

Tværkommunale å-samarbejder
Rødovre Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som hen over de næste 20 år skal gennemføre de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningsselskaber i samarbejdet. Syv projekter er i gang, og to projekter er i modning. Det første projekt, Haraldsminde i Ballerup, blev afsluttet og vandt DANVAs klimapris i 2021.

Ansvaret for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Rødovre Kommune er sammen med Herlev Kommune og HOFOR involveret i medfinansieringsprojektet "Kagsmosen", der gennemføres af Københavns Kommune.

Kapacitetsplanen er blevet evalueret i 2022 jf. aftalen blandt parterne om evaluering hvert 3. år. Der er ikke fremkommet ny viden, der betyder, at Kapacitetsplan 2018 ikke skulle kunne overholde det overordnede formål, hvis den etableres som planlagt.Tilsvarende har parterne ikke fundet grund til at justere fordelingsnøglen for omkostninger og samarbejdsaftalen.

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner ca. 12.000 borgere nord for S-banen i Vallensbæk Kommune med drikkevand. Syd for S-banen forsynes borgerne med vand fra Vallensbæk Strands Vandværk. HOFOR håndterer regnvand og spildevand for alle kommunens knapt 17.000 borgere.

VANDTABSPROCENT

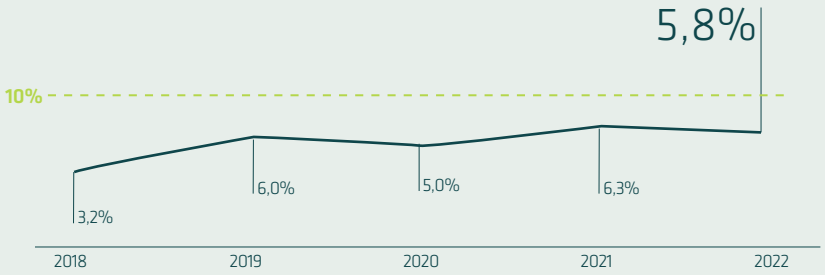

SPILDEVAND: driftstop

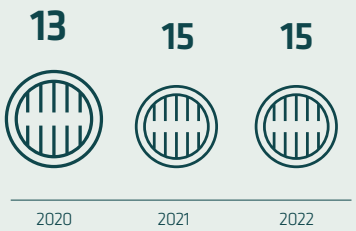

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

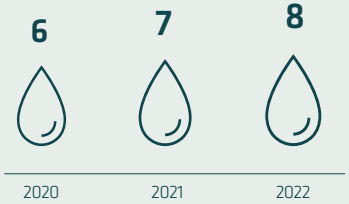

KORT MED INVESTERINGER

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2022	2021	2022	2021
Nettoomsætning	6.626	5.780	23.887	24.150
Omkostninger	-3.462	-3.676	-10.884	-7.282
Årets resultat	1.263	365	120	2.832
Balancesum	56.401	55.467	468.012	468.146
Materielle anlægsaktiver	48.356	48.826	398.601	390.341
Egenkapital	41.131	39.868	425.130	425.010

90 liter pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret 0,5 mio.m³ rent drikkevand

16.488

Indbyggere per 31.12.2022

INVESTERINGER

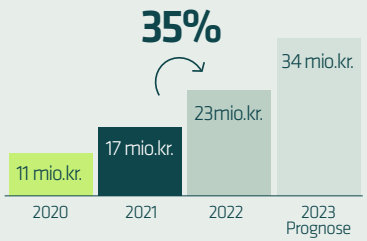

PRISUDVIKLING (kr./m³)

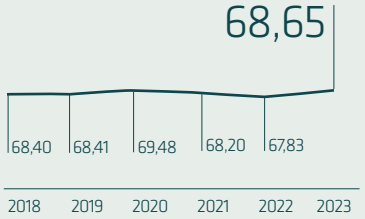

Vandproduktion

Vandet leveres fra den regionale indvinding på værkerne ved Thorsbro og Regnemark.

Vandkvaliteten målt i ledningsnettet og hos forbrugerne

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2022 blev der udtaget ni kontroller på forbrugeres taphaner og 17 supplerende kontroller på ledningsnettet. En prøve ved forbrugers taphane viste en overskridelse af turbiditet, som ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve udtaget på ledningsnettet. En prøve udtaget på ledningsnettet viste en overskridelse af jern, som ikke kunne genfindes i opfølgende prøve. En prøve ved forbrugers taphane viste en overskridelse af turbiditet og jern, hvoraf den tilhørende dokumentationsprøve ligeledes overskred kvalitetskrav for jern. Overskridelsen kunne ikke genfindes i den opfølgende prøve. En prøve ved forbrugers taphane overholdt ikke kvalitetskravet for pH, men kravet var overholdt i tilhørende dokumentationsprøve. Myndighederne blev orienteret i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

Vandet hos kunderne i Vallensbæk vil over de kommende år blive gradvist blødere, efterhånden som flere af de værker, der leverer vand til Vallensbæk, får indført blødgøring. I den nordlige del vil kunderne opleve en forskel, når værket ved Thorsbro går i drift i 2023, mens kunderne i den sydlige del kan se frem til blødgjort vand fra 2027, når Værket ved Regnemark går i drift.

Ledningsnettet til vand

Der er i 2022 ikke foretaget vandledningsrenovering i Vallensbæk. Ledningsnettet er generelt i god stand, hvilket giver sig udslag i forholdsvis få brud og et forholdsvist lille vandtab. Der vil i 2023 blive foretaget renovering, som led i det systematiske vedligehold af ledningsnettet.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i år haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. I samme forbindelse blev der afholdt åbent hus, så forældre, fritidshjem og andre interesserede kunne komme og opleve vores forløb. Vandheltene har været forbi folkeskolerne i Vallensbæk og fortælle 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra, om hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben.

Spildevand

I Vallensbæk håndteres regnvand og spildevand i separate systemer. Kommunen er meget flad og lavt beliggen-

Mosestien i Vallensbæk

Vandet hos kunderne i Vallensbæk vil over de kommende år blive gradvist blødere, efterhånden som flere af de værker, der leverer vand til Vallensbæk, får indført blødgøring.

de, og afløbsforholdene er helt afhængige af vandstanden i Køge Bugt.

Spildevandet fra hele kommunen ledes til pumpestationen ved Lundbækvej, hvorfra det pumpes gennem ledninger i Brøndby og Hvidovre til rensning på BIOFOS' renseanlæg.

Regnvandet opsamles i et separat system og afledes til St. Vejleå, Bækrenden, Ringebæk Sø samt direkte til Køge Bugt.

Bassiner mv.
Der er udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere samt gennemført årlig service på alle pumpestationer. I 2022 er planlagt renovering af tre pumpestationer, nemlig pumpestationerne på Saltøvej, Plantagevej og Golfsvinget. HOFOR har i 2022 udskiftet spildevandspumpestationen på Golfsvinget og projekteret 2 spildevandspumpestationer ved Saltøvej og Plantagevej.

Sammen med forsyningerne fra Glostrup, Høje-Taastrup og Ishøj Kommuner deltager HOFOR i Kloaksammenslutningen Vallensbæk Mose. HOFOR varetager driften af de fælles anlæg. Kloaksammenslutningen har i 2022 igangsat et projekt, som skal vurdere behovet for at rense søerne op.

Ledningsnettet til spildevand
Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2022 blev der foretaget tv-inspektion af 5.787 m spildevandsledninger og 118 stikledninger, og der er renoveret 543 m hovedledning og 12 stikledninger samt afproppet seks stikledninger.

Klimatilpasning
I samarbejde med Vallensbæk Kommune blev der anlagt et nyt regnvandsbassin på Strandengen øst for Vallensbæk Havnevej. Bassinet blev indviet i september 2021. Det viste sig imidlertid, at bassinet ikke fungerede helt efter hensigten. HOFOR har derfor bistået Vallensbæk Kommune med yderligere beregninger med henblik på at forbedre funktionen af bassinet.

HOFOR har i 2022 fortsat arbejdet med at projektere udvidelsen af Skovmosen. En udvidelse vil gøre det muligt at overholde krav til udledning til St. Vejle Å samt krav om rensning af regnvand. Højtstående grundvand kan gøre det nødvendigt at gennemføre en grundvandssænkning, hvilket vil medføre krav om en fuld miljøkonsekvensvurdering (VVM), inden projektering kan afsluttes. HOFOR overvejer eventuelle alternative løsninger.

Parkbåndet udgør et grønt strøg gennem Vallensbæk Nordmark. HOFOR har i 2022 anlagt regnvandsbassiner i den sydlige del af Parkbåndet for at klimatilpasse Vallensbæk Nordmark. I bassinerne opsamles og forsinkes regnvand og udledes herfra til Tueholm Sø.

Klimatilpasningsanlægget på Strandengen i Vallensbæk stod færdigt i 2021

Årsregnskab

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2022 for HOFOR Forsyning Holding P/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og selskabets finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 28. marts 2023

Direktion:

Henrik Plougmann Olsen
adm. direktør

Bestyrelse:

Susanne Juhl
formand

Lars Henrik Weiss
næstformand

Karina Vestergård Madsen

Karl Vogt-Nielsen

Andreas Boisen

Sarah C. B. Christensen
medarbejdervalgt

Jane Meller Thomsen
medarbejdervalgt

Sofie Chili Buch
medarbejdervalgt

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i HOFOR Forsyning Holding P/S

Konklusion
Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for HOFOR Forsyning Holding P/S for regnskabsåret 01.01.2022 - 31.12.2022, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2022 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2022 - 31.12.2022 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion
Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet Revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen og selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet
Vi henviser til note 36, hvoraf det fremgår, at særligt finansieringsbehov vedrørende renteomkostninger, der ikke kan indregnes i taksterne for HOFOR Spildevand København A/S og HOFOR Vand København A/S, forventes dækket af periodiske kontante kapitaltilførsler. Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet
Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet
Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets

Den uafhængige revisors revisionspåtegning (fortsat)

evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen
Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 28. marts 2023

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Per Timmermann
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne18652

Peter Kyhnauv-Vejgaard
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne42833

Resultatopgørelse

Note	tkr.	Koncern		Modervirksomhed	
		2022	2021	2022	2021
1	**Nettoomsætning**	**6.711.062**	**4.973.368**	**26.440**	**26.033**
2	Andre driftsindtægter	56.442	85.556	0	0
	Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-3.467.537	-3.021.562	0	0
	Andre eksterne omkostninger	-532.998	-478.101	-27.533	-25.381
	Bruttoresultat	**2.766.969**	**1.559.260**	**-1.093**	**652**
3	Personaleomkostninger	-813.211	-778.480	-698	-708
4	Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	-1.402.268	-1.378.399	0	0
	Driftsresultat	**551.490**	**-597.619**	**-1.791**	**-56**
5	Indtægter af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	19.865	9.993	326.124	-652.839
	Indtægter af kapitalinteresser	7.113	2.748	0	0
6	Andre finansielle indtægter	27.160	14.619	43.770	15.047
7	Finansielle omkostninger	-341.044	-206.531	-69.794	-19.476
	Resultat før skat	**264.584**	**-776.790**	**298.309**	**-657.324**
8	Skat af årets resultat	-51.871	139.892	0	0
	Årets resultat	**212.713**	**-636.898**	**298.309**	**-657.324**
	Minoritetsinteressers andel af dattervirksomheders resultater	85.596	-20.427	0	0
	HOFOR Forsyning Holding P/S koncernens andel af årets resultat	**298.309**	**-657.324**	**298.309**	**-657.324**
9	Resultatdisponering				

Balance Aktiver

Note	tkr.	Koncern		Modervirksomhed	
	Anlægsaktiver	31/12 2022	31/12 2021	31/12 2022	31/12 2021
10	**Immaterielle anlægsaktiver**				
	Systemudvikling	35.190	44.824	0	0
	Takstrettigheder	744.218	717.709	0	0
	Kapacitetsrettigheder	139.803	142.096	0	0
	Goodwill/brugsrettigheder	167.360	169.042	0	0
	Udviklingsprojekter	72	395	0	0
	Forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver	1.035	20.635	0	0
	Immaterielle anlægsaktiver under udførelse	0	6.557	0	0
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	**1.087.678**	**1.101.258**	**0**	**0**
11	**Materielle anlægsaktiver**				
	Grunde og bygninger	2.016.545	1.752.921	0	0
	Produktionsanlæg og maskiner	28.889.841	28.955.586	0	0
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	177.388	163.476	0	0
	Forudbetalte anlæg	167.754	195.713	0	0
	Materielle anlægsaktiver under udførelse	3.018.927	2.241.864	0	0
	Materielle anlægsaktiver i alt	**34.270.455**	**33.309.560**	**0**	**0**
	Finansielle anlægsaktiver				
12	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	9.984.964	9.351.034
13	Kapitalandele i associerede virksomheder	46.848	49.335	0	0
14	Kapitalandele i kapitalinteresser	15.990	16.876	0	0
15	Andre kapitalandele og værdipapirer	827	827	0	0
16	Andre tilgodehavender	624.978	383.930	0	0
17	Deposita	23.881	22.017	22.588	22.017
	Finansielle anlægsaktiver i alt	**712.524**	**472.985**	**10.007.552**	**9.373.051**
	Anlægsaktiver i alt	**36.070.657**	**34.883.802**	**10.007.552**	**9.373.051**
	Omsætningsaktiver				
18	Varebeholdninger	319.675	176.629	0	0
	Varebeholdninger i alt	**319.675**	**176.629**	**0**	**0**
	Tilgodehavender				
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	999.698	959.674	0	0
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	0	1.831.466	1.740.659
19	Igangværende arbejder for fremmed regning	7.211	24.557	0	0
20	Tilgodehavende selskabsskat	27.936	26.670	0	0
21	Udskudt skatteaktiv	0	116.276	0	0
22	Underdækning	306.854	53.045	0	0
23	Andre tilgodehavender	383.638	105.217	1.083	658
24	Periodeafgrænsningsposter	76.534	76.253	4.200	5.600
	Tilgodehavender i alt	**1.801.871**	**1.361.692**	**1.836.749**	**1.746.917**
	Værdipapirer og kapitalandele	**703.351**	**868.500**	**364.035**	**392.418**
	Likvide beholdninger	**607.157**	**449.554**	**305.728**	**95.053**
	Omsætningsaktiver i alt	**3.432.054**	**2.856.375**	**2.506.512**	**2.234.388**
	AKTIVER I ALT	**39.502.711**	**37.740.177**	**12.514.064**	**11.607.439**

Balance PASSIVER

Note	tkr.	Koncern		Modervirksomhed	
		31/12 2022	31/12 2021	31/12 2022	31/12 2021
25	**Egenkapital**				
	Virksomhedskapital	1.736.000	1.736.000	1.736.000	1.736.000
	Nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	4.531.524	4.299.493
	Dagsværdireserve regnskabsmæssig sikring	199.842	-86.396	0	0
	Andre reserver	2.795.979	2.795.979	0	0
	Overført resultat	6.390.339	6.064.120	4.854.636	4.474.210
	Egenkapital i alt	**11.122.160**	**10.509.703**	**11.122.160**	**10.509.703**
26	**Minoritetsinteresser i alt**	**4.657.642**	**4.728.709**	**0**	**0**
	Hensatte forpligtelser				
21	Udskudt skat	15.864	0	0	0
27	Andre hensatte forpligtelser	937.970	905.482	0	4.033
	Hensatte forpligtelser i alt	**953.834**	**905.482**	**0**	**4.033**
	Gældsforpligtelser				
28	**Langfristede gældsforpligtelser**				
	Gæld til realkreditinstitutter	2.044.244	1.725.427	0	0
	Kreditinstitutter i øvrigt	13.583.801	12.351.964	0	0
	Forudbetalinger fra kunder	3.383.234	3.399.357	0	0
	Overdækning	179.609	129.698	0	0
	Periodeafgrænsningsposter	438.254	456.896	0	0
	Gældsforpligtelser i øvrigt	111.112	107.020	0	0
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	**19.740.254**	**18.170.362**	**0**	**0**
	Kortfristede gældsforpligtelser				
29	Kortfristet del af langfristet gæld	1.251.565	1.430.191	0	0
	Kreditinstitutter i øvrigt	250.961	365.553	250.961	365.553
30	Uafregnede forbrugsleverancer	444.051	343.981	0	0
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	863.991	1.012.985	0	70
	Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	1.107.216	694.863
	Anden gæld	197.581	261.188	29.527	27.617
19	Forudfakturering igangværende arbejder	6.173	4.820	0	0
31	Periodeafgrænsningsposter	14.499	7.202	4.200	5.600
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	**3.028.821**	**3.425.920**	**1.391.904**	**1.093.703**
	Gældsforpligtelser i alt	**22.769.075**	**21.596.283**	**1.391.904**	**1.093.703**
	PASSIVER I ALT	**39.502.711**	**37.740.177**	**12.514.064**	**11.607.439**

32 Kontraktlige forpligtelser og eventualposter mv.
33 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser
34 Afledte finansielle instrumenter
35 Nærtstående parter
36 Væsentlige usikkerheder og usædvanlige forhold
37 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor
40 Anvendt regnskabspraksis

Pengestrømsopgørelse

Note	tkr.	Koncern 2022	Koncern 2021
	Nettoomsætning	6.711.062	4.973.368
	Omkostninger	-4.813.746	-4.278.143
	Andre driftsindtægter, netto	56.442	85.556
	Regulering for ikke likvide driftsposter	-56.282	1.372.606
38	**Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital**	**1.897.476**	**2.153.387**
39	Ændring i driftskapital	-504.953	-506.486
	Pengestrøm fra primær drift	**1.392.523**	**1.646.901**
	Finansielle indtægter	27.160	14.619
	Finansielle omkostninger	-341.044	-206.531
	Pengestrøm fra ordinær driftsaktivitet før skat	**1.078.639**	**1.454.989**
	Betalt selskabsskat	0	1.460
	Pengestrøm fra driftsaktivitet	**1.078.639**	**1.456.449**
	Køb af immaterielle anlægsaktiver	-64.883	-522.941
	Køb af materielle anlægsaktiver	-2.326.293	-2.065.381
	Køb af finansielle anlægsaktiver	-246.110	-313.678
	Salg af immaterielle anlægsaktiver	0	0
	Salg af materielle anlægsaktiver	26.626	8.658
	Salg af finansielle anlægsaktiver	5.062	1.665
	Deposita, netto	-1.864	-559
	Pengestrøm til investeringsaktivitet	**-2.607.462**	**-2.892.236**
	Optagelse af langfristet gæld	3.014.010	1.753.700
	Afdrag på langfristet gæld	-1.359.709	-593.025
	Afdrag på øvrige forpligtelser	-1.490	-2.529
	Nettoinvestering i værdipapirer	76.303	-199.721
	Kapitalindskud fra ejer	42.439	36.387
	Modtaget udbytte fra associerede selskaber og kapitalinteresser (laugsmøller)	29.465	14.273
	Pengestrøm fra finansieringsaktivitet	**1.801.018**	**1.009.085**
	Årets pengestrøm	272.195	-426.702
	Likvider, primo	84.001	510.703
	Likvider, ultimo	**356.196**	**84.001**

Egenkapitalopgørelse

tkr.	Koncern				
	Aktiekapital	Andre reserver	Dagsværdireserve regnskabsmæssig sikring	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2022	1.736.000	2.795.979	-86.396	6.064.120	10.509.703
Minoritetsinteressers andel af værdi af kapitalindskud i dattervirksomheder	0	0	0	-14.529	-14.529
Årets kapitalindskud	0	0	0	42.439	42.439
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	0	366.971	0	366.971
Skat af egenkapitalbevægelser	0	0	-80.733	0	-80.733
Overført fra resultatdisponering	0	0	0	298.309	298.309
Egenkapital 31. december 2022	**1.736.000**	**2.795.979**	**199.842**	**6.390.339**	**11.122.160**

Af "Andre reserver" kan 2.795.979 tkr. henføres til dattervirksomheden HOFOR Fjernvarme P/S.

Andre reserver består af resterende overkurs fra vurdering af selskabets aktiver i forbindelse med selskabets stiftelse.

Andre reserver kan under nuværende regulering af varmesektoren ikke udloddes til ejerne.

tkr.	Modervirksomhed			
	Aktiekapital	Nettoopskrivning efter den indre værdis metode	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2022	1.736.000	4.299.493	4.474.210	10.509.703
Minoritetsinteressers andel af værdi af kapitalindskud i dattervirksomheder	0	0	-14.529	-14.529
Årets kapitalindskud	0	0	42.439	42.439
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	366.971	0	366.971
Skat af egenkapitalbevægelser	0	-80.733	0	-80.733
Overført fra resultatdisponering	0	-54.207	352.516	298.309
Egenkapital 31. december 2022	**1.736.000**	**4.531.524**	**4.854.636**	**11.122.160**

tkr.

Note 1 Nettoomsætning

	Koncern		Modervirksomhed	
	2022	2021	2022	2021
Varme	3.919.541	3.535.135	0	0
Spildevand	808.424	826.210	0	0
El	905.326	651.146	0	0
Urealiseret gevinst/tab på elprissikring	159.466	-878.122	0	0
Vand	428.913	465.789	0	0
Rensning	128.492	97.645	0	0
Bygas	235.273	130.779	0	0
Fjernkøling	87.577	72.656	0	0
Øvrig omsætning	38.050	72.129	26.440	26.033
	6.711.062	**4.973.368**	**26.440**	**26.033**

Øvrig omsætning består primært af BIOFOS-koncernen's salg af el, gas, varme og slamafbrænding. Moderselskabets øvrige omsætning består primært af indtægter ved udlejning.

Note 2 Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter består primært af tilskud fra Energistyrelsen, restancegebyrer og andre afledte indtægter fra forbrugsafregning.

Note 3 Personaleomkostninger

	Koncern		Modervirksomhed	
	2022	2021	2022	2021
Gager og lønninger	874.841	815.758	698	708
- Heraf aktiveret på investeringsprojekter	-178.400	-152.158	0	0
Pensioner	112.918	109.422	0	0
Andre omkostninger til social sikring	3.852	5.458	0	0
	813.211	**778.480**	**698**	**708**
Gennemsnitlig antal medarbejdere	1.526	1.477	0	0
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse:				
Direktion	9.532	5.445	0	0
Bestyrelse	2.765	2.875	698	708
	12.297	**8.320**	**698**	**708**

Vederlaget til direktionen indeholder løn til fratrådte direktører.

Herudover har koncernen afholdt omkostninger på i alt 6 tkr. (2021: 53 tkr.) relateret til bestyrelsens virke.

tkr.

Note 4 Af- og nedskrivninger	Koncern	
	2022	2021
Immaterielle anlægsaktiver	78.463	70.284
Materielle anlægsaktiver	1.323.805	1.308.116
	1.402.268	**1.378.399**

Note 5 Indtægter af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	Koncern		Modervirksomhed	
	2022	2021	2022	2021
Andel af overskud i tilknyttede virksomheder	0	0	550.962	87.448
Andel af underskud i tilknyttede virksomheder	0	0	-138.107	-676.064
Andel af overskud i associerede virksomheder	19.865	9.993	0	0
Forskydning i intern avance på investeringsprojekter i koncernen mv.	0	0	-86.731	-64.223
	19.865	**9.993**	**326.124**	**-652.839**

Note 6 Andre finansielle indtægter	Koncern		Modervirksomhed	
	2022	2021	2022	2021
Renteindtægter fra dattervirksomheder	0	0	34.735	12.719
Valutakursgevinster	3.271	2.602	0	0
Andre finansielle indtægter	23.889	12.017	9.035	2.328
	27.160	**14.619**	**43.770**	**15.047**

Note 7 Finansielle omkostninger	Koncern		Modervirksomhed	
	2022	2021	2022	2021
Renteomkostninger fra dattervirksomheder	0	0	25.041	12.569
Valutakurstab	568	1.650	0	0
Andre finansielle omkostninger	340.476	204.881	44.753	6.907
	341.044	**206.531**	**69.794**	**19.476**

tkr.

Note 8 Skat af årets resultat

	Koncern	
	2022	2021
Skat af årets resultat	80.269	23.621
Regulering af aktuel skat vedrørende tidligere år	0	-5
Årets regulering af udskudt skat	-128.567	132.580
Årets værdiregulering af udskudt skat	-24.225	-139.122
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	20.652	122.818
	-51.871	**139.892**

Note 9 Resultatdisponering

	Koncern		Modervirksomhed	
	2022	2021	2022	2021
Regulering andre reserver	0	425	0	0
Overført til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	-54.207	-144.857
Overført til egenkapital	212.714	-637.322	352.516	-512.457
Minoritetsinteressernes andel af dattervirksomheders resultat	85.596	-20.426	0	0
	298.309	**-657.324**	**298.309**	**-657.324**

Note 10 Immaterielle anlægsaktiver

	Koncern							
	System-udvikling	Takst-rettigheder	Kapacitets-rettigheder	Goodwill/ brugsret.	Udviklings-projekter	Forud-betalinger	Anlæg under udførelse	I alt
Kostpris 1. januar	160.081	1.328.566	424.116	281.699	31.699	20.635	6.557	2.253.353
Tilgang	0	54.907	0	6.401	0	3.298	277	64.883
Overført fra anlæg under udførelse og forudbetaling	6.834	0	22.898	0	0	-22.898	-6.834	0
Afgang	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostpris 31. december	**166.915**	**1.383.473**	**447.014**	**288.100**	**31.699**	**1.035**	**0**	**2.318.236**
Af- og nedskrivninger 1. januar	115.257	610.857	282.020	112.657	31.304	0	0	1.152.095
Årets afskrivninger	16.468	28.398	25.191	8.083	323	0	0	78.463
Tilbageførsel af afskrivninger på afhændede aktiver	0	0	0	0	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 31. december	**131.725**	**639.255**	**307.211**	**120.740**	**31.627**	**0**	**0**	**1.230.558**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**35.190**	**744.218**	**139.803**	**167.360**	**72**	**1.035**	**0**	**1.087.678**

tkr.

Note 11 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner	Andre anlæg, drifts-materiel og inventar	Forudbetalt anlæg	Anlæg under udførelse	I alt
Kostpris 1. januar	2.406.227	40.869.815	452.002	419.385	2.241.864	46.389.294
Tilgang	17.379	1.409	30.972	0	2.276.533	2.326.293
Overført fra anlæg under udførelse	275.764	1.192.413	16.134	0	-1.484.311	0
Afgang	-307	-26.862	-5.403	0	-15.159	-47.731
Kostpris 31. december	**2.699.063**	**42.036.775**	**493.705**	**419.385**	**3.018.927**	**48.667.857**
Opskrivninger 1. januar	1.584	702.425	533	0	0	704.542
Tilgang	0	0	0	0	0	0
Afgang	0	0	0	0	0	0
Opskrivninger 31. december	**1.584**	**702.425**	**533**	**0**	**0**	**704.542**
Af- og nedskrivninger 1. januar	654.892	12.616.654	289.059	223.672	0	13.784.277
Årets afskrivninger	29.210	1.233.755	32.881	27.959	0	1.323.805
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
Tilbageførsel af afskrivninger på afhændede aktiver	0	-1.050	-5.090	0	0	-6.140
Af- og nedskrivninger 31. december	**684.102**	**13.849.359**	**316.850**	**251.631**	**0**	**15.101.942**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**2.016.545**	**28.889.841**	**177.388**	**167.754**	**3.018.927**	**34.270.455**

Note 12 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Modervirksomhed

	2022	2021
Kostpris 1. januar	5.385.496	5.339.109
Tilgang	52.439	46.387
Afgang	0	0
Kostpris 31. december	**5.437.935**	**5.385.496**
Værdireguleringer 1. januar	3.965.538	4.530.746
Årets resultat efter skat i dattervirksomheder	326.124	-652.839
Minoritetsaktionærers andel af værdi af kapitalindskud i dattervirksomheder	-14.529	-12.457
Nedskrivning af underbalance i dattervirksomheder, tilbageførsel	-16.340	16.340
Andel af regulering vedr. resultat- og kapitalandel mv.	286.236	83.748
Værdireguleringer 31. december	**4.547.029**	**3.965.538**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**9.984.964**	**9.351.034**

tkr.

Note 12 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder (forsat) **Modervirksomhed**

Navn	Hjemsted	Ejerandel	Årets resultat efter skat	Egenkapital
HOFOR Fjernvarme P/S	København	100%	188.068	3.052.826
HOFOR Bygas P/S	København	100%	9.002	836.733
HOFOR Holding A/S	København	100%	-6.902	5.815.428
HOFOR Energiproduktion A/S	København	100%	269.010	435.497
HOFOR Fjernkøling A/S	København	100%	24.659	212.222
HOFOR DC A/S	København	100%	159	7.707
HOFOR Vind A/S	København	100%	56.271	67.927
HOFOR VE Komplementar ApS	København	100%	0	40
HOFOR Fjerritslev SOL K/S	København	100%	-573	-581
HOFOR Vand Holding A/S	København	73,59%	4	1.423.692
HOFOR Vand Albertslund A/S	Albertslund	73,59%	-3.411	73.477
HOFOR Vand Brøndby A/S	Brøndby	73,59%	-3.073	226.122
HOFOR Vand Dragør A/S	Dragør	73,59%	-786	58.587
HOFOR Vand Herlev A/S	Herlev	73,59%	-3.613	73.516
HOFOR Vand Hvidovre A/S	Hvidovre	73,59%	-2.172	170.039
HOFOR Vand København A/S	København	73,59%	-44.136	822.497
HOFOR Vand Rødovre A/S	Rødovre	73,59%	-2.833	81.444
HOFOR Vand Vallensbæk A/S	Vallensbæk	73,59%	929	30.268
HOFOR A/S	København	73,59%	130	22.147
HOFOR Spildevand Holding A/S	København	61,37%	1	4.846.477
HOFOR Spildevand Albertslund A/S	Albertslund	61,37%	2.611	266.114
HOFOR Spildevand Brøndby A/S	Brøndby	61,37%	-1.062	361.723
HOFOR Spildevand Dragør A/S	Dragør	61,37%	-1.456	132.978
HOFOR Spildevand Herlev A/S	Herlev	61,37%	-4.266	281.733
HOFOR Spildevand Hvidovre A/S	Hvidovre	61,37%	-1.057	611.509
HOFOR Spildevand København A/S	København	61,37%	-44.449	1.342.600
HOFOR Spildevand Rødovre A/S	Rødovre	61,37%	-3.211	186.066
HOFOR Spildevand Vallensbæk A/S	Vallensbæk	61,37%	74	260.892
BIOFOS Holding A/S	København	41,48%	44	1.403.167
BIOFOS A/S	København	41,48%	0	303
BIOFOS Lynettefællsskabet A/S	København	41,48%	-6.936	894.863
BIOFOS Spildevandscenter Avedøre A/S	København	41,48%	-8.171	507.983
			412.855	24.505.996
Eliminering af interne aktiebesiddelser				-13.889.329
Regulering for underbalance i datterselskaber				-16.340
Eliminering af intern avance på investeringsprojekter mv.			-96.672	-663.609
Minoritetsaktionærers andel af interne avancer mv.			9.941	48.246
			326.124	**9.984.964**

HOFOR Fjerritslev SOL K/S har under henvisning til Årsregnskabslovens §5, stk. 1, ikke aflagt årsrapport for regnskabsåret 2022. Selskabets regnskab indgår ved fuld konsolidering i koncernregnskabet for HOFOR Forsyning Holding P/S.

tkr.

Note 13 Kapitalandele i associerede virksomheder

Koncern	2022	2021
Kostpris 1. januar	57.652	57.652
Tilgang	0	0
Afgang	0	0
Kostpris 31. december	**57.652**	**57.652**
Værdireguleringer 1. januar	-8.317	-6.785
Årets resultat efter skat	19.865	9.993
Årets udlodede udbytte	-22.352	-11.525
Værdireguleringer 31. december	**-10.804**	**-8.317**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**46.848**	**49.335**

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel	Årets resultat efter skat	Egenkapital
Korsnakke Vindmøllelaug I/S	Lolland Kommune	38,14%	24.210	37.144
Krejbjerg Vindmøllelaug I/S	Skive Kommune	28,61%	11.726	29.925
Rødby Fjord III Vindmølellaug I/S	Lolland Kommune	50,22%	9.718	28.715
Thorsminde Vindmøllelaug I/S	Silkeborg Kommune	42,29%	6.685	22.942

Note 14 Kapitalandele i kapitalinteresser

Koncern	2022	2021
Kostpris 1. januar	20.691	20.691
Tilgang	0	0
Afgang	0	0
Kostpris 31. december	**20.691**	**20.691**
Værdireguleringer 1. januar	-3.815	-3.815
Årets værdiregulering	-886	0
Værdireguleringer 31. december	**-4.701**	**-3.815**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**15.990**	**16.876**

tkr.

Note 15 Andre kapitalandele og værdipapirer	Koncern	
	2022	2021
Kostpris 1. januar	827	827
Tilgang	0	0
Afgang	0	0
Kostpris 31. december	**827**	**827**
Værdireguleringer 1. januar	0	0
Årets værdiregulering	0	0
Værdireguleringer 31. december	**0**	**0**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**827**	**827**

Note 16 Andre tilgodehavender	Koncern	
	2022	2021
Kostpris 1. januar	383.930	71.917
Tilgang	246.110	313.678
Afgang	-5.062	-1.665
Kostpris 31. december	**624.978**	**383.930**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**624.978**	**383.930**

Andre tilgodehavender under finansielle anlægsaktiver omfatter primært tilgodehavende tilslutningsbidrag i fjernskølingsaktiviteten, sikkerhedsstillelse over for SKAT samt sikkerhedsstillelse over for børser i forbindelse med finansielle handler.

Note 17 Deposita	Koncern		Modervirksomhed	
	2022	2021	2022	2021
Kostpris 1. januar	22.017	21.458	22.017	21.458
Tilgang	1.864	559	571	559
Afgang	0	0	0	0
Kostpris 31. december	**23.881**	**22.017**	**22.588**	**22.017**
Regnskabsmæssig værdi 31. december	**23.881**	**22.017**	**22.588**	**22.017**

Note 18 Varebeholdninger	Koncern	
	2022	2021
Råvarer og hjælpematerialer	131.507	101.722
Træflis	92.531	35.631
Træpiller	55.272	35.040
Olie	40.365	4.236
	319.675	**176.629**

tkr.

Note 19 Igangværende arbejder for fremmed regning

	Koncern 2022	Koncern 2021
Igangværender arbejder, salgspris	20.182	29.129
Igangværender arbejder, acontofaktureret	-19.144	-9.392
	1.038	**19.737**
Indregnet således i balancen:		
Igangværende arbejder for fremmed regning under aktiver	7.211	24.557
Modtagne forudbetalinger under passiver	-6.173	-4.820
	1.038	**19.737**

Note 20 Tilgodehavende selskabsskat

Højesteret afsagde i 2018 dom i vandskattesagen, og i 2019 udsendte Skattestyrelsen som konsekvens heraf et styresignal vedrørende "Genoptagelse, ændring af praksis - opgørelse af afskrivningsgrundlaget for distributionsnet mv. i vand- og spildevandselskaber". Skattestyrelsen godkendte i 2020 koncernens genberegning af de skattemæssige indgangsværdier i de berørte selskaber.

Selskaberne foretog efter Højesteretsafgørelsen i 2018 en genberegning af den skattepligtige indkomst i de berørte indkomstår på baggrund af foreløbige opgjorte skattemæssige indgangsværdier efter dommens afgørelse. Det forventes, at Skattestyrelsen har færdigbehandlet selskabernes genberegninger af den skattepligtige indkomst i løbet af 2023. I den forbindelse kan der forekomme mindre ændringer af de oprindelige beregnede tilgodehavende skatter.

Note 21 Udskudt skatteaktiv

	Koncern 2022	Koncern 2021
Udskudt skat 1. januar	116.276	0
Årets regulering af udskudt skat	-128.567	132.580
Årets regulering af udskudt skat vedr. tidligere år	20.652	122.818
Årets værdiregulering af udskudt skatteaktiv	-24.225	-139.122
Udskudt skat 31. december	**-15.864**	**116.276**
Udskudt skat fordeler sig således:		
Immaterielle anlægsaktiver	-12.756	-9.329
Materielle anlægsaktiver	5.511	205.936
Tilgodehavender	446	771
Over-/underdækninger	46.092	38.006
Hensatte forpligtelser	38.777	72.277
Tilslutningsbidrag	37.083	42.250
Andre midlertidige forskelle	36.738	-10.125
Skattemæssige underskud	111.725	113.400
Nedskrivning af skatteaktiv	-279.480	-336.910
	-15.864	**116.276**

tkr.

Note 22 Underdækning

	Koncern	
	2022	2021
Underdækning, der forfalder inden for 1 år	306.185	52.568
Underdækning, der forfalder mellem 1 og 5 år	669	477
	306.854	**53.045**

Note 23 Andre tilgodehavender

Andre tilgodehavender består primært af tilgodehavender vedrørende moms og afgifter, investeringsbidrag samt regulering til dagsværdi af afledte finansielle instrumenter.

Note 24 Periodeafgrænsningsposter (aktiv)

Periodeafgrænsningsposter består primært af forudbetalte pensioner samt forudbetalte huslejer og jordlejer.

Note 25 Egenkapital

Virksomhedskapitalen udgør nominelt 1.736.000 tkr., som er fordelt i aktier á 1.000 kr. eller multipla heraf.
Der har ikke været ændringer i virksomhedskapitalen i de seneste 5 år.

Note 26 Minoritetsinteresser

	Koncern	
	2022	2021
Minoritetsinteresser 1. januar	4.728.709	4.695.825
Andel af årets resultat	-85.596	20.427
Andel i egenkapitalbevægelser	14.529	12.457
Minoritetsinteresser 31. december	**4.657.642**	**4.728.709**

tkr.

Note 27 Andre hensatte forpligtelser	Koncern		Modervirksomhed	
	2022	2021	2022	2021
Saldo 1. januar	905.482	581.327	4.033	0
Anvendt i året	-15.771	-135.244	-4.033	0
Hensat i året	48.259	459.399	0	4.033
Saldo 31. december	**937.970**	**905.482**	**0**	**4.033**
Andre hensatte forpligtelser kan specificeres således:				
Pensionsforpligtelser	14.179	15.669		
Medfinansieringsprojekter	612.419	626.700		
Forpligtelser vedrørende askedepot	8.298	7.271		
Forpligtelser vedrørende okkerslam	16.000	16.000		
Oprydningsforpligtelse Amagerværket	197.765	195.440		
Genetableringsforpligtelse vedrørende vindmøller	38.059	32.402		
Hensatte forpligtelser vedr. energibesparelser	17.000	12.000		
Hensatte forpligtelser ifm. anlægsarbejder	34.250	0		
	937.970	**905.482**		

Andre hensatte forpligtelser i moderselskabet pr. 31. december 2021 omfattede hensættelse til underbalance i tilknyttede virksomheder.

tkr.

Note 28 Langfristede gældsforpligtelser	Koncern	
	2022	2021
Gældsforpligtelser, der forfalder efter 5 år		
Gæld til realkreditinstitutter	1.593.157	1.288.481
Kreditinstitutter i øvrigt	6.687.622	5.228.577
Modtagne forudbetalinger fra kunder	2.594.691	2.790.942
Overdækning	22.011	0
Periodeafgrænsningsposter	249.921	325.396
Anden gæld	80.811	87.819
	11.228.213	**9.721.215**
Gældsforpligelser, der forfalder mellem 1 og 5 år		
Gæld til realkreditinstitutter	451.087	436.946
Kreditinstitutter i øvrigt	6.896.179	7.123.387
Modtagne forudbetalinger fra kunder	788.543	608.415
Overdækning	157.598	129.698
Periodeafgrænsningsposter	188.333	131.500
Anden gæld	30.301	19.201
	8.512.041	**8.449.147**
Langfristede gældsforpligtelser i alt	**19.740.254**	**18.170.362**

Note 29 Kortfristet del af langfristet gæld	Koncern	
	2022	2021
Gældsforpligtelser, der forfalder indenfor 1 år		
Gæld til realkreditinstitutter	80.279	105.565
Kreditinstitutter i øvrigt	867.199	689.352
Modtagne forudbetalinger fra kunder	157.299	155.905
Overdækning	79.149	95.269
Periodeafgrænsningsposter	67.639	175.094
Anden gæld	0	209.006
	1.251.565	**1.430.191**

Note 30 Uafregnede forbrugsleverancer	Koncern	
	2022	2021
Uafregnede forbrugsleverancer, fjernvarme	278.322	182.644
Uafregnede forbrugsleverancer, bygas	13.337	8.612
Uafregnede forbrugsleverancer, vand	44.792	52.668
Uafregnede forbrugsleverancer, spildevand	107.600	100.057
	444.051	**343.981**

Note 31 Periodeafgrænsningsposter (passiv)

Posten omfatter primært modtaget huslejerabat, som indtægtsføres over en årrække samt øvrige modtagne forudbetalinger.

Note 32 Kontraktlige forpligtelser og eventualposter mv.

Kontraktlige forpligtelser mv.	2022	2021
Husleje- og jordlejeforpligtelser	212 mio.kr.	225 mio.kr.
Forpligtelse til rådighedhedsløn for tjenestemænd udlånt fra Københavns Kommune	152 mio.kr.	169 mio.kr.
Serviceaftaler mv.	93 mio.kr.	116 mio.kr.

Koncernen har indgået jordlejeaftaler vedrørende enkelte vindmøller. Aftalerne løber i 25 til 30 år. Lejen udgør en andel af den årlige produktion og er medtaget i ovenstående beløb.

Koncernen har indgået serviceaftaler vedrørende vindmøllerne. Aftalerne løber i 10 til 15 år fra produktionsstart.

Øvrige eventualposter mv.
Koncernens aktieselskaber er sambeskattede. De af koncernens selskaber, der ikke er ejet 100%, hæfter alene begrænset og subsidiært for danske selskabsskatter. De 100% ejede selskaber hæfter ubegrænset og solidarisk for danske selskabsskatter.

Koncernens datterselskaber hæfter solidarisk for fællesregistrering af moms, med undtagelse af:
- HOFOR Spildevand Holding A/S
- HOFOR Vand Holding A/S
- BIOFOS Holding A/S samt underliggende datterselskaber

Ultimo 2021 er to af koncernens vandsektorselskaber blevet stævnet i en sag omkring etablering af stik- og vandforsyningsledninger samt spildevandsanlæg i forbindelse med byudvikling. Sagens udfald er på nuværende tidspunkt vanskelig at vurdere. Såfremt selskaberne taber sagen, vil selskaberne skulle godtgøre omkostninger til etablering. Da selskaberne overtager de nyetablerede ledninger og anlæg, vil omkostningerne i så fald blive indregnet som en del af selskabernes anlægsaktiver.

Koncernen er derudover part i enkelte løbende retssager og tvister i tilknytning til driften. Det er ledelsens opfattelse, at udfaldet af disse retssager ikke vil påvirke koncernens finansielle stilling ud over de tilgodehavender og forpligtelser, der er indregnet i balancen pr. 31. december 2022.

Note 33 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Gæld i realkreditinstitutter

Til sikkerhed for gæld i realkreditinstitutter, 2.147 mio. kr., er der givet pant i grund samt ejendom med tilhørende anlæg, maskiner og netaktiver, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2022 udgør 8.197 mio.kr.

Koncerngæld

Moderselskabet har overfor datterselskabet HOFOR Fjernkøling A/S' gæld til realkreditinstitutter afgivet tilbagetrædelseserklæring vedrørende tilgodehavende hos datterselskabet i form af koncernintern kreditfacilitet. Beløbet udgør pr. balancedagen i alt 148 mio.kr.

Bevilling til el-produktion

HOFOR Energiproduktion A/S har pr. 1. januar 2014 af Energistyrelsen modtaget bevilling til at drive elproduktion i henhold til §10 i lov om elforsyning. Bevillingen er gældende i 20 år fra bevillingsdatoen under visse vilkår, herunder at virksomheden kan dokumentere, at denne har den fornødne tekniske og finansielle kapacitet. Til bedømmelse af HOFOR Energiproduktion A/S' finansielle kapacitet har Energistyrelsen lagt en moderselskabserklæring fra HOFOR Forsyning Holding P/S til grund. HOFOR Forsyning Holding P/S garanterer i denne overfor Energistyrelsen for alle forpligtelser, som HOFOR Energiproduktion A/S måtte have eller få i henhold til den udstedte bevilling til elproduktion. Forpligtelsen, som årligt opskrives med 3%, er pr. 31. december 2022 begrænset til 231 mio. kr.

Straksbetalinger

Varmeselskaberne HOFOR Fjernvarme P/S og CTR I/S har købt rettighederne til samlet set 87% af kapaciteten på Amagerværkets blok 1 og 80% på Amagerværkets blok 4. Selskaberne har betalt for denne kapacitetsret ved en straksbetaling frem for at betale løbende over varmeprisen. Denne finansieringsmodel er velkendt i varmebranchen, da fjernvarmeselskaberne kan finansiere sig billigere end kraftvarmeselskaberne, hvilket giver grundlag for en lavere fjernvarmepris.

Energitilsynet har ved flere lejligheder forholdt sig til finansieringsmodellen og har tilkendegivet, at modellen er i overensstemmelse med varmeforsyningsloven under visse betingelser. En af disse betingelser er, at kraftværksejeren skal stille sikkerhed overfor varmekøberen for tilbagebetaling af straksbetalingen ved førtidigt ophør af kraftvarmeblokken i form af en moderselskabsgaranti, bankgaranti eller anden tilsvarende sikkerhed. HOFOR Forsyning Holding P/S har på den baggrund garanteret over for HOFOR Fjernvarme P/S og CTR I/S, at selskabet opfylder forpligtelsen til at tilbagebetale den del af straksbetalingen, som HOFOR Energiproduktion A/S ikke måtte have opnået endelig ret til ved førtidig ophør af varmeaftalerne, der ligger til grund for straksbetalingen. Forpligtelsen er begrænset til henholdsvis 1,5 mia. kr. overfor HOFOR Fjernvarme P/S og 3,4 mia. kr. overfor CTR I/S og nedskrives lineært over aftalernes løbetid – for blok 1 frem til 2029 og for blok 4 frem til 2049.

Renteswaps

Lån i HOFOR Energiproduktion A/S, HOFOR Vind A/S og HOFOR Fjernkøling A/S optages som udgangspunkt som variable realkreditlån med en tilknyttet swap. HOFOR Holding A/S har i den forbindelse indgået en ISDA Master Agreement med Danske Bank, og modselskabet har endvidere kautioneret som selvskyldnerkautionist for opfyldelse af enhver forpligtelse, som de tre selskaber har eller måtte få under de indgåede ISDA aftaler med banken. Forpligtelsen er ikke begrænset beløbsmæssigt.

Garanti vindmøller

HOFOR Vind A/S har stillet garanti overfor Energistyrelsen i relation til vindmøllerne på Middelgrunden. Garantibeløbet udgør 45 mio. kr. HOFOR Vind A/S har stillet ubegrænset garanti overfor Energistyrelsen i relation til en konkret forundersøgelse. Begge garantier er garanteret af HOFOR Forsyning Holding P/S.
Der er stillet bankgaranti på 23 mio. kr. i forbindelse med nettilslutning af kommende projekter.

Selvskyldnerkautioner

HOFOR Energiproduktion A/S har stillet selvskyldnerkaution for andre kapitalandele. Selvskyldnerkautionen er begrænset til 450 t.kr.

Noter

Som led i sikring af indregnede og ikke indregnede transaktioner anvender koncernen sikringsinstrumenter såsom forwards, futures, valutaterminskontakter og renteswaps.

HOFOR Energiproduktion A/S har afdækket forventede valutarisici vedrørende varesalg og varekøb indenfor det førstkommende år med valutaterminskontrakter i henhold til Finanspolitik for HOFOR-koncernen.

HOFOR Energiproduktion A/S, HOFOR Vind A/S og HOFOR Fjernkøling A/S har endvidere afdækket renterisici ved hjælp af renteswaps, hvorved variable rentebetalinger omlægges til faste rentebetalinger.

Prissikring

tkr.

Instrument	Mængde, MWh	Grundlag	Løbetid	Modpart	Dagsværdi
Forward - udgift	-37.078	EEX	0-1 år	SEB	-5.646
	-21.830	EEX	1-3 år	SEB	-1.025
Future - indtægt	-4.380	SYARH	0-1 år	SEB	74
	-155.572	SYCPH	0-1 år	SEB	26.356
	-354.397	SYS	0-1 år	SEB	272.074
	-215.051	EEX	0-1 år	SEB	83.407
	-98.755	EEX	1-3 år	SEB	60.392
Future - udgift	-30.660	SYARH	0-1 år	SEB	-16.644
	-140.160	SYCPH	0-1 år	SEB	-72.074
	-391.545	SYS	0-1 år	SEB	-281.648
	-551.419	EEX	0-1 år	SEB	-480.868
	-26.352	SYARH	1-3 år	SEB	-11.851
	-35.136	SYCPH	1-3 år	SEB	-10.024
	-61.488	SYS	1-3 år	SEB	-21.724
	-329.010	EEX	1-3 år	SEB	-319.937

Note 34 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)

Rente- og valutasikring

tkr.

Selskab	Derivater	Startdato	Udløbsdato	Ref.rente	Fast rente	Hovedstol		Dagsværdi	
HOFOR Energiproduktion A/S	Renteswap	20.09.2016	31.12.2044	CIBOR 6	1,31%	800.000	t.kr.	131.567	t.kr.
	Renteswap	25.02.2015	29.12.2034	CIBOR 6	1,00%	138.106	t.kr.	-610	t.kr.
	Renteswap	30.12.2022	31.12.2027	CIBOR 6	3,35%	221.941	t.kr.	15.435	t.kr.
	Valutaterminskontrakter	03.12.2021	03.01.2023			1.200	t.usd	538	t.kr.
	Valutaterminskontrakter	28.12.2022	13.01.2023			2.585	t.usd	-423	t.kr.
	Valutaterminskontrakter	03.12.2021	01.03.2023			1.200	t.usd	521	t.kr.
	Valutaterminskontrakter	28.12.2022	01.03.2023			2.585	t.usd	-462	t.kr.
	Valutaterminskontrakter	28.12.2022	13.10.2023			2.585	t.usd	-337	t.kr.
	Valutaterminskontrakter	03.12.2021	01.12.2023			1.200	t.usd	484	t.kr.
	Valutaterminskontrakter	28.12.2022	01.12.2023			2.585	t.usd	-266	t.kr.
	Valutaterminskontrakter	28.12.2022	12.01.2024			2.585	t.usd	1.526	t.kr.
	Valutaterminskontrakter	28.12.2022	01.03.2024			2.585	t.usd	3.886	t.kr.
HOFOR Vind A/S	Renteswap	13.02.2015	31.03.2035	EURIBOR 3	0,84%	6.182	t.eur	3.710	t.kr.
	Renteswap	01.02.2016	31.12.2035	EURIBOR 3	0,89%	8.774	t.eur	5.796	t.kr.
	Renteswap	17.06.2016	31.12.2036	EURIBOR 3	0,63%	4.400	t.eur	3.683	t.kr.
	Renteswap	21.12.2017	30.12.2037	CIBOR 6	1,38%	300.000	t.kr.	29.862	t.kr.
	Renteswap	10.05.2017	31.12.2037	EURIBOR 3	1,11%	4.520	t.eur	3.440	t.kr.
	Renteswap	17.06.2016	31.12.2037	EURIBOR 3	0,77%	14.100	t.eur	12.578	t.kr.
	Renteswap	27.05.2021	30.06.2040	CIBOR 3	0,49%	19.937	t.kr.	3.829	t.kr.
	Renteswap	27.05.2021	30.06.2040	CIBOR 3	0,49%	36.862	t.kr.	7.056	t.kr.
	Renteswap	13.02.2015	31.03.2035	EURIBOR 3	0,84%	7.043	t.eur	4.227	t.kr.
	Renteswap	13.02.2015	31.03.2035	EURIBOR 3	0,84%	21.478	t.eur	12.889	t.kr.
HOFOR Fjernkøling A/S	Renteswap	25.02.2015	31.03.2026	CIBOR 6	0,94%	150.000	t.kr.	3.108	t.kr.
	Renteswap	30.04.2019	31.03.2034	CIBOR 6	0,68%	50.000	t.kr.	5.128	t.kr.
	Renteswap	09.05.2019	30.06.2034	CIBOR 6	1,06%	1.705	t.kr.	7.939	t.kr.
	Renteswap	12.02.2021	31.12.2040	CIBOR 6	0,27%	32.035	t.kr.	6.569	t.kr.

Afledte finansielle instrumenter

t.kr.

Dagsværdi 31/12 2022	255.002	t.kr.
Værdireguleringer i resultatopgørelsen	213.960	t.kr.
Ændringer, der er indregnet i reserve for sikringstransaktioner	366.971	t.kr.
Dagsværdiniveau	2	

Note 35 Nærtstående parter

HOFOR Forsyning Holding P/S´ nærtstående parter omfatter følgende:

Bestemmende indflydelse
Københavns Kommune. Grundlaget er eneejerskab af HOFOR Forsyning Holding P/S.

Øvrige nærtstående parter, som virksomheden har haft transaktioner med
HOFOR Holding A/S, HOFOR A/S, HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Bygas P/S og HOFOR Fjernvarme P/S.

Transaktioner med nærtstående parter
I årsregnskabet oplyses alene om transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på normale markedsvilkår. Alle transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret er gennemført på normale markedsvilkår.

Note 36 Væsentlige usikkerheder og usædvanlige forhold

Kapitalberedskab
HOFOR Vand København A/S og HOFOR Spildevand København A/S refinansierede i 2015 det obligationslån i KommuneKredit, som selskaberne havde optaget i 2008 til indfrielse af tidligere gældsbreve til Københavns Kommune. Der var tale om lån på 4,8 mia. kr., som blev refinansieret i KommuneKredit med et stående lån med forfald i 2025. HOFOR Holding A/S overtog i 2015 lånene. Til gengæld har HOFOR Vand København A/S og HOFOR Spildevand København A/S optaget et internt lån hos HOFOR Holding A/S på samme betingelser, som HOFOR Holding A/S' lån i KommuneKredit. Renterne på lånet kan med den nuværende lovgivning ikke indregnes i taksterne. Derved opstår der løbende et særligt finansieringsbehov. Københavns Kommune har givet tilsagn om at ville indskyde kapital i HOFOR Vand København A/S og HOFOR Spildevand København A/S for at sikre, at selskaberne er i stand til at betale renter på lånet. Indskuddet kan maksimalt udgøre renteudgifterne ved det lånekonverterede gældsbrev.

Note 37 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

	Koncern		Modervirksomhed	
tkr.	2022	2021	2022	2021
Samlet honorar	**5.897**	**5.674**	**838**	**117**
Kan specificeres således				
Honorar vedrørende lovpligtig revision	1.645	1.738	85	117
Erklæringsopgaver med sikkerhed	736	810	0	0
Skatterådgivning	1.236	1.698	0	0
Andre ydelser	6.025	1.428	753	0
	9.642	**5.674**	**838**	**117**

Note 38 Pengestrøm fra primært drift før ændringer i driftskapital

	Koncern	
tkr.	2022	2021
Driftsresultat	551.490	-597.619
Regulering af ikke-likvide driftsposter m.v.		
Afskrivninger	1.402.268	1.378.399
Øvrige	-56.282	1.372.607
	1.897.476	**2.153.387**

tkr.

Note 39 Ændring af driftskapital	Koncern	
	2022	2021
Ændring i varebeholdninger	-143.046	-11.113
Ændring i tilgodehavender	-440.689	165.270
Ændring i leverandører og anden gæld mv.	78.782	-660.643
	-504.953	**-506.486**

Noter

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for HOFOR Forsyning Holding P/S for 2022 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C-virksomheder (stor).

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Årsrapporten for 2022 er aflagt i tkr.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositionen anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen i en dagsværdireserve.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste årsrapport indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger. Anlægsaktiver, der er indkøbt i fremmed valuta, indregnes til kursen på transaktionsdagen.

Koncernregnskabet

Bestemmende indflydelse

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden HOFOR Forsyning Holding P/S samt tilknyttede virksomheder, hvori HOFOR Forsyning Holding P/S har bestemmende indflydelse. Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en tilknyttet virksomheds finansielle og driftsmæssige beslutninger. Bestemmende indflydelse foreligger, når HOFOR Forsyning Holding P/S direkte eller indirekte besidder mere end 50 pct. af stemmerettighederne eller på anden måde har de facto-kontrol.

Betydelig indflydelse

Virksomheder, hvori HOFOR Forsyning Holding P/S kan udøve betydelig indflydelse på finansielle og driftsmæssige beslutninger, klassificeres som associerede virksomheder. Betydelig indflydelse antages at foreligge, når HOFOR Forsyning Holding P/S direkte eller indirekte besidder eller råder over mere end 20 pct. af stemmerettighederne, men der ikke foreligger bestemmende indflydelse.

Væsentlig indflydelse

Virksomheder, hvori HOFOR Forsyning Holding P/S kan udøve væsentlig indflydelse på finansielle og driftsmæssige beslutninger, klassificeres som kapitalinteresser i kapitalandele. Væsentlig indflydelse antages at foreligge, når HOFOR Forsyning Holding P/S direkte eller indirekte besidder eller råder over mere end 20 pct. af ejerskabet, men der ikke foreligger bestemmende eller betydelig indflydelse.

Koncernregnskabsudarbejdelse

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af modervirksomheden og de tilknyttede virksomheders regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis. Regnskabsposter med ensartet indhold sammenlægges og der foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af de tilknyttede virksomheders dagsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet.

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra det tidspunkt, hvor der opnås kontrol. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyerhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Virksomhedssammenslutninger

Erhvervede virksomheder indregnes i koncernregnskabet efter overtagelsesmetoden med en omvurdering af alle identificerede aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsesdagen. Dagsværdien er opgjort på baggrund af handler på et aktivt marked, alternativt beregnet ved anvendelse af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af tilknyttede og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke-afskrevet goodwill og forventede omkostninger til salg eller afvikling. Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerede aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet. Der indregnes en hensat forpligtelse til dækning af omkostninger ved offentliggjorte omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i forbindelse med købet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger. Transaktionsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostpris og dagsværdi af overtagne identificerede aktiver og forpligtelser indregnes som goodwill under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid. Den opgjorte goodwill henføres til de pengestrømsfrembringende enheder (CGU), som efterfølgende danner grundlag for nedskrivningstest.
Negative forskelsbeløb indregnes i resultatopgørelsen ved anskaffelsen.
Resterende positive forskelsbeløb fra erhvervede virksomheder udgør 41.931 tkr.

Noter

Koncerninterne virksomhedssammenslutninger
Ved koncerninterne virksomhedssammenslutninger med deltagelse af virksomheder under HOFOR Forsyning Holding P/S' bestemmende indflydelse, anvendes book valuemetoden, hvor sammenlægningen anses som gennemført på erhvervelsestidspunktet uden tilpasning af sammenligningstal.

Minoritetsinteresser
I koncernregnskabet indregnes tilknyttede virksomheders regnskabsposter 100 pct. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af tilknyttede virksomheders resultat og egenkapitalen præsenteres særskilt i henholdsvis resultatdisponeringen og i særskilt hovedpost under egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter
Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender, henholdsvis anden gæld.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes i andre tilgodehavender eller anden gæld og under egenkapitalen i dagsværdireserven. Resulterer den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som tidligere er indregnet under egenkapitalen, til kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resulterer den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, overføres beløb, som er indregnet i egenkapitalen, til resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatopgørelsen.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen.

Under-/overdækning
Koncernens vand- og spildevandselskaber er underlagt en indtægtsramme i henhold til Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber. Indtægtsrammen medfører en regnskabsmæssig over-/underdækning, som er udtryk for forskellen mellem den for året udmeldte indtægtsramme og de faktiske indtægter omfattet heraf. Såfremt de samlede indtægter er større end den udmeldte indtægtsramme, indregnes en forpligtelse (mellemregning med kunder - overdækning), tilsvarende indregnes et tilgodehavende (mellemregning med kunder – underdækning), hvis de samlede indtægter er lavere end den udmeldte indtægtsramme, og hvis underdækningen forventes opkrævet.

Den udmeldte indtægtsramme består af det historiske økonomiske grundlag, ikke påvirkelige omkostninger, periodevise omkostninger, historiske over-/underdækninger og tillæg, og hvis underdækningen forventes opkrævet.

Koncernens varmeaktiviteter er underlagt det særlige "hvile-i-sig-selv" princip i henhold til varmeforsyningsloven. Princippet medfører, at årets over- eller underdækning, opgjort som årets resultat efter varmeforsyningsloven i forhold til opkrævede priser, skal tilbageføres eller kan opkræves hos forbrugerne ved indregning i efterfølgende års priser. Årets over- eller underdækning indregnes derfor i nettoomsætningen. Den akkumulerede over- eller underdækning efter varmeforsyningslovens regler er udtryk for et mellemværende med forbrugeren og indregnes i balancen under gæld eller tilgodehavender.

Resultatopgørelsen
Nettoomsætning
Indtægterne, som omfatter salg af vand, bidrag for vandafledning og rensningsydelser, produktion og salg af varme, el, fjernkøling og bygas indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang, og hvis indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Nettoomsætningen indregnes ekskl. moms og afgifter samt med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Årets over-/underdækning i varme-, vand- og spildevandsaktiviteterne indregnes i omsætningen.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i takt med, at arbejdet udføres. Dermed svarer nettoomsætningen til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Nettoomsætningen indregnes, når de samlede indtægter og omkostninger på det igangværende arbejde og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger vil tilgå selskabet.

HOFOR Energiproduktion A/S modtager løbende betalinger fra kunderne til dækning af drift, vedligeholdelse, modningsomkostninger samt reinvesteringer på værket. Reinvesteringerne og modningsomkostninger, der sædvanligvis udgør væsentlige beløb, aktiveres og afskrives iht. selskabets anvendte regnskabspraksis herfor. Konsekvensen af ovenstående er som udgangspunkt, at hele betalingen relateret til reinvesteringer og modningsomkostninger skal indtægtsføres i takt med modtagelse heraf. Selskabets daglige ledelse har vurderet, at dette indregningsprincip vil medføre en betydelig manglende matchning mellem indtægter og omkostninger og ikke vil medføre retvisende regnskaber, hvor-

Noter

for ledelsen har valgt at periodisere betalingerne med henvisning til årsregnskabslovens krav om at sikre det retvisende billede, jf. årsregnskabsloven § 11 stk. 3. Fravigelsen har alene betydning for resultatopgørelsen, hvor resultatet er negativt påvirket med 9.011 tkr. i indeværende regnskabsår.

I HOFOR Fjernkøling A/S indtægtsføres tilslutningsafgifter/investeringsbidrag, der er opnået endelig ret til, over en skønnet gennemsnitlig kontraktperiode på 15 år. Ledelsen vurderer, at der erhverves endelig ret til investeringsbidrag betalt af fjernkølingskunderne ved færdigmelding af stik til skel. Fuld indtægtsførelse på dette tidspunkt medfører dog manglende matching mellem indtægter og omkostninger (primært afskrivninger) i anlæggenes levetid, hvorfor ledelsen har valgt at periodisere investeringsbidragene med henvisning til årsregnskabslovens krav om at sikre det retvisende billede, jf. årsregnskabslovens § 11 stk. 3. Fravigelsen har alene betydning for resultatopgørelsen, hvor resultatet er positivt påvirket heraf med 12.758 tkr. i indeværende regnskabsår.

Andre driftsindtægter
Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder fortjeneste ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt modtagelse af offentlige tilskud.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå årets omsætning. Posten omfatter bl.a. køb af varme, brændsler og energiomkostninger i forbindelse med produktion.

Andre eksterne omkostninger
Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til administration, lokaler, vedligeholdelse af produktionsanlæg (netaktiver) og tab på debitorer mv. Endvidere indregnes tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Personaleomkostninger
Personaleomkostninger indeholder lønninger, vederlag, pensioner og omkostninger til social sikring til koncernens ansatte, herunder direktion og bestyrelse.

Af- og nedskrivninger
Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder, associerede virksomheder og kapitalinteresser
I modervirksomhedens resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte tilknyttede virksomheders resultat efter skat efter fuld eliminering af intern avance/tab og med fradrag af afskrivning på goodwill under posten "Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder".

I både koncernens og modervirksomhedens resultatopgørelser indregnes den forholdsmæssige andel af de associerede virksomheders resultat efter skat efter eliminering af forholdsmæssig andel af intern avance/tab under posten "Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder".

Udbytte fra kapitalinteresser indtægtsføres i det regnskabsår, hvor udbyttet deklareres, og medtages i posten "Indtægter af kapitalandele i kapitalinteresser". Nedskrivning af kapitalinteresser indregnes i resultatopgørelsen, såfremt kostprisen overstiger genindvindingsværdien, og medtages i posten "Nedskrivning af kapitalandele i kapitalinteresser".

Finansielle indtægter og omkostninger
Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter bl.a. renteindtægter og omkostninger, realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelser under á conto skatteordningen mv. Indtægter fra og værdireguleringer af kapitalinteresser, indregnes endvidere under finansielle poster.

Skat af årets resultat
Modervirksomheden er ikke selvstændig skattepligtig, men koncernens aktieselskaber er omfattet af de danske regler om tvungen sambeskatning for HOFOR-koncernen, hvor HOFOR Holding A/S er administrationsselskab. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Årets skat, der består af årets aktuelle selskabsskat, ændring i udskudt skat samt reguleringer vedrørende tidligere år, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til bevægelser direkte i egenkapitalen.

Balance
Immaterielle anlægsaktiver
Systemudvikling (it-systemer)
It-systemer måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

It-systemer afskrives over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 3 til 7 år.

Udviklingsprojekter
Udviklingsomkostninger omfatter omkostninger, gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsaktiviteter.
Udviklingsomkostninger, der er indregnet i balancen, måles til kostpris

med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsomkostninger lineært over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 3 til 5 år.

Takstrettigheder

Pensionsforpligtelser

Miljøstyrelsen har i relation til vand- og spildevandsvirksomheder udtalt, at afskrivningen af de historiske tjenestemandspensioner kan indregnes i de fremtidige takster over for selskabets kunder.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat en afskrivningsperiode men har meddelt, at afskrivningen bør ske under hensyntagen til en fornuftig udvikling i taksterne men samtidigt således, at afskrivningen ikke strækker sig over en relativ lang periode.

Vand- og spildevandsvirksomhederne har valgt at indregne takstrettigheder over 7-15 år.

Denne periode skønnes at svare til den periode, som takstrettighederne forventes at kunne indregnes over.

Denne legale ret er klassificeret som et immaterielt anlægsaktiv som følge af, at retten har en fremtidig nytteværdi for koncernen. Retten modsvarer pensionsforpligtelsen, som koncernen har over for tjenestemænd, som har været tilknyttet forsyningsaktiviteterne i ejerkommunerne.

Medfinansieringsprojekter

I henhold til Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand kan selskabet medfinansiere projekter og i taksterne indregne omkostninger, som efter en konkret vurdering er nødvendige af hensyn til klimaprojekters håndtering af tag- og overfladevand herunder omkostninger til investering, drift og vedligeholdelse samt omkostninger til retablering. Projektejer er således ikke spildevandsselskabet, men spildevandsselskabet opnår ved at forpligte sig til at finansiere projektet en tilsvarende opkrævningsret hos forbrugerne. Afskrivningsperioden udgør 7 til 25 år.

Når der modtages meddelelse fra Forsyningssekretariatet om godkendelse af et klimaprojekt i prisloftet indregnes en finansiel forpligtelse (Andre hensættelser) svarende til den investeringssum som spildevandsselskabet har forpligtet sig til at finansiere. Der indregnes samtidig et tilsvarende aktiv (Takstrettighed). Når projekterne afsluttes, opgøres den endelige forpligtelse for spildevandsselskabet, og posten flyttes derfor fra hensatte forpligtelser til gældsforpligtelser. Afdrag til projektejer modregnes i forpligtelsen, og opkrævninger hos forbrugerne til dækning af investeringen modregnes i takstrettighederne.

De årlige driftsomkostninger og finansielle omkostninger vedrørende klimaprojektet, som spildevandsselskabet også finansierer, indregnes i nettoomsætningen og i relevante omkostningsposter i takt med, at de afholdes/opkræves. Hvis projekter ikke forventes gennemført, reguleres regnskabsposten Takstrettighed og Andre hensættelser.

Kapacitetsrettigheder

Kapacitetsrettigheder omfatter ret til at aftage varme fra varmeproducenter i en given periode. Ved aftalens indgåelse sker der en forudbetaling for hele aftaleperioden. Kapacitetsrettighederne afskrives lineært, svarende til den periode kontrakten gælder.

CO_2-kvoter

CO_2-kvoter, i form af udslipsrettigheder, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Udslipsrettigheder amortiseres i takt med den faktiske udledning af CO_2. I det omfang den faktiske udledning overstiger de tildelte og erhvervede CO_2-rettigheder, indregnes dagsværdien af de yderligere CO_2-rettigheder, som selskabet er forpligtet til at afregne, som en forpligtelse. Afskrivningsgrundlaget for udslipsrettigheder opgøres under hensyntagen til rettighedernes scrapværdi, hvis værdi afhænger af, om rettigheden forventes anvendt eller solgt. Scrapværdien for CO_2-rettigheder, der forventes anvendt, er 0 tkr.

Goodwill herunder brugsrettigheder

Ved køb af dattervirksomheder opgøres på anskaffelsestidspunktet forskellen mellem kostprisen og den regnskabsmæssige indre værdi i den købte virksomhed, efter at de enkelte aktiver og forpligtelser er reguleret til dagsværdi (overtagelsesmetoden). Herunder fradrages eventuelle offentliggjorte omstruktureringshensættelser vedrørende den overtagne virksomhed. Resterende positive forskelsbeløb indregnes i balancen under immaterielle anlægsaktiver som goodwill, der afskrives lineært over forventet brugstid. Resterende negative forskelsbeløb indregnes i resultatopgørelsen ved anskaffelsen.

Koncernens goodwill relaterer sig til merværdi i købsprisen af vindmølle- og solcelleprojekter i HOFOR Vind A/S. Idet vindmøllernes og solcellernes forventede levetid er på 25 år samtidigt med, at HOFOR Vind A/S i forbindelse med etablering af vindmøllerne og solcellerne har erhvervet brugsrettigheden til den fysiske lokation for vindmøllerne og solcellerne i 25 år, afskrives goodwill over 25 år.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver vedrørende serviceaktiviteten samt fjernkøling-, vind-, sol- og kraftvarmeværksaktiviteten

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstid. Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi efter afsluttet brugstid og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

Ved ændring i afskrivningsperioden eller restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Materielle anlægsaktiver vedrørende vand- og spildevandsaktiviteterne
Anskaffelsesværdi for aktiver erhvervet 31. december 2009 eller tidligere
Materielle anlægsaktiver anskaffet før 1. januar 2010 er målt til standardpriser med fradrag af akkumulerede afskrivninger baseret på standardlevetider. Standardpriser og standardlevetider er udmeldt af Forsyningssekretariatet i forbindelse med opgørelsen af den reguleringsmæssige åbningsbalance.

Standardværdierne anført ovenfor vurderes at være udtryk for, at materielle anlægsaktiver er målt til dagsværdien af anlæggene, idet standardværdierne giver selskabet ret til at opkræve et beløb svarende til standardværdierne hos forbrugerne over en årrække.

Anskaffelsesværdi for aktiver erhvervet 1. januar 2010 eller senere
Materielle anlægsaktiver anskaffet 1. januar 2010 eller senere måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstider.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi efter afsluttet brugstid og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning. Ved ændring i afskrivningsperioden eller restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Materielle anlægsaktiver vedrørende varmeaktiviteten
Anskaffelsesværdi for aktiver erhvervet 31. december 2001 eller tidligere
Grunde og bygninger
Bygningsdele, som ikke indgår i målingen af tekniske anlæg (produktions- og distributionsaktiver), måles til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1. januar 2002.

Produktions- og distributionsaktiver (netaktiver)
Produktions- og distributionsaktiver (netaktiver) anskaffet før 1. januar 2002 er værdiansat med udgangspunkt i en standardpris pr. aktiv (genanskaffelsespris). Afskrivningsgrundlaget for aktiverne er genanskaffelsesprisen pr. 1. januar 2002.

Anskaffelsesværdi for aktiver erhvervet 1. januar 2002 eller senere
Bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt netaktiver anskaffet efter 1. januar 2002 måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger, der er knyttet direkte til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstider.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi efter afsluttet brugstid og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning. Ved ændring i afskrivningsperioden eller restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Materielle anlægsaktiver vedrørende bygasaktiviteten
Anskaffelsesværdi for aktiver erhvervet 31. december 2001 eller tidligere
Grunde
Grunde måles til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1. januar 2002.

Produktions- og distributionsaktiver (netaktiver)
Kostprisen for produktions- og distributionsaktiver erhvervet 31. december 2001 eller tidligere er målt med udgangspunkt i en standardpris pr. aktiv pr. 1. januar 2002. Der blev fastsat en forventet brugstid for hver aktivtype. For hvert aktiv blev der skønnet en restlevetid og ved at fratrække denne fra den forventede brugstid på et nyt aktiv af samme type, blev der beregnet et investeringstidspunkt. Afskrivningsgrundlaget er således genanskaffelsesprisen (standardprisen) på opgørelsestidspunktet. Målingen af aktivet på opgørelsestidspunktet beregnes ved at trække lige store årlige afskrivninger fra afskrivningsgrundlaget for den tid, aktivet beregningsmæssigt har været i brug. Herved opgøres den værdi, hvormed aktivet indregnes i årsrapporten.

Anskaffelsesværdi for aktiver erhvervet 1. januar 2002 eller senere
Grunde, tekniske anlæg og maskiner samt netaktiver anskaffet efter 1. januar 2002 måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Noter

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger, der er knyttet direkte til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstider. Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi efter afsluttet brugstid og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

Ved ændring i afskrivningsperioden eller restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Forudbetalte anlæg
Forudbetalte anlæg omfatter andel af produktionsanlæg, der er modtaget forudbetaling for fra koncernens kunder i henhold til indgået leveringsaftale. Vattenfall A/S indgik i januar 2009 tillægsaftale B til aftale om levering af varme fra Amagerværkets Blok 1 (AMV1) med CTR. Tillægsaftalen omfatter forudbetaling vedrørende anlægsomkostninger til etablering af AMV1. Aftalen er overdraget til HOFOR Energiproduktion A/S i forbindelse med selskabets overtagelse af Amagerværket pr. 1. januar 2014.

Forudbetalte anlæg opstod som en reklassifikation fra produktionsanlæg af den del af anskaffelsessummen for AMV 1, som CTR allerede har afregnet.

Forudbetalte anlæg behandles regnskabsmæssigt som materielle anlægsaktiver vedrørende varmeaktiviteten, og afskrives lineært over 20 år. Forudbetalingen opstod som modpost til nævnte forudbetaling fra CTR. Forudbetalingen (inklusive betalte byggerenter) indtægtsføres lineært over kontraktperioden på 20 år.

Afskrivninger
De forventede brugstider for materielle anlægsaktiver er:
Bygninger 30-75 år
Produktionsanlæg og maskiner (netaktiver) 2-75 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar 3-20 år
Forudbetalte anlæg 20 år

Anskaffelser i regnskabsåret afskrives forholdsmæssigt efter det tidspunkt, hvor anskaffelsen er blevet taget i brug. Der afskrives ikke på grunde og materielle anlægsaktiver under udførelse.

Fortjeneste og tab ved salg af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis andre eksterne omkostninger.

Finansielle anlægsaktiver
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg eller fradrag af resterende værdi af resterende merværdier og positiv goodwill opgjort efter overtagelsesmetoden.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder med regnskabsmæssig negativ indre værdi måles til kr. 0 og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives, i det omfang tilgodehavendet er uerholdeligt. I det omfang modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække en underbalance, der overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder bindes som reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen, i det omfang den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Ved køb af virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, jf. beskrivelse ovenfor under virksomhedssammenslutninger.

Kapitalandele i kapitalinteresser
Kapitalandele i kapitalinteresser indregnet under finansielle anlægsaktiver, omfatter andele i vindmøllelaug og måles til kostpris. I tilfælde, hvor kostprisen overstiger genindvindingsværdien, nedskrives til denne lavere værdi. Årets udbytte samt værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Andre tilgodehavender og værdipapirer
Andre tilgodehavender og værdipapirer måles til kostpris. Årets udbytte samt værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Regnskabsposten indeholder desuden forrentningsretten (forrentningsgrundlaget) i HOFOR Fjernvarme P/S.

Værdiforringelse af anlægsaktiver
Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer af værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis grupper af aktiver. I givet fald tages hensyn til særlig forsyningslovgivning mv. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Noter

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid. I HOFOR Energiproduktion A/S ses Amagerværkets tre blokke som en samlet aktivgruppe, og i HOFOR Vind A/S ses vindmølle- og solcelleparker i de to prisområder DK1 og DK2 som to separate aktivgrupper.

Det er alene indikationer på værdiforringelser, der relaterer sig til begivenheder indtrådt efter aktivernes anskaffelse, som udløser nedskrivningstest.

Omsætningsaktiver

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden. Er nettorealisationsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostprisen for råvarer og hjælpematerialer omfatter anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget. Værdien fastsættes under hensyntagen til varebeholdningers omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris.

Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende eller en portefølje af tilgodehavender er værdiforringet. Hvis der foreligger en objektiv indikation på, at et individuelt tilgodehavende er værdiforringet, foretages nedskrivning på individuelt niveau.

Underdækning/overdækning

Underdækning/overdækning i relation til varmeaktiviteten

Varmeaktiviteten er underlagt det særlige "hvile-i-sig-selv" princip i henhold til varmeforsyningsloven. Princippet medfører, at årets over- eller underdækning, opgjort som årets resultat efter varmeforsyningsloven i forhold til opkrævede priser, skal tilbageføres eller kan opkræves hos forbrugerne ved indregning i efterfølgende års priser. Årets over- eller underdækning indregnes derfor som en regulering i nettoomsætningen. Den akkumulerede over- eller underdækning efter varmeforsyningslovens regler er udtryk for et mellemværende med forbrugeren og indregnes i balancen under gæld eller tilgodehavender.

Underdækning/overdækning i relation til vand- og spildevandsaktiviteterne

Koncernens vand- og spildevandsaktiviteter er underlagt en indtægtsramme i henhold til Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber. Indtægtsrammen medfører en regnskabsmæssig over-/underdækning, som er udtryk for forskellen mellem den for året udmeldte indtægtsramme og de faktiske indtægter omfattet heraf. Såfremt de samlede indtægter er større end den udmeldte indtægtsramme, indregnes en forpligtelse (mellemregning med kunder - overdækning), tilsvarende indregnes et tilgodehavende (mellemregning med kunder – underdækning), hvis de samlede indtægter er lavere end den udmeldte indtægtsramme, og hvis underdækningen forventes opkrævet.

Den udmeldte indtægtsramme består af det historiske økonomiske grundlag, ikke påvirkelige omkostninger, periodevise omkostninger, historiske over-/underdækninger og de forventede tillæg, og hvis underdækningen opkræves.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden opgøres som andelen af de afholdte omkostninger i forhold til forventede samlede omkostninger på det enkelte arbejde. Når salgsværdien på en entreprise ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller nettorealisationsværdien, såfremt denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser. Nettoaktiver udgøres af summen af de igangværende arbejder, hvor salgsværdien af det udførte arbejde overstiger acontofaktureringer. Nettoforpligtelser udgøres af summen af de igangværende arbejder, hvor acontofaktureringer overstiger salgsværdien.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Egenkapital

Reserve for sikringstransaktioner

Reserve for sikringstransaktioner indeholder den akkumulerede nettoændring i dagsværdien af sikringstransaktionerne efter selskabsskat, der opfylder kriterierne for sikring af fremtidige betalingsstrømme, og hvor den sikrede transaktion endnu ikke er realiseret. Reserven opløses, når den sikrede transaktion realiseres, hvis de sikrede pengestrømme ikke længere forventes realiseret, eller sikringsforholdet ikke længere er effektivt. Reserven repræsenterer ikke en

Noter

selskabsretlig binding og kan derfor udgøre et negativt beløb.

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode i moderselskabets årsregnskab omfatter nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder, associerede virksomheder og kapitalinteresser i forhold til kostprisen.

Hensatte forpligtelser
Hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til pensionsforpligtelser, oprydningsforpligtelser samt medfinansieringsforpligtelser mv. Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og når det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af virksomhedens økonomiske ressourcer. Hensatte forpligtelser – bortset fra udskudt skat – måles til kapitalværdi.

Selskabsskat og udskudt skat
Modervirksomheden er, som partnerselskab, ikke et selvstændigt skattesubjekt.
Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte aconto skatter.

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen som "Tilgodehavende selskabsskat" eller "Skyldig selskabsskat".

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke-skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill og kontorejendomme samt andre poster, hvor midlertidige forskelle er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed. Eventuelle udskudte nettoskatteaktiver måles til nettorealisationsværdi.

Der foretages regulering af udskudt skat vedrørende foretagne eliminationer af urealiserede koncerninterne avancer og tab.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen, bortset fra poster, der føres direkte på egenkapitalen.

Gældsforpligtelser
Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, så forskellen mellem nettoprovenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, tilknyttede virksomheder samt anden gæld, måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Forudbetalinger fra kunder
Forudbetalinger fra koncernens leverandører (varmedistributører) vedrører modtaget forudbetaling i henhold til indgået leveringsaftale. Der henvises til omtalen af forudbetalte anlæg og forudbetalinger under materielle anlægsaktiver.

Forudbetalinger fra koncernens leverandører vedrørende AMV1 er modtaget forudbetaling i henhold til indgået leveringsaftale. Forudbetalingen (inklusive betalte byggerenter) indtægtsføres lineært over kontraktperioden på 20 år.

Forudbetalinger fra koncernens leverandører vedr. AMV4 indtægtsføres i takt med, at der erhverves endelig ret til de modtagne betalinger. Dette sker lineært fra AMV4's ibrugtagningstidspunkt og indtil den korteste periode af enten AMV4's levetid eller den indgåede aftale om de foretagne betalinger.

Uafregnede forbrugsleverancer
Årets forventede omsætning fra energisalg mv. er beregnet på grundlag af mængden af leveret energi mv. i forsyningsområdet, historiske forbrugsdata, nettab og de for året fastsatte tariffer. Årets forventede omsætning fra energisalg mv. sammenholdes med den fakturerede mængde, og forskellen er årets ikke-fakturerede mængde. Dette beløb reguleres i omsætningen og medtages som enten et tilgodehavende eller som en forpligtelse.

Periodeafgrænsningsposter
Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Posten omfatter modtagne betalinger til finansiering af reinvesteringer og modningsomkostninger i HOFOR Energiproduktion A/S. Betalingerne periodiseres over 5 år fra tidspunktet

Noter

for opstart af afskrivning på de anlæg, som betalingerne har finansieret. Perioden er fastsat på basis af regulatoriske forhold på området.

Posten omfatter endvidere tilslutningsafgifter/investeringsbidrag fra aftaler, hvor HOFOR Fjernkøling A/S har aftalt en leveringsperiode med kunderne og har eneret på levering. Bidragene periodiseres over 15 år. Perioden er fastsat ud fra en gennemsnitsbetragtning.

Periodeafgrænsningsposter er præsenteret under henholdsvis kort- og langfristet gæld afhængig af tidspunktet, hvornår der foretages indtægtsførsel.

Pengestrømsopgørelse
Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter for året, årets forskydning i likvider og koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning. Likviditetsvirkningen af køb og salg af virksomheder vises separat under pengestrømme fra investeringsaktivitet.

I pengestrømsopgørelsen indregnes pengestrømme vedrørende købte virksomheder fra anskaffelsestidspunktet, og pengestrømme vedrørende solgte virksomheder indregnes frem til salgstidspunktet.

Pengestrøm fra driftsaktivitet
Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet
Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiviteter samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedens aktiekapital, omkostninger forbundet hermed, optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til virksomhedsdeltagere.

Likvider
Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Segmentoplysninger
Koncernens nettoomsætning er opdelt på nedenstående hovedaktiviteter:

Elaktiviteter (HOFOR Energiproduktion A/S og HOFOR Vind A/S med datterselskaber)
Fjernvarmeaktiviteter (HOFOR Fjernvarme P/S samt HOFOR Energiproduktion A/S)
Fjernkølingsaktiviteter (HOFOR Fjernkøling A/S med datterselskab)
Gasaktiviteter (HOFOR Bygas P/S)
Vandaktiviteter (Dattervirksomheder-ne ejet af HOFOR Vand Holding A/S bortset fra HOFOR A/S)
Spildevandsaktiviteter (Dattervirksomhederne ejet af HOFOR Spildevand Holding A/S bortset fra BIOFOS Holding A/S)
Rensningsaktiviteter (Dattervirksomheder ejet af BIOFOS Holding A/S)
Øvrige aktiviteter (HOFOR A/S, HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Holding A/S, HOFOR Vand Holding A/S samt HOFOR Spildevand Holding A/S)

Segmentoplysningerne følger koncernens regnskabspraksis, risici og interne økonomistyring. Segmentindtægter omfatter de poster, der direkte kan henføres til det enkelte segment. Intern samhandel finder sted på markedsvilkår.

HOFOR A/S · Ørestads Boulevard 35 · 2300 København S · telefon 3395 3395 · www.hofor.dk

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registereret, og informationerne er listet herunder.

"Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument."

Henrik Plougmann Olsen
Direktion
Serienummer: 4336da46-f20f-45f0-a28f-2095cf4ca411
IP: 188.177.xxx.xxx
2023-03-31 14:05:44 UTC
MitID

Per Timmermann
Revisor
Serienummer: CVR:33963556-RID:33441552
IP: 87.63.xxx.xxx
2023-04-02 20:37:35 UTC
NEM ID

Peter Kyhnauv-Vejgaard
Revisor
Serienummer: 3f00d5a2-282e-46c9-962e-31c40d334541
IP: 80.62.xxx.xxx
2023-04-06 14:33:42 UTC
MitID

Lars Henrik Weiss
Bestyrelse
Serienummer: PID:9208-2002-2-992074092226
IP: 80.208.xxx.xxx
2023-04-06 18:35:29 UTC
NEM ID

Andreas Boisen
Bestyrelse
Serienummer: 5f3648ac-6ac9-4e9e-ae00-6c0deac0c635
IP: 194.255.xxx.xxx
2023-04-06 20:23:22 UTC
MitID

Susanne Juhl
Bestyrelse
Serienummer: 5752b906-bd4d-49a3-8521-71ecd79fe6e9
IP: 83.94.xxx.xxx
2023-04-08 14:45:14 UTC
MitID

Penneo dokumentnøgle: NKDEF-UAGHV-87VT1-0QJ4B-JZA0T-H1WKM

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstemplet med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i denne PDF, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan kan du sikre, at dokumentet er originalt
Dette dokument er beskyttet med et Adobe CDS certifikat. Når du åbner dokumentet i Adobe Reader, kan du se, at dokumentet er certificeret af **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette er din garanti for, at indholdet af dokumentet er uændret.

Du har mulighed for at efterprøve de kryptografiske s igneringsbeviser i ndlejret i dokumentet ved at anvende Penneos validator på følgende websted: **https://penneo.com/validator**

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registereret, og informationerne er listet herunder.

"Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument."

Karina Vestergård Madsen
Bestyrelse
Serienummer: f704a48e-2068-4928-ad85-04882246933d
IP: 87.52.xxx.xxx
2023-04-10 07:43:37 UTC

Jane Meller Thomsen
Bestyrelse
Serienummer: 21af08fa-f2ae-4458-a1ad-f3c05bdcbe71
IP: 195.41.xxx.xxx
2023-04-11 12:24:13 UTC

Karl Vogt-Nielsen
Bestyrelse
Serienummer: aed571a3-d38a-4c0f-8629-25c75018e195
IP: 158.248.xxx.xxx
2023-04-11 12:33:30 UTC

Sarah Christine Boesgaard Christensen
Bestyrelse
Serienummer: 94c2c1e9-1ce9-4802-94ce-acfcaae61f4b
IP: 195.41.xxx.xxx
2023-04-11 12:51:22 UTC

Sofie Chili Buch
Bestyrelse
Serienummer: e20143b3-3425-4d3d-b013-fece45b283e4
IP: 89.150.xxx.xxx
2023-04-11 17:43:07 UTC

Penneo dokumentnøgle: NKDEF-UAGHV-87VT1-0QJ4B-JZA0T-H1WKM

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstemplet med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i denne PDF, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan kan du sikre, at dokumentet er originalt
Dette dokument er beskyttet med et Adobe CDS certifikat. Når du åbner dokumentet i Adobe Reader, kan du se, at dokumentet er certificeret af **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette er din garanti for, at indholdet af dokumentet er uændret.

Du har mulighed for at efterprøve de kryptografiske s igneringsbeviser i ndlejret i dokumentet ved at anvende Penneos validator på følgende websted: **https://penneo.com/validator**